

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7756600

GORIZIA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEDAD - Ul. Ristori 26 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

DARILA!

HOINKO

HHRANILNA KNJIZICA SAMO ZA MLAJSE OD 14 LET!

DARILA!

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SOBOTA, 9. DECEMBRA 1995

**Obtožbe,
ki ne
prispevajo
k jasnosti**

VOJMR TAVCAR

Kaj se je dogajalo v zakulisju preiskave o podkupninski aferi? Zakaj je odstopil »motor« preiskave »čiste roke« Antonio Di Pietro?

Taka in »podobna vprašanja si zastavlja vsa italijanska javnost, od kar je pred enim letom milanski tožilec sklenil, da zapusti sodstvo, potem ko je ob koncu enega od sodnih postopkov proti izsiljevalcem podkupnin teatralno slekel togo. Dosedanji odgovori so bili vsi zelo megleni in nejasni, predvsem pa neprebrljivi.

Tudi sam Antonio Di Pietro ni veliko prispeval k jasnosti. Ko je zapuščal sodstvo, je dejal, da odhaja, ker ni več trpel, da ga »vlečejo za rokav z vseh strani«. V polemiki med Silvio Berlusconi in milanskim državnim tožilstvom je Di Pietro branil delo in korektnost bivših kolegov, vendar je bila v vseh njegovih izjavah senca dvoumja. Včeraj pa je iz daljnega Seula, kjer se je ustavil med povratkom iz Hirošime, dejal, da je odstopil, ker »sem odkril, da so nekateri politiki in podjetniki skušali zlorabiti preiskavo čiste roke v lastno korist«.

Kdo so bili ti brezvestni politiki? Kdo prav tako brezvestni poslovneži? Di Pietro tega ni povedal. Ustavil se je pri majhni in megleni »kapljici« svoje nove resnice.

Preiskava brescianskega sodnika Fabia Salamoneja, sporne pobude bivšega pravosodnega ministra Filippa Mancusa, Craxijevi faksi iz Hammameta in polemike, ki se zastrupljajo odnose med politikom in sodstvom, kažejo, da je preiskavo »čiste roke« spremljalo mracno zakulisno dogajanje s poskusi pogojevanja, izsiljevanja in z grožnjami, saj se je ogrožena »nomenklatura« skušala braniti z vsimi sredstvi. Vse to prispeva k veliki nejasnosti in k zmedii, medtem ko bi Italija potrebovala jasnosti in gotovosti.

Antonio Di Pietro, ki se v svojih javnih nastopih in v svojih razpravah tako zavzema za jasnost, se tega vodila ne drži, ko občasno omenja svoj odstop iz sodstva. Doslej je bil o tem vprašanju meglen in nejasen. Najbrž mora počakati na konec brescianske preiskave, preden lahko svobodno spregovori. Toda tako generične izjave, kot je bila včerajšnja, samo dodatno zamegljujejo stvarnost in zastrupljajo klimo, ki je že izredno zaostrena. Prav zato bi si jih bivši sodnik lahko prihranil, če mu okolščine zaenkrat preprečujejo jasno besedo.

Osem ljudi mrtvih zaradi poskusa ropa v Harlemu

NEW YORK - Osem mrtvih in stirje ranjeni, od teh trije zelo hudo: to je obračun roparskega napada na trgovino z oblačili v newyorskem četrti Harlem, ki jo naseljuje skoraj izključno temnopolto prebivalstvo.

V trgovino na 125. aveniji, glavni harlemski prometnici, je včeraj nekaj po 10. uri stopil moski s pistolo v roki in velem prodajalcu, naj mu

izprazni blagajno. Tedaj sta se mu postavila po robu dva policista, zato je začel streljati, brz zatem pa zanel po požar, ki je zajel celo poslopje. Ko so gasilci dve uri pozneje ogenj ukrotili, so v trgovini našli osem trupel in med njimi tudi roparjevo. Ranjence so prepeljali v bolnišnico, trije pa so, kot rečeno, v kritičnem stanju.

Ljubljana je še bližja: odprli avtocesto do Divače

DIVAČA (STA) - Včeraj so kar pol leta pred pogodbenim rokom odprli avtocestni odsek Divača-Dane v smeri Ljubljana-Sežana-Divača, in sicer kot tretji odsek, dograjen v okviru nacionalnega programa gra-

ditve slovenskih avtocest od leta 1994 do 2004.

Nov primorski del avtoceste je slovesno odprl podpredsednik slovenske vlade in minister za ekonomske odnose Janko Dezelak, ki je poudaril, da ceste

gradimo predvsem za sebe, prispevale pa naj bi k zmanjševanju krvnega davka, ki ga terjajo. Direktor Darsa Jože Brodnik pa je povedal, da si prizadevajo za to, da bi cime prej odprli avtocesto do Kopra.

BOSNA IN HERCEGOVINA / PRED PODPISOM DAYTONSKEGA SPORAZUMA

V Londonu začetek mirovne konference

Radio Trst A slavil 50-let oddajanja

TRST - S slovesnostjo v Kulturnem domu je slovenska radijska postaja pri deželnem sedežu RAI včeraj proslavila pol stoletja svojega delovanja (foto KROMA). Ob tej priložnosti je prejela visoko odlikovanje R. Slovenije.

Na 3. strani

BUDIMPESTA, LONDON - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je včeraj iz Budimpeste, kjer je na konferenci Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) predstavil stališča Slovenije do nasledstva nekdanje SFRJ, odpotoval v London. V britanski prestolnici se je včeraj začela konferenca o Bosni in Hercegovini, na kateri se bodo predstavniki petdesetih držav in mednarodnih organizacij pogovarjali o načinih za uveljavitev miru na tem koncu sveta. Konferenca pomeni pravo za uradni podpis mirovne pogodbe iz Dayton, ki bo 14. decembra v Parizu. Govor bo o človekoljubni pomoči, problematiki beguncev, izvedbi volitev in obnovi države. Pogovore bodo pogojevala tudi stališča različnih držav, ki si prizadevajo prevzeti čim pomembnejšo vlogo znotraj mirovne operacije, vredne več milijard dolarjev.

Na 17. strani

TRST / POMEMBNO SLAVJE PRI BORU

Pri Sv. Ivanu uradno odprli prenovljeni telovadnici

Pri sv. Ivanu je bil včeraj poseben praznik. Na Stadionu 1. maja je namreč predsednik Sportnega združenja Bor Aleksander Rustja v prisotnosti številnega občinstva in predstavnikov političnega in sportnega življenja iz Italije in Slovenije svečano prerazal otvoritveni trak in s tem uradno odprl prenovljeni Borovi telovadnici. Pri obnovi je bila izredno pomembna vloga Odbora za ohranitev 1. maja, posameznikov in organizacij iz mejstva ter Republike Slovenije. S tem pa se je končal samo prvi del obnove tega za vso manjšino izredno pomembnega objekta.

Na 6. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Telecom je moral popustiti

Ni plačal neupravičenega telefonskega računa za dva milijona lir, Telecom mu je izklopil telefon, tirmoglav Banovec pa ni popustil in je končno zmagal.

Stran 6

50-letnica KD Rdeča zvezda

V športno kulturnem centru v Zgoniku se je včeraj s slovesno prireditvijo začelo proslavljanje 50-letnice Kulturnega društva Rdeča zvezda.

Stran 8

Odmevi na zavrnitev referendumov

V Gorici negativno odmeva zavrnitev referendumov o financarski soli in se krepi prepričanje, da so politični pritiski spet prevladali nad zakonitostjo postopkov.

Stran 11

Lira dobro, tolar strmoglavil

Medtem ko si je lira kljub prazniku utrdila položaj, slovenski dolar že od srede nazadnje pada.

Stran 14

Suhadolčeva 2. v Val d'Iseru

Nemka Martina Ertl je zmagovalka ženskega veleslalom v Val d'Iseru za svetovni smučarski pokal, Slovenka Mojca Suhadolc pa je bila druga.

Stran 19

Papi Sport

SEDAJ TUDI V BAZOVICI

Ul. Kosovel 19 (na cesti proti Opčinam)
Tel. 040/226913

športna konfekcija, snow-board, kotalke, plavanje, fitnes, športna obutev, prosti čas.

NAJUGODNEJŠE CENE!

RIM / POLITIČNA DEBATA MED PRISPODOBAMI IN DOVTIPI

Vodja NZ Fini se je spraval nad »grmičke«

Desnica jezna na bivše demokristjane CDU in KDC

RIM - Italijanska politična razprava, ki je v zadnjih tednih in mesecih vsa osredotočena na eno samo temo, na datum volitev, se je včeraj ne pričakovano razširila se na novo področje. Včeraj je bilo namreč v ospredju vprašanje... uporabe sredstev za uničevanje plevela.

Gre seveda za prispodobo, katere avtor je predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Po njegovem naj bi ta sredstva uporabili proti tako imenovanim »grmičkom«, s katerimi se označujejo manjše stranke tako Pola svoboščin kot leve sredine. Finijeva jeza je bila seveda naperjena na Buttiglionejevo CDU in še posebno na Casinijev KDC, ki sta se med četrtkovo parlamentarno razpravo o evropskem polletju ne samo distancirala od Finija in Berlusconi, ampak tudi posredno povzročila njun poraz, saj sta bila prisiljena umakniti svoji resoluciji, medtem ko je bil dokument KDC odobren tudi z glasovi leve sredine.

Toda Finijeva metafora ni naletela na odobravanje, nasprotno si je lider NZ nakopal veliko kritik. Tajnik DSL Massimo D'Alema se je omejil na ugotovitve, da se mu Finijev dovtip ne zdi prav nič smešen, glasilo PRI La voce repubblicana je Finijeve besede označilo kot »neumestno aroganco«, sam »jastreb« Berlusconi je Forza Italia Cesare Previti pa je opozoril, da je treba tovrstna sredstva uporabljati previdno, da ne bi skupaj s plevelom unicili tudi koristne rastline. Kaj pa pravijo »grmički«? Predstav-

nik KDC D'Onofrio je spomnil, da so sredstva proti plevelu uporabljali Američani v Vietnamu, a so bili poraženi. Novinarji so zgrabili za prispodobo in D'Onofria vprašali, ali so bivši demokristjani KDC sedanj »vietkongovci«. D'Onofrio je ostal pri prispodobah in spomnil, da so prav »vietkongovci« po mesecih trdih bojov prišli do Saigona. In da bi bil bolj jasen, je poudaril, da bo parlamentarna razprava o finančnem zakonu »zelo delikaten politični prehod«, in da se bo takrat pokazalo, ali se bo hipoteza »dolge vlade«, za katero se marsikdo tako v Polu kot v Oljki ogreva, lahko uresničila.

»Dolga vlada«, se pravi vlada, ki bi trajala vsaj do izteka šestmesečnega italijanskega posredovanja Evropski uniji, če ne še dlje, ugaia tudi »opazovalcu Severne lige pri Oljki«, bivšemu načelniku poslanske skupine Bossijeve stranke Pierluigiju Petriniju. Po njegovem mnenju naj bi že v tej zakonodajni dobi imeli tudi »ustavodajno fazo«, v kateri bi vsaj postavili temelje za bodoče ustavne reforme.

Proti tej hipotezi pa je tudi včeraj odločno nastopil bivši premier Silvio Berlusconi: treba je takoj na volitve, ker je to v interesu Italije, je dejal. Volitve morajo biti »takoj, čimprej«, kajti »samo politična vlada lahko ima moč, da obdrži Italijo v Evropi.«

Z drugega političnega brega mu je pritrdil tajnik SKP Fausto Bertinotti: »Treba je voliti čim prej, vse drugo samo kvarno vpliva na italijansko politiko.«

Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini

CAGLIARI / BIL JE VODJA GRADBIŠČA

Nasilna smrt Italijana v Čadu

Podlegel je maščevalni ihti delavca - Morilca so že aretirali

CAGLIARI - Predvčerajšnjim so v Afriki umorili italijanskega državljana, ki je bil rojen v pokrajini Belluno, a je živel v Villasimiusu nedaleč od Cagliarija na otoku Sardiniji. Kaze, da je slo za mascevanje.

Zgodilo se je v Čadu, ki leži pod Libijo ozrioma nad Kamerunom, žrtev pa je 59-letni Ido Alessandro Bristot. Bil je uslužbenec podjetja Federici, ki je ta čas zaposleno z gradnjo ceste v okolici mesta Bongor v bližini kamerunske meje. Bristot je bil vodja gradbišča, ubil pa naj bi ga eden izmed podrejenih mu delavcev. Zakaj? Zaradi tega, ker ga je nekaj dni poprej odslovil.

Kakor je sporočila italijanska ambasada v Fort-Lamyju, je čadska policija morilca že aretirala, podrobnosti o tragediji pa se bodo zvedele sele po zaključku preiskave.

Z žalostno vestjo je diplomatsko predstavništvo seznanilo predsinocnim poveljnika karabinjerske postaje v Villasimiusu, ta pa ni neposredno stopil v stik z 59 let staro vdovo Giuseppino Serrara, da je ne bi naenkrat prehodu prizadel, temveč je njenim sosedam naročil, naj ji povedo, da se je njenemu možu zgodila nesreča; castnik ji je resnico povedal sele kasneje.

Takoj zatem so telefonirali pokojnikovemu sinu Manuelu v Nemčijo, kjer dela v neki restavraciji, tako da se je nemudoma vrnil domov. Manuelov prijatelj je na podlagi skopih sporočil iz ambasade v Čadu zvedel, da je morilec Bristota večkrat zabodel z nožem, novica o dogodku pa se je najprej razširila v Kamerunu in sele malo pozneje odjeknila tudi v sosednji državi. Rimsko zunanje ministrstvo je v stalnem stiku z ambasado.

ZBORNICA / RAZPRAVA O FINANČNEM ZAKONU

Črtali davek za pravico do študija

Vlada v manjšini v finančni komisiji - SKP in NZ zadovoljni, šolniki pa ostro protestirajo

RIM - Finančna komisija poslanske zbornice, ki zaključuje preučevanje predloga državnega proračuna in takimenovane spremene zakona, je včeraj krepko posegla v sredstva, ki jih je vlada namenila solstvu. Proti volji vlade je finančna komisija črtala deželni davek za pravico do študija (od 150 do 300 tisoč lir), ki je bil predviden v 40. členu spremnega zakona. Zaslugo za črtanje tega člena si lastita Stranka komunistične prenovne in Nacionalno zavezništvo. Vsaka od dveh namreč trdi, da je ona vložila popravek, s katerim so predstavniki Kartela, Severne lige, SKP in »enotnih komunistov« črtali vladni predlog.

Člen, ki ga je črtala finančna komisija, je za

prihodnje leto uvažal nekatere novosti v univerzitetnih davkih. Znižal je za 10 odstotkov vpisni davek (okoli 300 tisoč lir) in odpravil dodatni prispevek v višini 100 tisoč lir, namenjen »podpori za revnejše študente«. Namesto tega je uvažal deželni davek za pravico do izobrazbe (od 150 do 300 tisoč lir), s katerim naj bi dežele finansirale sklad za pomoč revnejšim študentom.

»Desna sredina je črtala pravico do študija,« je ocenil podtajnik v zakladnem ministrstvu Piero Giarda, po katerem se bo na ta način za 60 odstotkov zmanjšal sklad za pomoč revnejšim študentom. Giarda je tudi izrazil upanje, da zbornica ne bo potrdila tega sklepa.

Povsem različna je ocena pobudnikov popravka, ki je odpravil 40. člen. »Odpravljeni davek je samo prenašal od države na dežele pristojnost obdavčitve, poleg tega pa so njegovo odpravo zahtevali študentje,« je menila SKP, medtem ko je NZ poudarjala, da »Dinijeva vlada rešuje probleme države samo z obdavčevanjem, medtem ko bi reševanje problemov italijanske sole zahtevalo povsem drugacen pristop«.

Sklep poslanske finančne komisije pa so obsodili združenje ravnateljev in sindikati solnikov, po katerih se z besedami veliko govori o soli in izobraževanju kot o strateškem resursu Italije, v praksi pa se samo klesti sredstva, namenjena izobraževanju.

V KOMISIJI ODOBREN AMANDMA

Po novem cenejši bencin za celotno ozemlje FJK

RIM - Bencin po znižani ceni, ki je zdaj na voljo samo prebivalcem tržiske in goriske pokrajine (in nekaterim obmejnimi občinam videmske) bodo razširili na vso Furlanijo - Julijsko krajino. V poslanski komisiji za proračun so namreč na predlog poslancev Severne lige, progresistov in Forza Italia iz FJK odobrili popravek k finančnemu zakonu, ki daje deželni upravi možnost, da zniža davek na bencin na vsem deželnem teritoriju, to pa samo v primeru, da je v obmejnih državah (v tem pri-

meru v Sloveniji) cena bencina nižja kot v Italiji. Ukrep pravzaprav v teoriji velja za vso državo, konkretno pa zadeva samo FJK, saj se na drugih obmejnih območjih vprašanje ne postavlja, ker so cene bencina v sosednjih državah bolj ali manj enake, če ne celo višje od italijanske. Namen ukrepa je namreč preprečiti tankiranje na tujem, kar povzroča zgubo državnim blagajnam. Ukrep predvideva tudi različne cene bencina glede na oddaljenost posameznih krajev od meje.

NOVICE

Dini sprejel Santera

RIM - Italijanski premier Lamberto Dini je včeraj sprejel predsednika evropske komisije Jacquesa Santera. Kot je sporočilo predsedstvo vlade, je Dini s predsednikom evropske vlade govoril predvsem o seji ministrov EU, ki bo v Madridu in na kateri bodo razpravljali predvsem o boju proti brezposelnosti, o gospodarski in denarni integraciji. Dini je gosta seznanil tudi s programom italijanskega predsedstva.

»Neprijetni« priseljenci

MILAN - Vsak četrti Italijan ima priseljence za »neprijetne«. Na lestevici »neprijetnih« sledijo priseljencem romi (18, 2%), homoseksualci (13, 3%) in zidje (11, 7%). Tako izhaja iz ankete, ki so jo pripravili raziskovalci Italijanske zveze psihologov na vzorcu 1.050 ljudi. Priseljenci so »neprijetni« zaradi barve polti (21, 5%), zaradi spolnosti (18%) in zaradi vere (14%). Velika večina anketiranih je primere rasne mrznje ocenila kot »napoved nevarnih pojavov narodnostne mrznje«, medtem ko je 43, 3% ocenilo multietnično družbo kulturno bogatejšo (negativno jo je ocenilo 39, 3% anketiranih).

Umrla priča na procesu Pacciani

SIENA - V bližini Siene je v prometni nesreči umrl 31-letni Claudio Pitocchi, ki je bil med pričami na procesu proti takimenovani »florentinski pošasti«. Pitocchi je bil bil skupaj z bivšo zaročenko eden od »parčkov«, za katerimi je po mnenju preiskovalcev »prezal« Pacciani. Pitocchi je padel z motornim kolesom in umrl zaradi poškodb na glavi. Njegova ni prva smrt v preiskavi. Poleg žrtev »pošasti« so med dolgoletnimi preiskavami v nepojasnjenih okoliščinah umrle nekatere priče.

PODKUPNINSKA AFERA / DI PIETRO O SVOJEM IZSTOPU IZ SODSTVA

»Politiki zlorabljali preiskavo«

SEUL - Bivši sodnik Antonio Di Pietro pripoveduje svojo resnico o odstopu po kapljicah. V pismu, ki ga je takoj po odstopu poslal sefu milanskega državnega tožilstva Francescu Saveriu Borrelliju, je Di Pietro dejal, da zapuša sodstvo, ker ne trpi, da bi ga vsi vlekli za rokav in ga skušali pridobiti na svojo stran. To je potem ponovil ob različnih okoliščinah. Včeraj je v Seulu, kjer je na obisku na povabilo italijanskega veleposlanika v Južni Koreji, dodal še nekaj več.

»Zapustil sem sodstvo, ker sem odkril, da so skušali nekateri politiki in poslovneži zlorabiti v lastno korist izsledke preiskave »čiste roke«, sam pa sem hotel ohraniti svojo svobodo,« je povedal bivši sodnik. In ustavil se je pri tem. Imen in priimkov ni hotel dodati.

Antonio Di Pietro, ki se vrača v Rim iz Hirošime, kjer je sodeloval na konferenci o »Prihodnosti upanja«, se je včeraj srečal s skupino južnokorejskih poslancev in s sodnikom, ki raziskuje tamkajšnjo podkupninsko afero (na zatožni klopi so med drugimi dva bivša predsednika republike in dvanajst industrijskih koncer-

nov). In v tem okviru je spregovoril o svoji izkušnji in vzrokih odstopa. »Nisem se zbal groženj, kot dokazuje med drugim dejstvo, da sem zapustil sodstvo, potem ko sem končal s preiskavo in aretirali osumljence. Med preiskovalnim delom so grozili meni in moji družini,« je povedal Di Pietro, ki

je tudi pozval južnokorejske sodnike, naj ne klonijo grožnjam. »Povem vam, da bo treba veliko poguma za tako preiskavo,« je rekel sodnik, ki je dodal, da se sam nima za heroja, ampak samo za sodnika, ki je opravljal svojo poklicno dolžnost. Dodal je, da mu je pri tem sloves, h kateremu so prispevali mediji, pomagal, ceprav je v nacelu zgrešeno, da bi bil nek sodnik tako popularen.

Do tu Di Pietrovo izvajanje. Ostaja vprašanje, kdo so politiki in podjetniki, ki so hoteli zlorabiti preiskavo »čiste roke«? Morda ti, ki jih je zaslusal brescianski sodnik Fabio Salamone, ki skuša ugotoviti zakulisno dogajanje preiskave o podkupninski aferi in kateremu je Di Pietro prijavil ljudi, ki so skušali pogojevati? Ali pa je bivši sodnik cikal na druge politike, ki ne sodijo v krog zaslišanih v okviru brescianske preiskave?

Vprašanja so zaenkrat brez odgovora. Počakati bo najbrž treba na zaključek Salomonejevega dela, preden bo Di Pietro jasnejši kot napovedujejo njegovi prijatelji.

Včerajšnje srečanje z južnokorejskimi gostitelji je bila tudi pri-

ložnost, ki jo je Di Pietro izkoristil, da bi spregovoril o politiki. Rekel je, da je zadovoljen s svojim profesorskim delom in da ne namerava kandidirati na volitvah, ceprav mu italijanski casopisi pripisujejo ta namen.

Skratka Di Pietro ne misli se razbliniti meglic nejasnosti tako glede morebitne kandidature na volitvah, kot tudi ne glede razlogov, ki so ga silili k odstopu. In to v brk tisti jasnosti, za katero se z besedami večkrat tudi sam ogreva.

Na Di Pietrovo izvajanje se je takoj polemično odzval odvetnik Carlo Taormina, ki je v imenu generala finančne straže Giuseppe Cerciella bivšega tožilca ovadil brescianskemu sodstvu. V dolgi izjavi je Taormina dejal, da Di Pietrovo pojasnilo ni prepričljivo. »saj ni jasno, kaj pomeni, predvsem pa, zakaj je ob teh poskusih zlorabljanja odstopil«. Odvetnik se je obregnil tudi o Di Pietra univerzitetnega profesorja in se vprašal, katere so njegove strokovne publikacije in na katerih natečajih je sodeloval, da se lahko predstavlja kot univerzitetni profesor.

DANES
V OSPREDJU

Ob visokem jubileju radio potrjuje naloge in vlogo javne službe

TRST - Z besedo, glasbo in pesmijo, tako torej kot se oglasa že pol stoletja, je Radio Trst A sinoči v Kulturnem domu proslavil visoko obletnico. S svečanostjo, ki so jo neposredno prenašali po radiu (televizijska oddaja o dogodku pa bo na sporedu v nedeljo zvečer) so želeli v proslavljanje vplesti tudi širok krog svojih zvestih poslušalcev. Tudi kulturni program, ki ga je povezovala Ivana Placer, je odražal vlogo tržaške slovenske postaje, saj je želel ob ljudskem izročilu ovrednotiti tudi domaćo slovensko ustvarjalnost in poustvarjalnost. Za zasluge polstoletnega odgovornega dela je Radiu Trst A predsednik Slovenije Milan Kučan dodelil visoko državno priznanje, Častni znak svobode. Radijska postaja, ki ima od letošnjega marca ob sebi tudi televizijske programe, pa je ob ob pomebni obletnici prejela veliko čestitk, s svojš številno udeležbo na včerajšnji slovesnosti pa so ji priznanje izrekli predstavniki oblasti in radio-televizijskih postaj, s katerimi sodeluje, predvsem pa poslušalci.

Domaća pesem za začetek, vmes profesionalni izziv z »resno« glasbo, za zaključek pa nepogrešljiva Zdravljica s svojim nedvoumnim sporočilom - to je bila rdeča nit včerajšnjega programa v Kulturnem domu. Iz domače zakladnice so prireditelji črpali priredbe ljudskih iz širšega primorskega prostora, pod vodstvom Hilarija Lavrenčica sta jih izvedla mešana pevska zbor-

ra Hrast iz Doberdoba in Jacobus Gallus iz Trsta. V razdelek »profesionalnih uspehov« so uvrstili Godalni orkester, v katerem so se izrecno za to priložnost zbrali pretežno domaći glasbeniki. Godalni orkester je vodil violinist Crtomir Sisković, ki je nastopil tudi kot solist, izvedel pa je Tartinijev Koncert za violino in godala v a duru in Merkujevo Slovensko rapsodijo za godala Ali sijaj, sijaj, sonce. Godalni orkester in zbor pa sta ob zaključku skupaj izvedla Vrabčovo uglasbitev Prešernove Zdravljice, ki jo je za to priložnost za orkester priredil Hilarij Lavrenčič, ki je tudi vodil skupno izvedbo.

Slavna beseda in podelitev priznanja sta se lepo vpletla v prireditve. Ivana Placer je na oder najprej poklicala direktorico deželnega sedeža RAI za FJK Grazio Levi, ki je takoj naglasila, da gre za velik praznik. Dejala je, da »se petdesetletno dekle vsak dan 12 ur oglasa v drugem nacionalnem jeziku območja«. Poudarila je, da delo na radiu zahteva ljubezen in domiselnost, dejstvo, da so se slovenski programi začeli spomladi '45, ko se je po zaključku vojne vse na novo začelo, pa je zelo pomenljivo. Za opravljeno delo gre zasluga vsem, ki so na Radiu Trst A delali v tem dolgem in

uspešnem obdobju. Ob koncu se je Levijeva opravičila, da govori v italijanski, ker slovenščine ne obvlada, izrazila pa je željo, da bi lahko nekoč, npr. v novi združeni Evropi, vsakdo govoril tako kot zna in zeli.

Daljša govora sta za direktorico imela odgovorna za slovenske programe oz. poročila Filibert Benedetic in Sasa Rudolf, ki sta orisala razvojno pot radia in naglasila njegov včerajšnji, današnji in jutrišnji pomen (njuna govora povzemamo v ločenih clankih).

Pol stoletja delovanja pa so želeli strniti tudi v publikacijo, ki je niso zasnovali - kot je v uvodni

besedi zapisal Filibert Benedetic - kot dolžnostno spominsko knjigo, temveč bolj kot družinski album. Gradivo zanj je zbrala, sestavila in publikacijo se uredila Lida Turk, avtorica obsežnejše in bolj dokumentarno zastavljene knjige »Glas v ...etru«, ki je izšla leta 1991. Fotografije in drugo gradivo opozarjajo na nekatere pomembnejše mejnike v dolgem življenju radia, istocasno pa želijo na neposreden način predstaviti, kako je in se poteka življenje na radijski postaji. Svoji starejši sestri pa bo čestitala se televizija z oddajo »Televizija radiu hvaležno poklanja«.

Breda Pahor

Ob naslovu pogled na oder Kulturnega doma med včerajšnjo slovesnostjo ob 50-letnici postaje Radia Trst A; na spodnji fotografiji pa Vlasta Valenčič Pelikan izročila visoko priznanje Republike Slovenije direktorici deželnega sedeža RAI Grazio Levi (foto Krizmančič/KROMA).

»Vloga radia je še vedno nenadomestljiva«

Ravnatelj slovenskih programov Filibert Benedetic je takoj poudaril, da ima radio v letu svojega pomembnega jubileja ob sebi televizijo. Vendar to sploh ne pomeni, da je televizija prevzela vlogo radia, ali ga je celo nadomestila. »Vloga radia je nenadomestljiva, in to se zlasti v primerih, ko gre za zaščito temeljnih vrednot kulturne identitete in jezikovnega izraza samobitnih manjšinskih narodnih skupnosti, opredeljenih v državni stvarnosti večinskega naroda.«

Nato je Benedetic naglasil, da vloga in smernice delovanja Radia Trst A izhajajo iz institucionalnih nalog javne službe. »Gre tedaj za jasna, vsebinsko opredeljena načela, na katerih temelji odgovornost javnih upraviteljev. Toda delo v javnih ustanovah, zlasti v kulturnih, med katere spadajo tudi množična občila, od tiskane besede do radiotelevizije, so danes bolj kot kdajkoli zal podvržene divjemu postopanju v boju za oblast.«

Hvaležen poklon radiu pa nosi v sebi, je rekel Benedetic, veliko vzpodbudo v potrditev vloge in nalog javne radiotelevizije, ki so v tem konkretnem pri-

meru zadržane v izhodu moralnih dolžnosti kulturnih delavcev. Brez zavzetosti, velikega požrtvovalnega odnosa in idealistične zavezanosti pa gotovo ne bi mogli izpolniti obsežnih nalog in doseči tolikšne rezultate, s kakršnimi se lahko ponasa Radio Trst A ob svoji 50-letnici, je podčrtal ravnatelj slovenskih programov. Opravljenega dela ni mogoče na hitro kvantificirati, ob navedbi, da informativni in kulturno umetniški program pripravita 7 tisoč oddaj letno, kar znese za več kot 4500 ur oddajanja, je Benedetic podčrtal nekatere bistvene stalnice, ki označujejo kulturno umetniški program in zaključil, da gre za bogato in razvejano dejavnost, na katero so lahko upravičeno ponosni.

Visoko odlikovanje Slovenije za pol stoletja prehojene poti

Ob visokem jubileju je predsednik Slovenije Milan Kučan podelil Radiu Trst A visoko odlikovanje, Častni znak svobode. Priznanje za opravljeno delo z voscilom, da bi slovenska radijska postaja v Italiji se v bodoče tako dobro uresničevala zadane

naloge, je direktorici deželnega sedeža RAI za FJK Grazio Levi in odgovornima za slovenske programe oz. poročila Benedeticu in Rudolfu na včerajšnji slovesnosti predala generalna konzulka Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan.

»Delali smo in še delamo predvsem iz čuta dolžnosti do slovenskih poslušalcev«

»Polstoletna dediscina radijskega informativnega programa je dolga sosledica sedmih vsakodnevnih dnevnikov in poročil, tedenskih poglobitvenih rubrik, v katerih smo skušali, zdaj več, zdaj manj uspešno pritegniti poslušalčovo pozornost, ga seznaniti s spreminjanjem družbe in naše skupnosti znotraj nje.« Kot je takoj poudaril Sasa Rudolf, odgovoren za slovenska poročila, pa so uslužbenci radijske postaje vedno delali in se delajo v težkih, izvenrednih pogojih z obljubljenimi, a se ne uradno potrjeno avtonomijo, z nezadostnim casnikarskim, tajniškim in tehničnim osebjem. Svoje delo pa so vselej opravljali vestno, ob poklicni etiki pa jih je vodil predvsem čut dolžnosti do slovenskih poslušalcev, »ki bi bili brez našega glasu prikrajšani za dnevno poročanje v materinski- ni«.

Nato je odgovoren za slovenska poročila na kratko obnovil zgodovino radijske postaje, ki je s svojim delom začela maja 1945. Konec angloameriške uprave tržaškega ozemlja je na radiu soupadal s prvo generacijsko zamenjavo, predvsem pa je prinesel spojitve sloven-

skega radia z javno radiotelevizijsko ustanovo RAI, programi so se prevetrili in nastale so nove oddaje. Do novih sprememb v programih je prišlo ob koncu 60-ih in na začetku 70-ih let. Takrat so bili tudi, čeprav sprva zgolj na osebni in prijateljski ravni, vzpostavljeni prvi stiki z ljubljansko radijsko postajo. Redakcija se je stalno krepila, prvo uradno priznanje pa je dobila leta 1978 ob imenovanju prvih treh vodij izmen. Temu prve mu kamnu na poti avtonomije slovenske redakcije je sledilo imenovanje Drage Legiša za namestnika

glavnega urednika. »Dobili smo prvega našega šefa in funkcionalno avtonomijo.«

Običajnemu delokrogu pa je slovensko uredništvo s pričetkom zaostovanja v tedanji Jugoslaviji dodalo se poročanje o dogajanju v vzhodni Evropi. V okviru tega projekta so slovenski novinarji v približno starih letih pripravili preko 6 tisoč radijskih in skoraj tisoč televizijskih prispevkov v italijanski.

»Po 20-ih letih smo konec marca dobili televizijo, skromno in ne povsod vidno, pravijo, vendar našo, na katero smo ponosni, ki lahko postane odlična silnica širšega projekta, ki naj združi manjšinska z večinskima narodoma vzdolž obnemejnega pasu in prispeva k vzpostavitvi novega dialoga na našem prostoru v tesni povezavi z javnima radiotelevizijskima družbama Italije in Slovenije, in se posebej med tržaskim in koprskim sedežem.«

Sasa Rudolf, ki je uvodoma predal pozdrav direktorja deželnih informativnih oddaj Piera Vigorellija, je dalši zaključen del govora posvetil padlim kolegom v Mostarju in Mogadišu.

Ultrinki iz preteklosti

Trst, Ul. Slataper

Nekoč, ko je bilo dimnikarjev veliko več, smo verjeli, da srečanje z njimi nam lahko prinese srečo. Dandanes, ko jih je tako malo, so taka verovanja šla v poza-

bo. Za srečo pa si stojimo, če nam uspe naročiti dimnikarja pred zimo. (Foto M. Magajna, last OZE)

D. in G.

Bralce naprošamo, da posredujejo fotografije za objavo ali sporočijo morebitne pripombe in dopolnila k

objavljenim fotografijam Odseku za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, tel. 632663.

Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 10

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Punta Grignana

PIEGAZIONE

dei

compariscono nel pian

✱

	<i>Bosco fronzuto d'alto fusto.</i>		<i>Pascoli cespugliosi.</i>
	<i>Bosco ceduo.</i>		<i>Saline.</i>
	<i>Novelami di bosco.</i>		<i>Cava di pietra.</i>
	<i>Prati nudi.</i>		<i>Paladi.</i>
	<i>Prati con piante.</i>		<i>Proiezioni.</i>
	<i>Pascoli nudi.</i>		<i>Carso nudo o</i>
	<i>Strada nuova per Opicina.</i>		<i>Confini del T</i>
	<i>Strada postale.</i>		<i>Confini delle</i>
	<i>Strada carreggiabile.</i>		<i>Confini delle</i>
	<i>Strada campestre.</i>		<i>Punto trigono</i>
	<i>Acque.</i>		<i>P.C. o C. Pascoli Coma</i>

PISMO UREDNIŠTVU

O mladih in gledališču

Spostovano uredništvo!

Pisem Vam v zvezi s predstavami naše SSG in njih obiska. Letos sem imel priložnost si ogledati »Halstatt«, »Dom Bernarde Albe« in »Mein Kampf«. Tri izvrstne uprizoritve!

»Halstatt« sem gledal, ko je bil Kulturni dom popolnoma zaseden, čeprav je bila to popoldanska predstava. Prisotni so bili dijaki srednjih sol iz Kranja. »Mein Kampf« sem gledal prav tako v popoldanskih urah, ko so dvorano napolnili gimnazijci piranske sole.

»Dom Bernarde Albe«: bil sem na premieri, čeprav nerad hodim na premiere, iz več razlogov. Tokrat je bila premiera v polni dvorani: napolnili so jo v glavnem naši tržaski dijaki.

Kakšna razlika med vedenjem kranjskih in piranskih ter naših tržaskih studentov!

Prvi so zbrani sledili dogajanju na odru, drugi pa bili nezaslišani - vsaj v prvem delu igre - hrupni. Smeh so videli, kjer ga ni bilo treba; ploskali tjavendan, kot se jim je zahotelo. Skratka: norčevali so se iz Lorcovega besedila in igralskega napora na odru.

Komu je to podobno, sem se spraševal, in že hotel zapustiti dvorano, ker sem pač imel, po mojem skromnem mnenju, vso pravico igrati v miru gledali in poslušati.

Smilili so se mi igralci na odru, s Stefko Drolcevo, našo tržasko znanko, v glavni vlogi.

Vprašal sem se: so naši tržaski dijaki zares tako »pokvarjeni«, da ne vedo več, kaj je disciplina in kaksno naj bo obnašanje v gledališču?

So morda presiti vsega? Toda danes imajo tudi njih sovrstniki iz Kranja in Pirana vsega dovolj, zakaj potemtakem med njimi taka razlika?

In starsi, kaj porečejo k temu?

Pa se vprašanje vodstvu našega gledališča: ali bi ne bilo bolje, da bi predstave za dijake bile namenjene izključno njim in ne obenem tudi »navadnim« abonentom, ljubiteljem odrske umetnosti?

Naši tržaski dijaki naj imajo predstavo samo zase in vodstvo SSG naj igrance - posebej gostujoče - predhodno obvesti, kaj jih med predstavo čaka na odru, da ne dobijo živčnega zloma!

Dijakom pa bi rad rekel naslednje: razumem Vas. Ste v dobi pubertete, veselja in razigranosti. In prav je tako. Mislite, da vam je vse dovoljeno. V redu. Toda, če se že ne morete niti malo obvladati (za kaksno uro in pol!), kaj ne bi bilo bolje, da bi »delali kazni« kar na trgu Oberdan ali na kaki osrednji tržaski ulici? Premislite malo, če ne bi bilo tako res bolje!

To Vam svetuje in priporoča nekdo, ki v Vaših letih ni imel denarja niti za jutranjo malico, kaj sele za gledališko predstavo in se umetniško vrh vsega. Pa oprostite in - hvala za razumevanje!

Dr. Drago Stoka

POGOVOR S PETROM ZUANELLO

Več perspektiv za Beneško Slovenijo

Tako meni odbornik za javna dela v gorski skupnosti za Nadiške doline

SOVODNJE - S Petrom Zuanello se pozna se dolgo vrsto let iz časov, ko smo v Benečijo prihajali, da bi se med seboj primerjali v nogometnih vesčinah. Takrat je bil Peter tajnik sovodenjskega športnega društva »Savognese«, ki je med prvimi navezalo določene stike s športnimi društvi iz goriskega in trzaskega zamejstva in s sorodnimi skupinami onstran meje.

Peter Zuanella pa ni bil le aktiven športni delavec, ukvarjal se je tudi s politiko oziroma z družbenim življenjem v svoji občini. Bil je najprej občinski svetovalec in kasneje celo župan Občine Sovodnje, ko je v tem kraju zmagala napredna lista.

Nadaljne volilne preizkušnje so se nasmelele demokristjanom, ki so do letosnje spomladi »gospodarili« ne samo v Sovodnjah, marveč širše v Nadiških dolinah. Peter Zuanella se v tem obdobju ni umaknil v ozadje, stal je v prvi vrsti in svojo skrb za slovenstvo izražal z opozicijskih klopi sovodenjske občine in same gorske skupnosti za Nadiške doline, kjer je bil eden od dveh (na skupno 40 svetovalcev) predstavnikov opozicije.

Rekli smo, da so spomladanske upravne volitve v Beneciji dokončno odpisale demokristjanske fevdalizem, ki je v teh krajih vedril in oblačil po mili volji. Sko-raj v vseh občinah so zmagale napredne liste in njihovi predstavniki danes predstavljajo večino tudi v gorski skupnosti.

Peter Zuanella je tako ponovno prisel v večino v svoji občini. V gorski skupnosti pa je odbornik za javna dela in načrtovanje.

»Povedati moram, da sem na tistem velikem let upal, da bo tudi v naših krajih prislo do teh epohalnih sprememb, ceravno si nisem mislil, da bomo na zadnjih upravnih volitvah zabeležili tak uspeh.

Zrušil se je sistem, ki je z gledal nepremagljiv in

Peter Zuanella

zrušile so se določene resnice, ki jih je ta sistem prinasil in zagovarjal. Nasi ljudje so premagali dolgoletni strah in izbrali tiste ljudi, ki so se od vedno prizadevali za posten, demokratičen odnos in za uveljavitev naše jezikovne in kulturne specifičnosti.

Sam si bil v sedemdesetih letih župan na čelu napredne liste. Zakaj niste uspeli ohraniti in razširiti ta pogled tudi na druge občinske stvarnosti?

»Menim, da takratni časi niso bili se zreli, ce vemo, kako se je pri nas delala politika in kakšno moč je imela KD. Zmaga v naši občini kot tudi v občini Grmek je predstavljala prej izjemo, ki ni morala postati pravilo.

Kako vidis bodočnost Benecije?

»Vsekakor bolj perspektivno, ce je res, da se je v ljudeh utrdila določena narodnostna zavest in to dokazuje uspeh, ki ga beleži dvojezični solski center v Spretu. To pa ni dovolj. Nasi kraji so gospodarsko in družbeno zaostali in to predstavlja poglobljeno vprašanje za našo celotno skupnost. Ce ne bomo rešili tega problema, bo tudi za druge težko najti primerne odgovore.

Rudi Pavšič

LJUBLJANA / OBISK DELEGACIJE NSKS

Slovenske stranke seznanjene s problemi Koroških Slovencev

LJUBLJANA (STA) - Delegacija Demokratske stranke Slovenije (DS) pod vodstvom predsednika Toneta Persaka je v prejšnjih dneh sprejela delegacijo Novega narodnega sveta koroških Slovencev. Delegaciji sta spregovorili predvsem o vlogi Narodnega sveta kot demokratično izvoljenega predstavništva vseh koroških Slovencev ter o odprtih vprašanjih, ki tarejo slovensko manjšino na Koroškem, je sporočila DS.

Demokrati Slovenije so podprli zamisel in funkcijo Narodnega sveta in se zavzeli za to, da Narodni svet resnično postane enotno predstavništvo vseh koroških Slovencev, v katerem bodo zastopane, demokratično izvoljene, vse politične skupine, ki imajo ustrezno podporo med volilci. Delegacija DS je podprla tudi mnenje predstavnikov Narodnega sveta, da bi bilo koristno, ce bi ob vladnem uradu za Slovence po svetu delovalo tudi posvetovalno telo, ki bi reševalo politična vprašanja in iskalo usklajene rešitve v skladu z ustavno določeno odgovornostjo Slovenije za slovenske manjšine

na Koroškem in drugod.

Delegaciji sta tudi soglasali, da proračun manjšine, v katerega vlaga tudi matična država, oblikuje in njegova sredstva razporeja zastopstvo manjšine, ki zaradi poznavanja razmer lahko najboljše oceni, komu in v kolikšni meri so sredstva potrebna. Sogovorniki so se tudi dogovorili, da bodo v prihodnje vzdrževali redne stike, vodstvo DS pa je zagotovilo vso podporo Koroškim Slovincem pri njihovih prizadevanjih za izboljšanje avstrijske manjšinske zakonodaje.

Delegacijo Narodnega sveta je sprejel tudi predsednik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Janez Kocijancić s sodelavci. Predstavniki Narodnega sveta so ZLSD seznanili z razmerami znotraj svoje organizacije ter z aktualno problematiko slovenske manjšine v Avstriji. Janez Kocijancić je poudaril nujnost avtonomnega in neodvisnega dogovarjanja in usklajevanja med različnimi organizacijami koroških Slovencev, so sporočili iz službe za stike z javnostjo pri ZLSD.

MANJŠINA

Obisk SSO pri prefektu v Vidmu

VIDEM - Predsednica SSO Marija Ferletić in podpredsednik za videmsko pokrajino dr. Riccardo Ruttar sta ob srečanju z novim videmskim prefektom, v daljšem delovnem razgovoru predocila problem slovenske manjšine v Italiji s posebnim poudarkom na probleme Slovencev v videmski pokrajini. Izrazila sta tudi obžalovanje nad dogodki v cerkvi na Matajurju, ki so v slovenski manjšini vzbudili toliko ogorčenja nad absurdnim početjem. Prefekt, ki je pozorno poslušal izvajanje svojih gostov, se je strinjal, da je potreben stalen dialog za preverjanje odprtih vprašanj za njihovo cimbojšo reševanje. V tem smislu je izrazil svojo razpoložljivost in se zahvalil za obisk.

ČEDAD / NIZ KULTURNIH PRIREDITEV

»Ponte-most« za premagovanje posledic bosanske tragedije

ČEDAD - »Ponte - Most« je naslov niza kulturnih manifestacij, ki jih bodo v Čedadu pripravili z namenom, da bi javnost opozorili na bosansko tragedijo. Organizatorji, mladinsko združenje »Freedonia«, čedajsko Delavsko društvo, Pro loco, Združenje za zgodovinske in umetnostne raziskave, mednarodno pacifistično združenje in čedajska občinska uprava, želijo s to pobudo opozoriti na »mlačnost«, ki vlada tudi v italijanski javnosti kar zadeva bosansko tragedijo. Med pomembnejše pobude, ki jih bodo izpeljali do srede, 13. decembra, naj omenimo sinočno, ko so v begunskem zbirnem centru v Prešnjem pri Čedadu pripravili mladinsko gledališko predstavo, na kateri so nastopili člani krožka Iskra in združenja »Proiezione Peters«.

Danes bodo v vseh čedajskih trgovinah z jestvinami zbirali blago, ki ga bodo namenili potrebnim občanom v Mostarju. V avditoriju nižje srednje sole De Rubeis pa bo v ponedeljek, 11. decembra, ob 20.45 pogovor o bodočnosti, ki caka bosanske begunce. Na njem bodo sodelovali Augusta Del Piero Barbina, župnik Pierluigi Di Piazza, Renzo Roi in Božidar Stanišić.

V sredo, 13. decembra, pa bodo v dvorani Foro Giulio Cesare predvajali diapozitive na temo »Obrazi vojne, geste miru«.

Rudi Pavšič

V Liesah bodo obnovili nekdanjo »deveterico«

LIESE - Kulturno društvo Recan se že veliko let prizadeva, da bi uveljavilo različne izraze beneskega ljudskega in verskega izročila. Doslej je izpeljalo številne pobude, na katerih je prišlo do izraza domača kulturna ustvarjanost, ki sega nazaj v stare ljudske običaje.

V ta okvir sodi obnova »deveterice«, verske navade iz Nadiških dolin, ko so domačini v spredu nosili podobno Matero božje od hiše do hiše. V družinskem krogu se je molilo in pe-

lo božične pesmi. Devetica se je zaključila na božični večer.

Za to priložnost je kulturno društvo Recan izdalo tudi knjižico, v kateri so zapisane priložnostne molitve in besedila božičnih pesmi.

Ponudba, ki je vredna posebne pozornosti, se bo začela 16. decembra v zaselku Zverinac in se v naslednjih dneh nadaljevala v Podlaki, Dolenjem Grmeku, Topolovem, Liesah, Kosci, Platacu, Dolenjem Bardu in Sevcach. (R.P.)

SEŽANA / VEČER ZA NAJMLAJŠE

V Kosovelovi knjižnici igrivo srečanje z Markom Kravosom

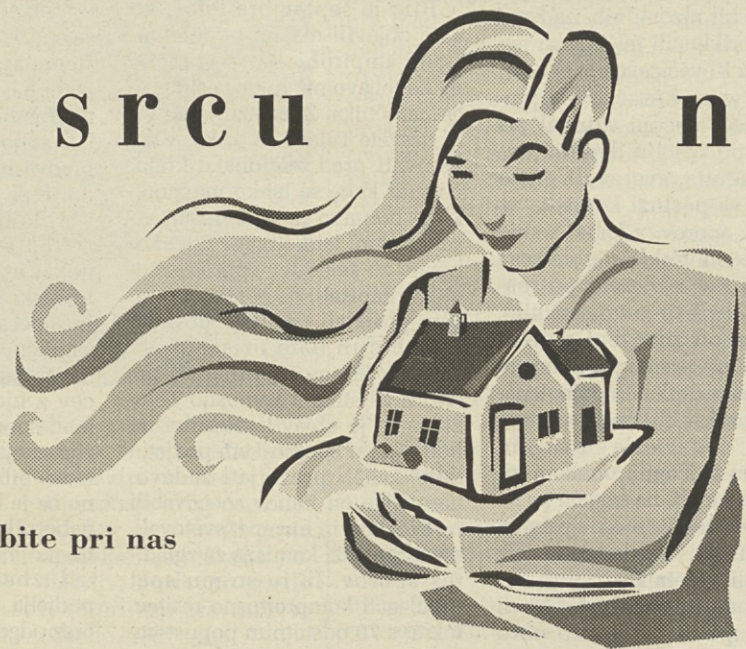
SEŽANA - V praznično okrašeni Kosovelovi knjižnici v Sežani so se minuli četrtek začele s posebno skrbjo pripravljene novoletne pravljice, ki se bodo vrstile vsak četrtek do novega leta. Otroci, ki obiskujejo mladinski oddelk, in teh je iz leta v leto več, že vedo, da jih v decembru caka v knjižnici veliko presenečenj. Seveda se najbolj veselijo zadnje ure pravljič v letu, ko jih obišče Dedek Mraz.

Tako je bil v četrtek gost knjižnice pesnik in pisatelj Marko Kravos in otroci so uživali ob njegovi zgodbi Bine Brvinc si poišče dom iz knjige Male zgodbe iz velikega življenja Bineta Brvinca. Pod vodstvom knjižničarke mladinskega oddelka Marije Godnič so učenke nižjih razredov uprizorile dramatizirano pravljičo in same izdelale imenitne zivalske like, ki v pravljič nastopajo: brvinca, polža, gobo, muho, ... Najmlajši so ves čas sodelovali ob zanimivi zgodbi in ob zaključku glasno protesti-

rali, naj se še nadaljuje. Zanimivo in pohvalno je, da ostajajo pri urah pravljič tudi starsi, ki najmlajše otroke pospremljajo v knjižnico, in to ne le iz Sežane, temveč tudi okoljskih vasi in onstran meje.

Otroke, zeljne pravljič je potem potolazil Marko Kravos, ko je sam povedal eno izmed zgodbic iz knjige. Kot vedno ob podobnih priložnostih so lahko starsi otrokom kupili knjige, v katere je Marko Kravos vsakemu posebej napisal prisrčno posvetilo, da bo otrokom tako ostal resnično lep spomin na dogodek. A ko sem opazovala pravi živ zav med otroki in starsi, mi je postalo tesno pri srcu, ko sem opazila v nekaterih otroških očeh solze, ker jim starsi bodisi iz kakršnegakoli razloga niso kupili knjig. Zdelo se mi je krivično, da se je pri marsikaterem otroku mesalo veselje z žalostjo. In pomislila sem, kaj bi naredila, da bi vsak otrok lahko dobil knjigo. a.n.

pri srcu nam je Hiša

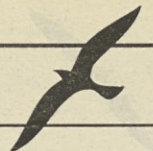
To je tradicija. Za majhne in velike nakupe, za majhna in velika dela, za vsakršno potrebo tvoje družine, lahko vedno računaš na velikega sosedo! Zadržni kredit.

CREDITO COOPERATIVO

ZADRUŽNE KREDITNE BANKE
FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Tvoja domača banka

rešitve dobite pri nas

PRI SVETEM IVANU / VČERAJ URADNA OTVORITEV PRENOVLJENEGA ŠPORTNEGA OBJEKTA

LUKA / PREVEČ DELAVCEV

Novi »Stadion« potrjuje, da je manjšini potreben

Velik delež Slovenije - številna prisotnost priča o pomenu objekta

Pri sv. Ivanu je bil včeraj poseben praznik. Na Stadionu 1. maja je namreč predsednik Sportnega združenja Bor Aleksander Rustja svečano prerezal otvoritveni trak in s tem uradno odprl prenovljeni Borovi telovadnici, ki pa ju Borovi sportniki že več kot mesec dni vsakodnevno uporabljajo. Rustja je delček otvoritvenega traku simbolično podaril predsedniku Olimpijskega komiteja Slovenije mag. Janezu Kocjančiču in državnemu sekretarju Republike Slovenije za Slovence po svetu dr. Petru Vencelju v zahvalo za konkretno pomoč, ki jo je Slovenija nudila pri obnovi tega za slovensko manjšino izredno pomembnega sportnokulturnega objekta. Kajti ne smemo pozabiti, da na »1. maju« skupaj delujeta Sportno združenje Bor in Kulturno društvo Slavko Skamperle. Uradna otvoritev pa je istočasno pomenila tudi zahvalo vsem tistim posameznikom in organizacijam, ki so po svojih močeh prispevali k obnovi. Pri tem seveda ne moremo mimo Odbora za ohranitev 1. maja, ki je s številnimi pobudami nasel velik odmev v zamejski javnosti in sprožil izredno široko solidarnostno akcijo z zbiranjem sredstev za obnovo.

Do zadnjega kotička napolnjena nova montažna športna dvorana, ki stoji na mestu starega Borovega balona, je bila najboljši dokaz, da ljudje s tem edinim slovenskim športnim društvom v mestu živijo, z njim dihaajo in jim ni vseeno, kaj se z njim dogaja. Zato se najbrž tudi ni bati, da števil-

nih del, ki so se potrebna za popolno prenovu, ne bodo dokončali, pa čeprav bo zato po besedah predsednika Rustje potrebna še približno milijarda lir.

Predsednik Bora Rustja je v svojem priložnostnem posegu poudaril pomen tega edinega slovenskega mestnega društva, ki je ob svoji ustanovitvi leta 1959 simbolično nadaljevalo izročilo Južnega Sokola, ki je nastal že leta 1869. Ob svojem nastanku je Bor predstavljal edino slovensko športno društvo v zamejstvu, prostori, ki jih je uporabljal pa so bili v svoji zasnovi namenjeni predvsem kulturni in gledališki dejavnosti. Sportna dejavnost je iz leta v leto doživljala širši razmah, tako da je bil objekt na 1. maju vedno bolj tesen. Tudi s postavitvijo »balona« pred petnajstimi leti so se problemi le začasnoma omilili, medtem pa je zob časa vse bolj nacenjal staro telovadnico, pa tudi »balon« je začel pucati na vseh koncih.

Stvari so prisle tako daleč, da je vodstvo SZ Bor maja lani zaradi varnostnih razlogov Stadion zaprlo. Zaprtje je imelo izreden velik odmev, neposredna posledica tega pa je bila ustanovitev Odbora za rešitev 1. maja, številne akcije, solidarnost posameznikov, podjetij in pomoč SKGZ, SSO in ZSSDI ter na koncu velik delež Republike Slovenije (ob že omenjenih sta jo na otvoritvi zastopala tudi generalni konzul Republike Slovenije Vlasta Valencič in podsekretar ministrstva za šolstvo in sport Marko Trskan) pri

Pred polnimi tribunami so v programu nastopile tudi Borove ritmičarke (Foto Kroma)

obnovi objektov.

Po Rustji so včeraj spregovorili še Milica Kravos, predsednica Kulturnega društva Slavko Skamperle, ki ima prostolne na Stadionu, koordinator Odbora za ohranitev 1. maja dr. Renato Stokelj, državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj, predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije mag. Janez Kocjančič, podpredsednik deželne sveta FJK Milos Budin, Predsednica SSO Marija Ferletič, predsednik komisije za sport pri SKGZ Ivan Peterlin, delegat pokrajinskega odbora CONI Stelio Borri, ki je predsedniku Rustji podelil tudi posebno plaketo Conija, občinski svetovalec Peter Mocnik, predsednik deželne odbojarske zveze Paolo Ruggeri in za konec pred-

sednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Jure Kufersin, medtem ko je svotoivanski zupnik Milan Nemas blagoslovil prenovljeni objekt.

Iz vseh posegov je bilo jasno zaznati, kakšen pomen pripisujejo temu športnemu središču manjšine v Trstu, iz nekaterih posegov pa je bilo tudi jasno razvidno, da je bil Stadion narodnostna športna zibelka za marsikoga od njih, to svoje poslanstvo pa mora nadaljevati tudi v prihodnje.

Priložnostni program so popestrile pihalne skladbe, ki jih je izvajalo Godbeno društvo Prosek in nastopi naraščajnic odseka za ritmično gimnastiko pri SZ Bor. Celoten program pa je povezovala Loredana Gec. (rg)

Kako bo Trst zagovarjal svoje interese?

Danes sestanek na Deželi

Med razne dejavnike, ki zavirajo preporod tržaske luke, se uvršča presežek delovnih moči, temu pa je treba (ampak samo delno) pripisati okoliscino, da se postopek za privatizacijo celovite pristaniške infrastrukture, kakor ga predvideva državni zakon št. 84 iz lanskega leta, se zmerom ni zaključil. Pristojno ministrstvo se je v teh dneh končno odločilo, da dovoli predčasno upokožitev 1.100 do 1.300 luskih delavcev v vsej državi, s pomočjo katere naj bi bilo mogoče organizacijo dela vendar prilagoditi stvarnim potrebam notranjega, zlasti pa mednarodnega trga, ki terja iz dneva v dan učinkovitejšo tekmovalnost. Ker je ravno Trst - a predvsem po lastni

krivdi - že dolgo pod pritiskom neizprosne konkurence severnoevropskih luk in ker osrednja vlada ne bo mogla zadovoljiti vseh luk vzdolž Apeninskega polotoka, se zastavlja vprašanje, kako izboljšati upokožitev več kot 400 tukajšnjih pristanišnikov tako iz vrst nekdanje ustanove EAPT kakor iz vrst samostojne delavske družbe (CULPT).

Na to vprašanje bodo skusali odgovoriti danes dopoldne v prostorih deželne uprave, kjer se bo odbor za prevoze Giorgio Mattassi v spremstvu podpredsednika FJK Cristiana Degana sestel s krajevnimi parlamentarci, z županom Riccardom Illyjem, s predsednikom luskne oblasti Michelejem Lacalamito, pa še z zastopniki pristaniških delavcev in s predstavniki njihovih sindikalnih organizacij.

Pokrajinski združenje industrijcev se je že priporočilo odgovornim, naj na ministra Giovannija Caravaleja kar najodločneje pritisnejo in mu obrazložijo specifično tržasko luko. Ker pa vemo, da je z njo že dodobra seznanjen, bi mu kazalo ponuditi kaj več kot samo tarnanje zaradi vsega izgubljenega. Lahko bi obnovili tezo o sodelovanju z drugimi lukami na obeh straneh gornjega Jadrana, kar pa bo zaman, če bo tudi tokrat prevladovalo mnenje poslanca Roberta Menie, potem ko se je glede odnosov s sosedo postavil na stran »postfasistov« celo sam ministrski predsednik Lamberto Dini.

(dg)

REPNIČ

Nadaljuje se mazaška dejavnost po slovenskih vaseh

Fasistoidni mazaci so se oglasili tudi v zgoniski občini. Na muho so tokrat vzeli dvojezično tablo, ki stoji na začetku Repnice, ce prihajamo iz Zagradca. Kot vidimo na sliki (foto KROMA), so prekrili vse tisto, kar je bilo slovenskega. Nekateri se pač radi zabavajo s tem podlim mazaškim sportom.

ANDOS / ŠE DANES IN JUTRI

Prodajna razstava združenja žensk, operiranih na prsih

Posnetek z razstave združenja ANDOS (foto KROMA)

Na sedežu Vsedravnega združenja žensk operiranih na prsih (ANDOS) v Ul. Udine 6 so včeraj odprli 18. prodajno razstavo obrtnih predmetov, ki so jih izdelale prostovoljke združenja. Z razstavo in prodajo izdelkov želijo članice

podpreti delovanje ustanove v korist žensk, ki so bile operirane na prsih.

Razstavo je odprla predsednica tržaskega odbora Rdečega križa Clelia Poilucci. Danes in jutri bo razstava odprta od 9.30 do 19.30.

KO GRE TELEFONSKI RAČUN V MILIJONE...

Telefon spet brni pri Banih

Evgenu Kovaciču od Banov 106 so priključili telefon in nam je telefoniral v redakcijo. Je to sploh vest? Seveda, in tudi zanimiva vest.

Zacelo se je septembra lani, ko je zaradi nevihte odpovedal Kovacičev telefon. Okvaro so tehniki Telecoma (takrat se Sipa) začasnoma popravili, vendar pri povezavi nekaj ni bilo v redu: včasih je bil telefon povsem nem, včasih pa je bilo razločno slišati razgovore neznancev. Kmalu zatem je Telecom obvestil Kovaciča, da so na njegovi liniji zabeležili nenavadno visok telefonski promet: račun je znašal več kot 2 milijona lir!

Vse dotlej je Kovacič plačeval malo več kot 100 tisoč lir vsaka dva meseca in se ni mogel sprijazniti s takim računom. Na direktorji Telecoma so mu pokazali računalniški izpis, iz katerega je nedvomno izhajalo, da so na njegovi liniji zabeležili več kot 13 tisoč impulzov. Pri hitrem pregledu je Kovacič ugotovil, da je poznal nekaj klicanih števil, velike večine pa ne. In prav ti medkrajvni klici z najrazlič-

nejšimi kraji po Italiji so ga bremenili za tak račun. Brez dovoljenja si je izpisal nekaj števil in preveril, da so vsaj pri nekaterih odgovarjale družine, ki so septembra lani imele sorodnike pri vojakih v Trstu, točneje pri Banih! In ravno v vojašnici pri Banih je bil razdelilnik, na katerega so priključili telefonsko povezavo iz Kovacičeve hiše.

Kljub vsem Kovacičevim protestom je Telecom vztrajal pri zahtevi po plačilu dvomilijonskega računa, svetovali pa so mu, naj se posluži komisije za zgladitev sporov, v kateri sedijo tako predstavniki telefonskega podjetja kot združenj potrošnikov. Zal pa se je tu zataknilo. Na enem od združenj potrošnikov so mu predlagali kompromisno rešitev: plačilo polovičnega računa, kar bi zneslo »samo« milijon lir... Na drugem združenju se s temi problemi niso več ukvarjali, na tretjem pa so se sicer zavzeli za njegov primer, vendar jim ni uspelo, da bi mu preskrbeli odvjetnika.

Telecom je poslal Kovaciču še zadnje opozorilo in mu nato

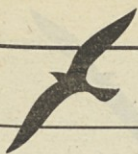
maja letos izklopilo telefon, iztirjatev dolga pa predalo podjetju, ki se ukvarja s sodnimi postopki. Kovacič si je že preskrbel odvjetnika in se pripravljal na tožbo, kar je vedno tvegana zadeva, tudi če bi moral po vsaki logiki zmagati pravdo.

Bilo je septembra letos, ko smo objavili članek o »telefonskih vampirjih«, ki se vklopijo na napeljavo nič hudega slutečega naročnika. Zabeležili smo tudi nasvete Telecoma, kako se zavarovati pred telefonsko krajo, pa tudi kako se lahko naročnik, ki ga bremeni neupravičeno visoki račun, lahko brani pred komisijo za zgladitev sporov. »Le po ste napisali, pa ni tako, kot so vam povedali,« nam je povedal Kovacič in nam orisal svojo zgodbo, ki smo jo preverili pri službi za stike z javnostjo Telecoma in jo objavili. Resnici na ljubo so pri telefonskem podjetju takoj začeli preverjati zadevo, naročnika od Banov so povabili na razgovor in mu spet svetovali, naj se posluži komisije za zgladitev sporov. In tu so mu spet predlagali kompromisno rešitev, tokrat s 70 odstotnim popustom:

plačal naj bi »samo« 600 tisoč lir. Tudi tega predloga ni sprejel kljub temu, da mu je grozil sodni postopek.

In glej, njegova vztrajnost je bila končno poplačana: te dni so mu sporočili, da so mu odbili 13.000 impulzov in da se je torej dvomilijonski račun zmanjšal za... 1.964.000 lir! Pa se telefon so mu spet priključili! In nam je takoj telefoniral v redakcijo, kar nam je bilo v veliko zadoščenje, ker se je zadeva ugodno resila predvsem zaradi njegove odločnosti, pa tudi ker smo jo sprožili v javnosti.

Septembra smo postavili nekaj vprašanj: zakaj niso telefonski razdelilniki zavarovani in zapečateni, če so na vsem dostopnem mestu; zakaj naročniku ne izročijo izpisa telefonskih klicev z njegovega aparata razen med sodno obravnavo; zakaj so združenja potrošnikov v tem primeru bila neučinkovita; in kočno ce je bil septembra lani med naborniki, ki so strazili opusce no vojašnico pri Banih, tudi uslužbenec telefonskega podjetja. Vsa ta vprašanja so se brez odgovora.

COL / USTANOVNI OBČNI ZBOR

Repentabrski jesarji so se organizirali

Cilje juserskega društva je orisal Milko Križman

V prostorih Kulturnega doma na Colu so se pred tednom dni sestali na ustanovnem občnem zboru repentabrski jesarji. V nabito polni dvorani so domačinom posredovali svoje dolgoletne izkušnje glede juserske problematike Zoran Sosić, Karlo Grgić in Stanko Hrovatin, kasneje pa se jim je pridružil tudi odvetnik Andrej Berdon. Občinstvu je cilje repentabskega juserskega pripravljalnega odbora predstavil domačin Milko Križman. V svojem poročilu je Križman obrazložil, da delo, ki si ga je pripravljalni odbor zastavil, ne sloni le na skupnem izkoriščanju pašnikov, pobiranju stelje, urejevanju poljskih poti in zidov, čiščenju gozdov in mlak ampak na smotrnem upravljanju juserskega teritorija. Poudaril je tudi, da bo prvi korak, ki ga bo skušal odbor narediti, pravna pridobitev upravljanja jusa, ki bo vsekakor nedeljiva last upravičencev. Poročilo je sledila živahna razprava, v katero je poseglo več domačinov, kar je tudi izraz velikega zanimanja za to novo pobudo.

Problemov, ki jih bo moral juserski odbor rešiti, ni malo. Mogoče najbolj zahteven in težaven je problem povezave katastra z lastnino, kar se lahko doseže le s preiskovanjem pravnih aktov, prodajnih pogodb, razsodb in dedovanj.

Naj se omenimo, da je bil na koncu seje prebran osnutek dolgega in razčlenjenega statuta, ki so ga prisotni soglasno odobrili. Obenem so tudi potrdili že obstoječi odbor. Skratka, repentabrski juserski odbor čaka zahtevno delo, pri katerem mu bodo morali stati vsi upravičenci ob strani.

K.C.

Občnega zbora na Colu se je udeležilo veliko ljudi (foto KROMA)

8. DECEMBER / PODELIL MU JO JE ŽUPAN ILLY

Bellomiju kolajna Občine

Katoliški Trst je včeraj proslavil praznik brezmadežne Marije. 41. leto zapored so se verniki na Garibaldijevem trgu poklonili pozlačenemu kipu. Gasilci so po lestvi ponesli do kipa na visokem stebra venec, medtem ko so ljudje pustili ob vznožju stebra cvetje. Obreda se je udeležil tudi trzaski škof Lorenzo Bellomi.

Včerajšnji dan je bil zanj dan spomina. Pred 18 leti je namrec prispel v Trst in prevzel skofovsko mesto. Njegovega prihoda so se včeraj spomnili na trzaski občini, kjer mu je župan Illy podelil spominsko kolajno. Škof Bellomi se je ob tej priložnosti spomnil na svojega predhodnika, nadškofa Antonia Santina, ki se je rodil na današnji dan pred 100 leti.

Danes bo o nadškofu Santinu govor na trzaski Pomorski postaji. Nekdanji podravnatelj Osservatore Romano Gianfranco Svidercoschi, škof iz Vittoria Veneta Eugenio Ravignani in trzaski škof Bellomi bodo povežali stoletnico rojstva Antonia Santina s 30-letnico konca drugega vatikanskega koncila, katerega eden od protagonistov je bil - po včerajšnjih besedah škofa Bellomija - tudi nadškof Santin.

SPOROČILO SDGZ

Urniki trgovin za praznike

Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu obvešča vse včlanjene obrate ter stranke, da bodo v decembru veljali sledeči urniki za trgovine in gostilne trzaskih občin: vsi javni obrati (bari, gostilne, diskoteke itd.) bodo lahko po želji odprti fakultativno ves mesec, tudi ob praznikih, nedeljah in dneh tedenskega počitka, izjemo ma bodo lahko odprti celo noč med 24. in 25. decembrom, med 25. in 26. ter med 31. decembrom in 1. januarjem. Vse trgovine bodo morale biti obvezno zaprte za praznike 25. decembra (božič), 26. decembra (sv. Stefan) in 1. januarja. Vse ostale dni bodo trgovine vseh kategorij lahko odprte fakultativno tudi ob nedeljah in predvidenih dneh za tedensko zaporo; v tem primeru se bodo držale rednega urnika.

NOVICE

Skupščine DSL

Jutri popoldne ob 16.30 bo v Domu Brdina na Opcinah skupščina DSL za vzhodni Kras. Udeležila se je bosta tudi podpredsednik deželnega sveta Milos Budin in pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro. Že danes bo ob 17.30 podobna skupščina na sedežu DSL v Devinu-Nabrezini, na kateri bo posegel odgovorni za organizacijo stranke Luigi Bianchi, v ponedeljek pa bo skupščina članov DSL zaposlenih v zdravstvenem sektorju. Ta skupščina bo ob 18. uri na trankinem sedežu v Ul. Spiridione 7.

Parkirišča pri športni palači

Na območju pod športno palačo pri Carboli bodo začeli v prihodnjih dneh graditi nogometno igrišče. Trzaska občina obvešča, da bo zato odslej na tistem območju parkiranje prepovedano. Ob nedeljskih tekmah trzaskega kosarkarskega prvoligaša Illycaffèja bodo lahko navijaci parkirali svoja vozila na parkirišču veleblagovnice Delavskih zadrug v Ul. Svevo. parkirišče ob športni palači bo vsekakor še vedno odprto.

Spomin na deportiranje telefonskih delavcev

V teh dneh poteka 52-letnica aretacije in deportiranja skupine trzaskih telefonskih delavcev takratne telefonske družbe TELVE v nacistična koncentracijska taborišča. Ob tej obletnici vabijo sindikalne organizacije telefonskih delavcev uslužbenice podjetja TELECOM, upokojene telefonske delavce in sorodnike padlih na spominsko svečanost, ki bo danes ob 10.30 v spominskem parku na griču Sv. Justa.

Izlet po mestu

Podjetje za turistično promocijo obvešča, da bo v nedeljo, 10. decembra, priredila izlet po mestu. Pohod se bo začel ob 8.45 izpred Pomorske postaje, udeležence bo vodil vodič, izletniki si bodo ogledali zgodovinsko središče, cerkve, stolnico, Grad sv. Justa. Opoldne se bodo udeleženci okrepčali v kavarni.

Miklavžev semenj: parkiranja

Trzaska občina obvešča, da lahko kramarji, ki sodelujejo v teh dneh na Miklavževem semnju na drevoredu XX. septembra, parkirajo svoja dostavna vozila na ploscadi gradbenega kompleksa bivše pivovarne Dreher.

Ustavilo se mu je srce

V uradih hipodroma na Montebellu se je včeraj slabopisalo 64-letnemu Antoniu Quadriju, enem od najbolj znanih se aktivnih italijanskih voznikov na konjskih dirkah (kariero je prišel leta 1947). Koncal je nekaj tekm, ki so bile na programu, ko se je zgrudil na tla in negibno oblezal. Neki finski kolega in zdravnik, ki sta bila v uradu, sta mu priskočila na pomoč, prisli so tudi prostovoljci Rdečega križa, dve vozili službe 118. Po okrog dvajsetih minutah si je Quadri opomogel, nakar so ga odpeljali v glavno bolnišnico. Zdravniki bodo prognozo umaknili sele po 48 urah, vendar so nekateri očitno povedali, da je bil med prevozom pri zavesti in je spregovoril.

SREČA V NESREČI

Šofer prevrnjenega »ape« dobil le udarec v hrbet

Ko je priletni moski stopil iz svojega »ape«, se je pritoževal, da ga boli hrbet. Po zdravniškem pomoč pa se ni zatekel, očitno ni bilo nič hujšega, tako da si pri mestnih redarjih, ki so prisli na kraj nesreče, njegovega imena

niso niti zabeležili. V »ape« se je na Miramarskem drevoredu, blizu rojanskega krizisca, zalezel fiat croma, ki ga je upravljal neki taksist: nestabilno dostavno vozilo se je pri tem prevrnilo in obstalo sredi ceste.

Na oddelku za oživljanje odkrili lažno zdravnico

Tri mesece je delala na oddelku za anestezijo in oživljanje v katarinški bolnišnici, vsi so bili prepričani, da je pač zdravnica na praksi, kar naj bi potrjevala tudi cedna stipendija v višini 45 milijonov lir, ki jo je prejemale za post-univerzitetno specializacijo. Dejansko pa je 29-letna Edvige Bevacqua vpisana v tretji letnik medicinske fakultete v Catanii. Lažno zdravnico so odkrili se sredi prejšnjega meseca, potem ko je trzaska univerza naslovila v Catanio prošnjo, naj posredujejo curriculum zenske. Vest pa so odgovorni na oddelku za oživljanje v katarinški bolnišnici potrdili sele včeraj, a z Bevacquovo se sedaj ukvarja sodisce. Vodstvo podjetja za zdravstveno službo »Triestina« afere ni hotelo komentirati. Nekdo od vodilnega osebj, ki dežura konec tedna, je izjavil, da o zadevi ni seznanjen. Odgovorni na oddelku za oživljanje so na vsak način poudarili, da uslužbencem, ki so na specializaciji, ne poverjajo nobene odgovorne naloge.

Edvige Bevacqua je za krajše obdobje delala tudi v bolnišnici v Pordenonu, kjer je spoznala nekega trzaskega zdravnika, s katerim se je zatem tudi poročila.

V POŽARU POD SV. JUSTOM

Pes rešil mladega gospodarja

Prebudil ga je z lajanjem - Požar verjetno izbruhnil zaradi pregretega dimnika

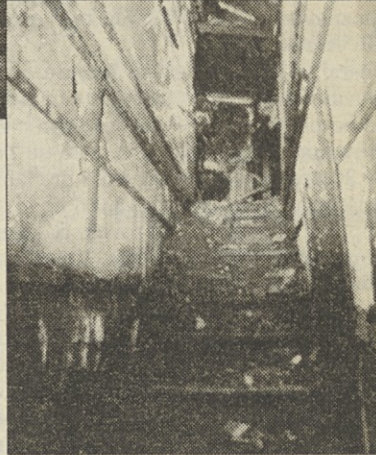
Tudi včerajšnji dogodek je samo potrdil, da je pes najboljši človekov prijatelj: z lajanjem je spravil na noge svojega gospodarja in mu resil življenje. Požar v dvonadstropni hiši v Ul. dell'Asilo 7, pod Sv. Justom, je izbruhnil okrog 11. ure. Mladi Marco Ferrieri je bil tedaj v postelji v prvem nadstropju, trdno je spal. Njegov stirožec Dox, tri leta star ovčjak, je začel silovito lajati. Ferrieri je brez pomisljanja zapustil gorreco hiso.

V poslopju je stanovalo nekaj studentov, ki so se morali izseliti, vendar so ze našli zasilne rešitve. Hiša je sicer stara, prostori majhni, vendar dokaj cedno obnovljeni. Pri obnovi so uporabili precej lesa, tako da so se seveda plameni se bolj razplamteli. Natancnih vzrokov požara sicer niso ugotovili, vendar kaže, da je prislo do pregretega dimnika. Morda so preveč kurili ali pa se je nabrlo prevec saj. Škoda naj bi

bila vsekakor precejšnja.

Zaradi požara je prislo do težav tudi v prometu po Ul. Capitolina, ki so jo zaprli za dobro poldrugo uro. Ogenj pa je bil usoden mačkama, tako da je poleg gasilcev in mestnih redarjev, ki so skrbeli za promet, moral poseci tudi lovski čuvaj, ki je odstranil njuni mrhovini.

ZGONIK / V ŠPORTNO KULTURNEM CENTRU

Slovesna proslava 50-letnice Rdeče zvezde

Včeraj je bila v zgornjem športno-kulturnem centru velika slovesnost. Stevilni domačini in ljubitelji kulture so napolnili dvorano, da bi proslavili 50-letnico delovanja tamkajšnjega kulturnega društva Rdeča zvezda in s svojo prisotnostjo obeležili pomen, ki ga ima društvo v vsakdanjem življenju na celotnem teritoriju zgoniške občine.

Na platnu so najprej predvajali diapozitive Janka Kovacića o zadnjih desetih letih delovanja. Pravo vzdusje pa je pripravil moški pevski zbor Rdeča zvezda, ki je pod vodstvom Rada Milica zapel Zdravljico in druge tri pesmi. Na programu, ki sta ga povezovala Elena in Kristjan, je bil nato osrednji govor mlade članice društva Ingrid Sulli. Slednja je orisala dolgo pot, ki jo je društvo prehodilo v petdesetih letih delovanja, omenila pa je tudi kulturno dejavnost v teh krajih med in pred vojnama. Zaustavila se je ob pomembnejših dogodkih zadnjih let, spregovorila o spodbudnem pristopu mladih v zadnjih petih letih ter podčrtala nepretrgano delovanje pevskega zbora in požrtvovalnost vseh dosedanjih pevovodij.

Sledil je pozdrav zupanje Tamare Blazina, ki se je v imenu vseh občanov zahvalila vsem, ki so vložili svoj trud v kulturno društvo, ter poudarila, da spadajo v pojem kultura tudi strpnost, spoštovanje različnega ter miselna odpr-

tost. Zato je pomembno, da se kulturni delavci soočajo tudi s potrebnimi sodobne družbe in gojijo ob tradicionalnih dejavnostih se nove ter da se kulturno delovanje približa tudi tistim, ki ne govorijo slovenskega jezika.

Svoje čestitke je izrazil tudi podpredsednik deželne sveta in bivši predsednik društva Milos Budin. Osredotočil se je na dve misli: najprej na funkcijo, ki jo imajo kulturna društva za ohranjanje naših korenin in za pripadnost neki skupnosti ter na vlogo, ki so jo imeli od vedno mladi v kulturnem društvu Rdeča zvezda in jo imajo tudi danes, kar je tudi jamstvo za bodoče delovanje.

Nastopili so nato otroci obeh osnovnih sol, to je sole Lojzeta Kokoravca Gorazda iz Saleza in sole 1. maja 1945 iz Zgonika, ki so povedali kaj jim pomeni kulturno društvo. Recitali so se Grudnovu Na Krasu in zapeli pod vodstvom Ide Biteznik. Napovedovalca sta se zahvalila v imenu društva vsem, ki so pripomogli k njegovi ohranitvi. Par v noši je izročil spominsko obeležje vsem, ki so v teh letih vodili pevski zbor.

Društvu so ob pomembnem jubileju nato cestitali predstavniki sosednjih kulturnih in drugih društev ter izročili spominska darila. V glasbeni točki sta na klavir zaigrala Goran Obad in Petra Segina, ki v okviru Glasbene matice vadita s prof. Klavdijo

Moški pevski zbor Rdeča zvezda med včerajšnjo proslavo (foto KROMA)

Sedmak. Na oder je nato spet stopil moški pevski zbor Rdeča zvezda.

Ob tem jubileju so predstavili obeležje s simbolom društva, ki ga je izdelalo podjetje Zidaric. Proslava se je slovesno končala z ojačenim pevskim zborom. Na odru so se zbrali vsi sedanjci ter bivši pevci in pevke, ki so izredno lepo zapeli pod vodstvom Rada Milica.

Družabnost se je nadaljevala se v večernih urah s prijetno družabnostjo ob zvokih ansambla Zamejski kvintet. Vedno v okviru 50-letnice bo domača dramska skupina danes in jutri predstavila v Salezu veseloigro Priprave na zlato poroko, hkrati pa bodo odprli razstavo dokumentov iz arhivov društva.

-bis-

Pomagajmo Enricu!

Uprava občine Dolina poziva občane, naj izkažejo svojo solidarnost Enricu. Gre za dvajsetletnega fanta, ki se je hudo poškodoval v avtomobilski nesreči in je bil zato podvržen številnim operacijam in zdravilnim posegom v različnih bolnišnicah od Cortine do Dunaja. Njegov kalvarij je dolg in zelo drag. 180 milijonov znaša samo zadnji račun, ki je doslej prišel do ene milijarde. V ta namen sta bila odprta v občini dva tekoča računa, in sicer pri Trzaski kreditni banki - Agencija Domjo T/R st. 3116/39 in pri Trzaski hranilnici Banka d.d. - Agencija Boljunc T/R st. 37390.

Iz studia z vami

V sklopu jutranjih oddaj Iz studia z vami bo trzaska radijska postaja posredovala prihodnji teden od ponedeljka do petka vrsto pogovorov na temo Oblacilna kultura pri nas. V uvodnem ponedeljkovem poglobljenem razgovoru ob 11.45 bo spregovorila Alenka Pavko z Oddelka za tekstilstvo Naravoslovnotehniške fakultete v Ljubljani. Predstavila bo novosti v tekstilni tehnologiji in oblikovanju. Ob isti uri v torek bo gostja odaje Marta Kosuta poudarila pomen ohranjanja oblačilne kulturne dediščine. V sredo bo pred mikrofonom Marija Vidau povedala o vlogi kostumografa v gledališču. Četrtek osrednji pogovor je namenjen oblačilni kulturi v časopisnem in revijskem tisku. Casnikarka Breda Pahor bo v neposredni povezavi s kolegicami modnih revij izpostavila zdajšnji trend. Petkovo jutro bo sklenila okrogla miza, pri kateri bodo sodelovali sivilje in krojači ter spregovorili o poklicu, ki doživlja pri nas precejšnjo krizo. Ob osrednjih pogovorih se bodo zvrstili pred mikrofonom urednikov Natase Sosić in Alesa Lupinca modni oblikovalci, trgovci, manekenke in arhitekti.

OBRED / V RICMANJSKI CERKVI

Nova maša Maksa Suarda

Ricmanjska cerkev je bila včeraj okrašena kot ob velikih priložnostih in prepolna kot ob velikih praznikih. Popoldne je v njej zapel novo maso novomasnik Maks Suard, ki ga je bil dan prej v stolnici sv. Justa trzaski škof Bello mi posvetil v duhovnika. Njegovi prvi masi so prisostvovali številni slovenski duhovniki s Trzakega, prisluhnili pa številni slovenski verniki.

Na sliki (foto Kroma): prihod novomasnika Maksa Suarda v ricmanjsko cerkev.

NOVICE

Javni sestanek v Saležu

Zgoniška občinska uprava vasčane iz Saleza na javni sestanek, ki bo v ponedeljek, 11. decembra ob 20.30 v prostorih KD Rdeča Zvezda. Govor bo o problemih, ki so posredno ali neposredno vezani na delovanje občinske uprave. Vabljeni vsi vasčani.

Srečanje v Boljuncu

Uprava občine Dolina obvešča, da bo v torek, 12. decembra ob 20. uri javni sestanek v občinskem gledališču F. Prešerna v Boljuncu, na katerega so vabljeni vsi občani.

Solidarnostne športne pobude zveze UISP

Zveza za ljudski sport UISP je priredila tri športne manifestacije, ki imajo predvsem pomen podpiranja solidarnosti, družabnosti in medsebojnega spoznavanja, kar bi moralo biti vedno cilj športnih dejavnosti.

Včeraj se je v občinskem bazenu odvil »Jesenski plavalni miting 95« za mlade in priletne. Danes pa bo na vrsti »UISP za Telethon«: gre za netekmovalno kolesarsko dirko, ki se bo začela ob 14.30 pred športnim centrom pristanščikov pri Brisicikih (zbirališče ob 13.30) in se bo odvila do Repnica, Zgonika, Gabrovca, Saleza, Samatorce in nazaj za skupnih 20 km. Vpisnino 10 tisoč lir bodo namenili solidarnostnemu skladu Telethon.

Jutri bo v dvorani Bora na Vrdeški cesti 7 manifestacija »Bimbivolley 95«. Srečanja v miniodbojki so namenjena otrokom rojenim v letih 1984-85 in 1986 ter pozneje iz vse dežele z namenom, da bi uveljavili ta sport med najmlajšimi.

JUTRI V KULTURNEM DOMU FR. PREŠERNA V BOLJUNCU

Koncert ricmanjske godbe

Glasbena sola Godbe na pihala iz Ricmanj ima tudi letos zelo živahno dejavnost. Od začetka solskega leta so gojenci sole že dvakrat pokazali pridobljeno znanje na odru ricmanjske Babne hise. Ricmanjska godbena sola pa je v zadnjih letih zelo pozorna do pedagoških in didaktičnih možnosti inovativnih poučevalnih metod, ki jih potem konkretno udejani v glasbeno izobraževanje mladine. Letos ricmanjska glasbena sola sodeluje z osnovno solo »I. Trinko« iz Ricmanj in »M. Samsa« iz Domja z glasbenimi urami, pri katerih se otroci aktivno približujejo glasbi preko gibov, iger in ritmičnih vaj.

Te didaktične ure vodi prof. Paolo Cacciapaglia, ki se poslužuje omenjenih novih pedagoških metod. Sodelovanje ricmanjske sole pa poteka tudi z vrtci v Do-

Arhivski posnetek ricmanjske godbe (foto KROMA)

lini in Ricmanjih, kjer prof. Cacciapaglia uporablja isti pristop, ki ga prilagaja različnim letnikom.

V sklopu sole deluje

tudi solski pihalni orkester, ki ga sestavljajo gojenci glasbene sole; skupina mladih godbenikov se torej glasbeno izobražuje v razredih

godbene sole iz Ricmanj, ki je v zadnjih letih didaktično zelo aktivna. Tudi zamisel o orkestru, ki bi se razvijal v okviru sole, spada v pedagoško

delo; v skupnem glasbenem poustvarjanju se namreč mladi uvajajo v skupinsko delo. Solski pihalni orkester vodi prof. Marino Marsic, ki je svojo glasbeno izobrazbo pridobil na državnem konservatoriju, kjer je tudi diplomiral. Tudi Godba na pihala iz Ricmanj sodi v isti izobraževalni in glasbeni okvir.

Godba, ki jo sestavlja približno trideset članov, je v zadnjih letih zelo aktivna; predstavila se je že na številnih manifestacijah, koncertih ipd. Pred domačim občinstvom pa bo jutri, 10. t.m., ob 17. uri - v Prešernovem domu v Boljuncu - odigrala celotni koncertni spored. Z ricmanjsko godbo, ki jo vodi prof. Marino Marsic, bodo na oder stopili tudi najmlajši gojenci glasbene sole iz razreda prof. Cacciapaglie.

Luisa Antoni

TPPZ PINKO TOMAŽIČ

Akcija za pomoč
Partizanskemu zboru

Trzaski partizanski pevski zbor Pinko Tomažič se je pred kratkim preselil v nove prostore na Padricah. Bil je v to primoran, ker so prostori v Bazovici, s katerimi je razpolagal, razpadali.

Z vsemi svojimi silami se je zato lotil dela za čim boljše ureditev novega sedeza, saj je bilo treba tudi v novih prostorih marsikaj postoriti, začeti z ureditvijo ogrevanja, električne napeljave, namestitve novega lesenega poda, pobelitve in ureditve zunanjih prostorov. Čeprav je večino tega dela opravil s prostovoljnimi delom svojih članov, ki so vsi poletni in zgodnjejesenski čas množično posvetili preurejanju prostora, se je le nakopilo veliko stroškov, ki jih zbor kljub izredni do-

bri volji, kljub samopriskom in kljub prodaji kaset in CD plošč »Partizanska balada« in »Zemlja in narodi«, ne bo zmozel sam.

Zato se obrača na javnost s prošnjo, da bi ga v teh naporih podprla. V ta namen je zbor odprl dva tekoča računa pri slovenskih bankah, in sicer tekoči račun št. 13493 pri Kraski zadrugi in št. 01-1605/46 pri Trzaski kreditni banki.

KD RDECA ZVEZDA

vabi na

prizorček

»PRIPRAVA NA ZLATO POROKO«

avtorica **Gizela Budin - Pegan**, režija **A. Petje**, igrajo amaterski člani **KD Rdeca zvezda**

ter na

RAZSTAVO DOKUMENTACIJ
ob 50-letnemu kulturnemu delovanju

SALEŽ - sedez društva in občinska knjižnica
danes, 9. t. m., ob 20. uri ter jutri, 10. t. m., ob 18. uri.

SKD I. GRUDEN
pod pokroviteljstvom
Zadružne kraške banke,
v sodelovanju
s Kraško gorsko skupnostjo
vabi na ogled

IV. RAZSTAVE "KAMEN ..."

Razstavljajo krajevni obrtniki in oblikovalci
kraškega kamna v župnijski dvorani v Nabrezini

do 10. in v nedeljo, 17. decembra

s sledečim umikom: delavniki od 18. do 20. ure
prazniki od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure

»Pocahontas«, risani film,
prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA -
16.00, 18.00, 20.00, 22.00
»Il profumo del mosto selvatico«, i. Keanu Reeves.

AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15,
24.00 »Casper«, r. Steven Spielberg.

NAZIONALE 1 - 15.45,
18.45, 21.45 »Braveheart -
Cuore impavido«, i. Mel Gibson, Sophie, Marceau.

NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15, 24.00
»Forget Paris«, i. Billy Crystal, Debra Winger.

NAZIONALE 3 - 16.15
»Santa Clause«, i. Tim Allen;
18.15, 20.15, 22.15, 24.00
»Il diavolo in blu«, i. Denzel Washington.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15, 24.00
»La pazzia di Re Giorgio«,
r. Nicholas Hytner.

MIGNON - 16.15, 18.15,
20.15, 22.15 »I ragazzi della
notte«, r.-i. Jerry Calà,
prevedan mladini pod
14. letom.

CAPITOL - 16.00, 17.50,
20.00, 22.10 »Nine month -
Imprevisti d'amore«, i. Hugh Grant.

ALCIONE - 17.00, 19.30,
22.00 »Apollo 13«, r. Ron Howard, i. Tom Hanks,
Bill Paxton, Kevin Bacon.

LUMIERE - 17.00, 18.45,
20.30, 22.15 »Nel bel mezzo
di un gelido inverno«, r. Kenneth Branagh.

PRIREDITVE

ZUPNIJA REPENTABOR priredi jutri, 10. t. m.,
ob 17. uri v Kulturnem do-

mu na Colu predstavitev
zlozenke o Repentabru.
Predstavitve bo spremljal
kulturni program na katerem
bodo sodelovali OPZ
Zvonček in MePZ Repentab-
bor ter kot gost večera Mladinski
pevski zbor Vesela
Pomlad z Opčin s programom,
ki ga je predstavil na
gostovanju po Rusiji. Vabljeni!

VABIMO vas v Trebce
na KONCERT skladb bar-
očnih skladateljev Iomelija,
Ricciottija, Geminiana,
Haydena in drugih v
izvedbi Godalnega orkestra
glasbene sole Postojna pod
taktirko dirigentke Ma-
rinke Kukec-Jurkic danes,
9. t. m., ob 19. uri v cerkvi
sv. Andreja.

KD GRAD prireja tradi-
cionalno BOŽICNO RAZ-
STAVO lesenih, bakrenih
in keramičnih izdelkov danes,
9. in 16.12. ter jutri,
10. in 17.12. v društvenih
prostorih pri Banih s sledečim
umikom: delavniki
18.-20.00, prazniki 16.-
20.00. Toplo vabljeni!

KROZEK 1991 Devin -
Nabrezina - "DOVOLJ JE
KRVI IN VOJNE. POTREBUJEMO
KRUHA IN MIR" (Ivo Andrić). Potujoča
fotografska razstava o vojni
v Bosni, ki so jo organizirali
ACLI-ENAI in Zveza E. Balducci.
Fotografija: Danilo Krstanović,
izbira tekstov: Bozidar Stanisic
in prevodi: Alice Parmeggiani.
Razstavo si bo mogoče ogledati
od delavnikov od danes,
9. do 12. t. m., ob 9. do 12. ure
v srednji soli De Marchesetti
v Sesljanu - Naselje sv. Mavra.

MARIJIN DOM pri Sv. Ivanu
in otroški zbor Kresnice
gostuje Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.
Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8
(priloge) tel. 360072, s sledečim
umikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ
vabi na ZAKLJUČNI KONCERT
pod vodstvom Marina Marsica
jutri, 10. t. m., ob 17. uri v občinskem
gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SKD TABOR Općine - Pros-
vetni dom. Do jutri, 10. decembra
razstavlja DEMETRIJ CEJ. Ogled
od delavnikov med 16. in 20.
uro ter ob prireditvah.

BIVSA DRUSTVENA GOSTILNA
v RICMANJIH vabi na ogled
likovne raz-

PRENOVLJENA TRGOVINA

Pohištvo **Koršč**
nudi v mesecu decembru
promocijske cene na novih
razstavljenih artiklih

TRST - Ul. S. Cilino 38
Tel. 040/54390

stave Liliane Spirito do ju-
tri, 10. decembra.

SKD TABOR - Općine -
Prosvetni dom. Jutri, 10. t. m.,
ob 17. uri gostuje KUD Domovina
iz Ospa z vesele loigro POROCIL SE BOM
SVOJO ZENO. Vabljeni na prijeten
popoldan!

DRUSTVO SLOVENSKIH
IZOBRAZENECV v Trstu vas vljudno
vabi v Peterlinovo dvorano v Ul.
Donizetti 3 v Trstu v ponedeljek,
11. t. m., ob 20.30 na otvoritev
razstave SLOVENCI V LONDONU
1991-1994. Razstavo bo odprla
arh. Jana Valencic iz Londona.

TRZASKA KNJIGARNA
vabi v torek, 12. t. m., ob 17.30
na predstavitev kasete KONTAMINACIJA
besedilo in glasba PAOLO PAOLIN
PRIVITERA. O avtorju in kaseti bo
spregovoril Boris Kobal.

KLUB PRIJATELJSTVA
vabi v torek, 12. t. m., ob 16. uri
v Ul. Donizetti 3 v Trstu na ogled
zelo lep in zanimivih diapozitivov
MOJA AFRIKA, ki jih je posnela
goriška učiteljica in laična
prostovoljka v misijonih gdc.
Tereza Srebrnič. Diapozitive bo
spremljala bogata razlaga.

SKD TABOR Općine - Pros-
vetni dom. Lojze Abram nam bo s
sliko in besedo prikazal NARAVNE
ZNAMENITOSTI AMERISKEGA
JUGO-ZAHODA v torek, 12. t. m.,
ob 20. uri. Vabljeni!

SLOVENSKA VINCENCIJEVA
KONFERENCA in Klub prijateljstva
vabita clane in prijatelje k DUHOVNI
PRIPRAVI ZA BOŽIC, ki bo v četrtek,
14. t. m., ob 16. uri pri solskih
sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu,
Ul. delle Doccie 34, sv. Maso bomo
darovali za duhovne poklice in za
mladino. Sledila bo družabnost.

OBČINSKA KNJIZNICA v Salezu
obvesca, da se bo miklavžev knjižni
sejem nadaljeval se v torek, 12. t. m.

GLASBENA MATICA TRST -
Koncertna abonmajska sezona
95/96 v Kulturnem domu v Trstu -
V torek, 12. t. m., ob 20.30
GODALNI KVARTET GM. Sodeluje
Aljosa Starc, klavir. (Osterc, Beethoven,
Schumann). Vabljeni!

SKD VIGRED prireja MIKLA-
VŽEV IN BOŽICNI SEJEM knjig in
ročnih del v nedeljo, 17. decembra
od 17. do 19. ure, v sredo, 20. decembra
in v četrtek, 21. decembra od 16. do 19. ure
v društvenih prostorih v Sempolaju.

DRUSTVO SLOVENSKIH
IZOBRAZENECV vabi v petek, 15. t. m., ob 18. uri
na POGOVOR O DUSANU PLENICARJU
ob tretji obletnici njegove smrti.
Pogovor v okviru razstave SLOVENCI
V LONDONU 1991-1994 bo vodil Ivo
Jevnikar.

PIHALNI ORKESTER BREG -
Dolina vabi ob 100-letnici ustanovitve
na SLAVNOSTNI KONCERT,

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8
(priloge) tel. 360072, s sledečim
umikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

OBVESTILO

vsem kulturnim in športnim društvom

Božična in novoletna voščila na
Primorskem dnevniku

sprejemamo vsak dan do 15. decembra 1995
na

PUBLIESTU SRL
Ul. Valdirivo 36
1. nadst. - Trst ali po telefonu
na št. 361888
od 8.30 do 12.30

ki bo v nedeljo, 17. t. m., ob 17. uri
v občinskem gledališču F. Prešeren
v Boljuncu.

* ČESTITKE

Danes praznuje v Boljuncu svoj rojstni dan naša
draga žena, mama in nona ANICA
ZOBEC. Se mnogo srečnih in veselih
let med nami ji iz srca želijo moz
Miljo, Adelga, Miki, Nadja, Sergio,
Dragica ter ljubljene vnuki Barbara,
Maja, Ivan in Tanja.

OBVESTILA

JUSARSKI ODBOR Z OPCIN
obvesca vasčane, ki so vložili
prošnjo za secnjo drvi v sezoni
95/96, da bo razdelitev dovoljenj
jutri, nedelja 10. t. m., ob 9.30 na
licu mesta, gozd pri cesti Općine -
Repen v višini "Ovcaka".

SLOVENSKI KULTURNI KLUB
(Ul. Donizetti 3) vabi danes, 9. t. m. na svoj
REDNI OBČNI ZBOR. Na sporedu
bodo poročila odbornikov, pogovor
o delovanju v tekočem delovnem
letu in volitve novih odbornikov.
Sledila bo zakuska in družabnost.
Zacetek ob 18.30.

ZA UDELEZENICE zimovanja
BOHINJ 1995/96! Srečanje, ki bi
moralo biti jutri, 10. t. m., ob 15. uri
v Marjanšču je preneseno na torek
ob 16. uri.

UPRAVA občine Zgonik vabi
vasčane iz Saleza na JAVNI SESTANEK,
ki bo v ponedeljek, 11. t. m., ob 20.30
v prostorih KD Rdeca zvezda. Na
srečanju bo govora o problemih, ki
so posredno ali neposredno vezani
na delovanje občinske uprave.

UPRAVA občine Dolina obvesca,
da bo javni sestanek v občinskem
gledališču F. Prešeren v Boljuncu
v torek, 12. t. m., ob 20. uri.

SK BRDINA obvesca, da bo v sredo,
13. t. m. IZREDNI OBČNI ZBOR v
Domu Brdina na Općinah s pricetkom
ob 20. uri.

V CETRTEK, 14. t. m. bo OBČNI
ZBOR barkovljanskega društva na
sedežu PK Sirena ob 20. uri v prvem
in ob 20.30 v drugem sklicanju.

SKD TABOR - Općine organizira
LIKOVNI TECAJ za odrasle, ki bi se radi
naucili risanja, slikanja, oblikovanja
neglede na svoj talent. Tečaj bo
vodila akademska slikarka ANI
TRETJAK, Prvo informativno srečanje
bo v četrtek, 14. t. m., ob 20.30.

OBČINA Devin - Nabrezina prireja
tečaje angleščine, nemščine in slo-
vensščine, ki se bodo vsrili od
januarja do junija 1996. Interesenti
lahko dvignejo vpisne pole v občinskem
uradu za solstvo in kulturo, soba št. 2
(tel. št. 6703111) od 9. do 11.30 do
petka, 15. decembra t.l.

PREDSEDNIK Slovenskega
raziskovalnega inštituta sklicuje
IZREDNI OBČNI ZBOR v ponedeljek,
18. t. m., ob 19. uri v prvem sklicu in
ob 19.30 v drugem sklicu v Gregorčevi
dvorani, Ul. S. Francesco 20 v Trstu.

PD KOLONKOVEC - Ul. Fianona 1
(sola M. Stepančič) - vabi v torek,
12. t. m., ob 20.30 na predavanje
»Mamila in družina« - Predaval bo
Don Vatta.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

UCENCI in učiteljice COS P. Tomažič v Trebcah obvesčajo
prijatelje in vasčane, da so na razpolago
izvirne ročno izdelane voščilnice z
božičnimi in kraskimi vzorci. Izkupiček
je namenjen ureditvi solskih prostorov.
NEVERJETNO, ampak resnično! Se
danes se ni javil noben odvetnik, ki bi
mu bila pri srcu uporaba slovenskega
jezika v civilni pravdi na trzaskem
sošču. Zato ponovim ze se

večkrat objavljen klic na pomoč! Tel. št. 040/228779.

POHISTVO rabljeno in novo po
prilicni ceni, otroška soba, knjižna
omara, kuhinjsko pohištvo in
veliko drugih artiklov. Tel. št. 575145,
350150.

PRODAM Ford Escort 1600 CLX,
letnik '91, rdece barve, 70.000 km,
v odličnem stanju. Tel. v večernih
urah na št. 040/228967.

LANCIA BETA coupé 1600,
modre barve, letnik '83 v odličnem
stanju prodam. Tel. št. 040/200757.

PRODAM avto Polo Volkswagen
Cl 1100, letnik '92. Tel. na št. 0481/78092
ali v večernih urah na št. 040/329715.

PRODAM Sintetiser Jamaha DX-7
2 D s stojalom in kovčkom v
odličnem stanju (zelo malo
rabljen). Tel. od jutri do četrta
po 20. uri na št. 040/823054.

PRODAM polzaste stopnice:
premer 120 cm, visina 3 m.
Klicite v večernih urah na št. 220547.

PRODAM smučarske cevle št.38,
rabljene samo nekajkrat. Cena
pod dogovorom. Tel. št. 220562.

GRAMOFONSKA plošče na 33 in 45
obratov iz let 60/70: Slovenski
oktet, Slak, Berdorfer, Kovacic
ter 28 nemških mars na pihala
prodam amaterju. Imam tudi 46
starih plošč na 78 obratov z
arjami znanih oper v izvajanju
znanih pevcev. Tel. št. 040/943388
- zvečer.

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN se sprejemajo
od 8.30 do 12.30 od ponedeljka
do petka OB SOBOTAH IN
PRAZNIKIH ZAPRO PUBLIEST -
Ul. Valdirivo 36-1. nad. Tel. 361888 -
Fax 768697

PRODAJAM božične smrečice
vseh velikosti. Družina Lupin,
Ul. Trieste 347 (zraven goriskega
pokopališča). Tel. št. 0481/21227.

DIPLOMIRANI geometri praktikanca
iscem delo v popoldanskih urah.
Tel. št. 040/44710.

GOSPA z izkusnjami isce delo
kot hišna pomočnica ali varstvo
otrok v jutranjih urah. Tel. št.
0038667/31261.

NUJNO isčemo delavca za izdelavo
lesene embalaze in večega pri
delu z vilicarjem. Tel. po 19. uri
na št. 0481/884251.

SLASCICARNA Saint Honoré
zaposli vestno prodajalko-vajen-
ko. Tel. ob poslovanju trgovine na
št. 213055.

OSMICO imata odprto Magda in
Slavko Skerlj, Zgonik 15/a. Vabljeni!

OSMICO v Lonjerju je odprl
Edi Glavina. Toči belo in črno
vino. Poskrbljeno je za prizgike.

OSMICO sta odprla Cvetka in
Mirko Briscak v Briscach.

OSTROUSKA je odprla agriturizem
v Zagradcu št. 1.

Draga Ginevra,

dala si toliko z vsem srcem.
Iz tvojih neutrudljivih rok,
tvoje cudovite cipke krasijo
nase domove... nas spomin.
Se enkrat hvala

KD in ZPZ Ivan Grbec

Dragi Ferruccio, Mava, Lara,
v tem neizogibnem, zalostnem
trenutku, globoko sočustvujemo z
vami

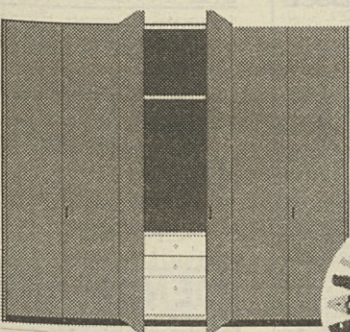
Sergio, Laura, Daidi, Dunija in nona Pina

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040-768697
ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

PROMOCIJA ORIENTALSKIH
PREPROG DO 16. DECEMBRA

Selva ARREDAMENTI
ulica Valentinis, 18 - TRZIC
tel. (0481) 410395

PROTISTRESNA OMARA

OMARA ZA DARILLO	
SIRINA	3.07
VISINA	2.63 X
POVRšina m ²	8.00
GLOBINA	62 X
PROSTORNINA m ³	5.00
VRAT	6 X
BARVE	5 +
MONTAZA UR	2 X
SKUPAJ L. 2.199.000	

ESTEL CASA

V DECEMBRU ODPERTO TUDI V NEDELJAH

GORICA / PREDSTAVILI ŠTUDIJO O SOCIALNIH RAZMERAH

Mladi odhajajo za delom, ostareli potrebujejo oskrbo

Nič kaj spodbudno stanje se utegne v naslednjih letih še zaostriti

Na goriskem županstvu so predsinoci predstavili raziskavo o socialnih razmerah v gorški občini, ki jo je naročilo odborništvo za socialne zadeve. Poznavanje razmer in predvidevanje razvoja naj bi pripomoglo k smotrni posegi in torej k uporabi sredstev v sklopu globalnega pogleda na problematiko.

Pozdrav je prinesel župan Gaetano Valenti, ki je dejal, da je podprl pobudo odbornice na področju, ki je velikega pomena za celotno skupnost. Odbornica za socialna vprašanja Maria Maddalena Francioso je povedala, da študija ne daje ravno spodbudne slike o bodočnosti mesta in to na dveh področjih: na demografskem, z velikim upadom števila prebivalcev ter s porastom števila ostarelih, ki so potrebni pomoči in oskrbe tudi s strani javnih ustanov in v prvi vrsti občine; na ekonomskem področju pa se predvideva zmanjšanje delovne ponudbe in proizvodnih dejavnosti, kar sili mlade in perspektivne sile, da si poiščejo delo drugje in da zapustijo svoje rojstno mesto. Vzrokov za tako stanje je več. Gorica je odmaknjena od velikih ekonomskih tokov, v povojnem času je kot obmejno mesto zivel od državnih podpor in jih ni znala smotno naložiti.

Občina ima sedaj naloge, da na podlagi zbranih podatkov predlaga konkretne posege z organskim načrtovanjem, ki bi upoštevalo globalno stanje in ne le pozamezna področja. Občina gleda tudi na ekonomski razvoj v zasebnem

sektorju, ki je predpogoji za vsestranski razvoj neke skupnosti.

Raziskavo je podrobneje predstavil Saverio Merzliak. Za osvetlitev socialnega stanja so raziskovalci upoštevali ozemlje, ekonomsko stanje ter javne socialne storitve. Kar zadeva ozemlje izhaja, da mora občina pri svojih posrednih upoštevanjih tudi bližnje občine in sicer Sovodnje, Steverjan in Moš a tudi bližnje pokrajine in v prvi vrsti trzasko. Pomembna je tudi obmejna lega in zlasti izmenjava delovne sile na osi vzhod-zahod. Tudi na tem področju je potrebna koordinacija, obmejni pas na obeh straneh meje pa bi morali obravnavati kot enotno socio-ekonomsko področje.

V okviru socialnega skrbstva ima največjo težo problem ostarelih. Njihovo število stalno narašča, zato je treba skrbstvo čim bolj organizirati, da bi bilo učinkovito in da bi upoštevalo potrebe ostarelih. Pri tem je finančna plat bistvenega pomena in zahteva od javnih upraviteljev sposobnost programiranja. Občinska uprava ima do tega določeno stališče: zelela bi se izogniti razkropljenemu financiranju, ki naj bi upošteval vse potrebe a nobeni ne popolnoma zadosti.

Iz raziskave sledi, da dokončnih odgovorov za optimalno rešitev ni, saj je slednja odvisna od številnih dejavnikov, nekateri izmed njih so tudi nepredvidljivi. Naloga, ki jo mora občina rešiti je zelo zahtevna. Čas bo pokazal, če bodo rešitve učinkovite.

S predstavitev študije o socialnih problemih v gorški občini (foto Bumbaca)

Poseg Pokrajine pri Anasu za širjenje odseka Gorica-Vileš

Za gorisko pokrajinsko upravo je prenova in razširitev avtocestnega odseka med Vilešem in državno mejo prednostna naloga, ki jo bo treba čimprej uresničiti. Tako izhaja iz sporočila, ki ga je Pokrajina pred kratkim naslovila državnemu podjetju za ceste (ANAS) in v katerem navaja tudi nekaj drugih nujnih posegov za izboljšanje cestnega omrežja na Goriskem. Pokrajina se nadalje zavzema za premaknitev vstopne in izstopne avtocestne postaje pri Vilešu in za sprostitev

prometa na odseku avtoceste do Moščenic. Poleg tega naj bi hitro cestno povezavo med vstopno - izstopno postajo pri Redipugli in letališčem v Ronkah podaljšali do pokrajinske ceste št. 19, ki povezuje Trzic z Gradežem. To cesto širijo (zaenkrat sicer le na odseku med Gradežem in kampinji), boljše zveze z avtocesto pa bi gotovo prispevale k se večjemu razcvetu turizma v Gradežu.

Na prednostni lestvici posegov je nadalje gradnja ze desetletja

predvidene variante državne ceste št. 56 (Gorica-Videm), gradnja obvoznice v Zagaju in postavitev novega mostu čez Sočo, uporaba trase načrtovane a nikoli dokončane železnice med Foljanom in Krminom in ureditev ceste, ki bi razbremenila promet v smeri proti Vidmu (državna cesta št. 305).

Na zadnjem mestu lestvice je posodobitev državne ceste št. 55 skozi Dol (Gorica-Trst) z odpravo nekaterih ostrejših ovinkov in nevarnih mest.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL

Predavanje o narodni identiteti v sodobni Evropi

Gost bo dr. Rudolf Rizman

V četrtek, 14. decembra, ob 20.30 bo Slovenska ljudska knjižnica Damir Feigel gostovala dr. Rudolfa Rizmana, profesorja sociologije in političnih ved na ljubljanski univerzi.

Predavatelj bo posredoval svoje bogato znanje in izkušnje o pomenu in pojavnosti narodne identitete v sodobni Evropi. S temi vprašanji se poklicno ukvarja že skoraj trideset let kot redni profesor raziskovalec in predavatelj ne le doma temveč tudi v Londonu, Berlinu, Pragi, Minsku, Washingtonu, Zenevi, Jeruzalemu, itd.

V raziskovalni praksi se prof. Rizman bavi tudi s sociologijo miru in človekovih pravic, s prehodom v demokracijo v vzhodni Evropi, z zgodovino socialne misli itd. Profesor Rizman je tudi član Mednarodnega Rusellovega sodišča od leta 1966.

Srečanje z njim bo prav gotovo obogatilo s podatki in znanjem udeležence predavanja, ki živimo na narodno mesanem območju in se z vprašanji etnične, kulturne, socialne in zgodovinske istovetnosti srečujemo tako rekoč vsak dan.

Aldo Rupel

PRIREDTVE

CICIKLUB obvešča, da bo zadnje srečanje pred božičnimi počitnicami v ponedeljek, 11. decembra, ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORISKEM priredi skupaj s sorodnim društvom iz Trsta tradicionalno silvestrovanje v veliki dvorani UGG na Battistijevem trgu 28. decembra ob 17. uri. Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu društva ter pri odbornikih. Vpisovanje se zaključi 13. t.m.

RAZSTAVE

KD SOVODNJE obvešča, da je v domačem Kulturnem domu postavljena razstava slik in plakatov o 50-letnem delovanju društva. Odprta je od ponedeljka do petka od 14. do 20. ure. V tem času je v prodaji tudi publikacija M. Waltritscha "Protagonisti sovođenjske stvarnosti".

V GALERIJ KINA VITTORIA razstavljajo slikarji Sergio Altieri, Ignazio Doliach, Franco Dugo, Luciano de Gironcoli, Alfredo de Locatelli, Mauro Mauri, Cesare Mochiutti in Claudio Mrakic. Ogled do 10. decembra po urniku kinodvorane. V predverju kina je postavljena tudi fotografska razstava, ki jo prireja lista "Zuf de zur" in "Via libera". Na ogled bo do

OBVESTILA

SPD GORICA - Smučarski odsek obvešča, da bodo od 13. t.m. sprejemali prijave za tradicionalni tečaj smučanja (spust, tek, deskanje), ki bo januarja. Za udeležence bodo poskrbeli tudi za avtobusni prevoz. Prednost pri prevozu imajo udeleženci tečaja. Prijave na sedežu društva.

OBCINSKA UPRAVA V DOBERDOBU obvešča, da bodo pobirali smeti v torek, 12. decembra.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne bencinske črpalke

GORICA
IP - Ul. Crispi 14
ESSO - Ul. L. Isonzo 77
MONTESHELL - Ul. Aquileia 20
ERG - Ul. sv. Mihaela 35
AGIP - Ul. Trieste 174
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito 43
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. V. Giulia
GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste
SKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti (Pieris)
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 33

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

MENJALNICA CAMBIO ISONTINO

Gorica - Korzo Verdi 58
menjalnica in prodaja tujih valut, slovenskega tolarja, hrvaške kune, madžarskega florinta, češke krones.
URNIK: od torka do sobote 8.30 - 13.00 in 14.30 - 18.00
Tel. 0481/536322 - fax 0481/531210

SOVODNJE / NATEČAJ NA POBUDO OBČINSKE KNJIŽNICE

Učenci so odkrivali stare vaške običaje

Učenci na sprejemu na sovođenjskem županstvu (foto Bumbaca)

Občinska knjižnica v Sovodnjah je razpisala sodelovanje z didaktičnim ravnanstvom in osnovnimi solami literarni in likovni natečaj o ljudskih običajih okrog sv. Martina in o vaskih zavetnikih. Odziv na pobudo je bil velik. Otroci so se dela lotili z navdušenjem. Prejšnji tork je bilo na sovođenjskem županstvu zaključno dejanje. Na priložnostnem sprejemu, ki sta se ga udeležila župan Igor Petejan in odbornik Leopold Devetak, ravnateljica Nataša Pavlin, učitelji in seveda odgovorna za knjižnico g. Devetta, so sodelujočim izročili knjžne in druge nagrade, vsako do pa je tudi prejel zbornik o mladinskem raziskovalnem taboru v Sovodnjah.

KINO

GORICA
VITTORIA 15.00-16.45-18.30-20.15-22.00 »Pocahontas«. Walt Disney, risani film. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Trappola sulle Montagne Rocciose«. Igra Steven Seagal.
TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Nel bel mezzo di un gelido inverno«. Rez. Kenneth Branagh. Igrajo M. Maloney, J. Collins, R. Briers.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

George Tabori

MEIN KAMPF

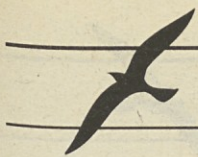
Režija: BORIS KOBAL

V ponedeljek, 11. (RED A)
in v torek, 12. (RED B)
decembra 1995, ob 20.30 v

Kulturnem domu v GORICI
(ul. I. Brass 20)

VOZNI RED AVTOBUSA:

19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (Gostilna Pahor), 20. Dol (Gostilna Devetak), 20.05 Gabrje, 20.10 Sovodnje (Kulturni dom), 20.12 Sovodnje (pri Usarju) in 20.15 Standrez.

FINANCARSKA ŠOLA / ODMEVI NA ZAVRNITEV REFERENDUMOV

Občani spet prikrajšani za pravico do odločanja

I. Bratina in B. Špacapan zelo kritična do odločitve

Kljub prazniku in mirovanju uradne politike je včeraj v Gorici močno odmevala zavrnitev treh referendumov proti gradnji financerske sole na letališču. Tokrat je že drugi odbor treh garantov, ki preverja sprejemljivost referendumskih vprašanj, preprecil ljudsko glasovanje o gradnji sporne vojašnice. Prvič je odbor, ki ga sestavljajo državljani nov pravobranilec, občinski tajnik in predsednik odbora preglednikov računov, leta 1992 zavrnil referendum, čes da zaradi vojaške tajnosti vprašanje ne sodi več v pristojnosti občine in zato o njem ni dopusten niti posvetovalni referendum. Z enako utemeljitvijo so referendum o gradnji zavrnil tudi tokrat, kar so pravzaprav pobudniki nekako pričakovali.

Bolj presenetljiva in sporna pa je zavrnitev ostalih dveh vprašanj, ki sta zadevali prodajo občinske parcele na letališču ter izdajo občinskega dovoljenja za greznico in druge tehnološke napeljave za vojašnico. Argumenti, s katerimi so garantni zavrnil referendum o teh dveh vprašanjih, ki neizpodbitno sodita v pristojnosti občinske uprave, so po mnenju marsikoga iz trte izvit. Za zavrnitev referenduma o greznicah in tehnoloških napeljavah so se trije "modreci" med drugim poslužili sledečega sofizma: izvedba teh del ne bi preprečila gradnje vojašnice, temveč samo njeno uporabo, "ergo", referendum ni sprejemljiv, ker ne bi bil učinkovit. Cilj pobud-

nikov je preprečiti gradnjo vojašnice, medtem ko bi tudi ob uspehu referenduma preprečili le njeno uporabo.

Se bolj kot to pikolovsko formaliziranje pa izkiva polemiko zavrnitev referenduma o prodaji občinske parcele sredi letališča. V tem primeru so se trije funkcionarji spustili celo v ugibanje o namenih državne uprave, da poseže po razlastitvenem postopku. Garantanti so v bistvu ocenili, da bi niti ta referendum ne bil učinkovit, ker sklepajo, da bi tudi v primeru zavrnitve prodaje zemljišča država lahko razlastila občino.

Navedeni argumenti, ki tudi iz striktno pravnega vidika niso povsem neoporečni, so po mnenju pobudnikov referendumov pretirano formalistični in povsem prezirajo bistvo zadeve. Problem je namreč v tem, ali imajo goriski občani pravico, da se demokratično izrečejo o posegu, ki bo imel posledice ne le na obstoj letališča in bližnjega območja, temveč bo tako ali drugače pogojeval razvoj vsega mesta, saj bo financerska sola požrla vsaj poldrugo stotino milijard in preprečila druge, najbrž koristnejše posege. Politični botri financerske sole se zavedajo, da večina občanov nasprotuje gradnji na letališču (kot sta pokazali tudi raziskava javnega mnenja, ki jo je naročil sen. Darko Bratina, in časopisna anketa dnevnika "Il piccolo") in si zato na vse kriplje prizadevajo, da bi preprečili referendum.

Ivan Bratina, član ozje-

ga odbora za referendum, opozarja prav na ta aspekt zadeve: »Vtislimam, da so bili zelo močni zunanji pritiski na funkcionarje, da bi zavrnil referendum. Njihovo tolmačenje predpisov lahko ocenim le kot nesprejemljivo, nekorektno in neobjektivno. Zelo me je razočaralo, da se je kolegij garantov, ki ga sestavljajo funkcionarji in bi moral biti nepristranski, tako očitno opredelil: namesto da bi nevtalno preverjali argumente za in proti vsakega referendumu, so se namreč pri svojem delu obnasali, kot da isčejo vsako najmanjšo pretvezo za že vnaprej opravljeno izbiro - zavrnitev vseh treh referendumov.«

Bratina je prepričan, da garantni niso odločali svobodno in ugotavlja: »Ponovna zavrnitev treh referendumov mi daje misliti, da so zunanji pritiski tako močni, da bo katerokoli referendumsko vprašanje, ki ga lahko poimenujemo v zvezi s financersko solo, vselej zavrnjeno. Zanimivo bi bilo to preveriti se s kako drugo referendumsko pobudo, saj sem prepričan, da bi jo doletela enaka usoda.«

Podobnega mnenja je tudi občinski svetovalec Bernard Špacapan: »Občinska oblast noče referendumov in to je verjetno zelo vplivalo na tolmačenje predpisov s strani funkcionarjev. Strah pred referendumom, ki je skupen občinskim upraviteljem iz 1. in 2. republike, je strah pred prestevanjem, pri katerem bi se odkrito pokazalo, kdo je za in kdo proti

določeni viziji razvoja mesta. Mimo samega problema financerske vojašnice namreč mislim, da gre pri tem prav za izbiro, kako naj se v bodoče razvija Gorica. Občanom je bila spet zavrnjena pravica, da se demokratično izrečejo o tem.«

Pobudniki referendumov bodo zagotovo vložili priziv na Deželno upravno sodišče. Razlogi za priziv so tako v utemeljitvah zavrnitve posameznih vprašanj kot tudi v dejstvu, da so garantni odločali, ko je že potekel 30-dnevni rok od predložitve, po katerem so referendumu avtomatično sprejeti.

V zvezi s tem smo včeraj prejeli novo polemično izjavo Zelenih. Njihova predstavnikinja v petčlanskem odboru za referendum Guido Trani in Lorena Vuga napadajo ostale tri člane (Mario Michelini, Ivan Bratina in Giuseppe Giacomini) tega, kot poudarjajo, "zgolj tehničnega in ne političnega odbora", ker so se odpovedali možnosti, da bi pred zasedanjem odbora garantov uradno notificirali zapadlost 30-dnevnega roka za odločitev. S tem, trdita Trani in Vuga, je bila zagrešena bistvena napaka, bila pa je tudi izdana volja 1.500 podpisnikov: petčlanski odbor namreč ni imel nobenega političnega mandata, da bi se pogajal, temveč le tehnično nalogo, da reši referendum. Po mnenju Zelenih so se ostali trije člani odbora tej nalogi izneverili in tako odprli pot zavrnitvi referendumov.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE / OBČNI ZBOR

Temeljit pretres šolskih problemov

Poročili predsednika in tajnika - Člani potrdili zaupanje vsem dosedanjim odbornikom

Prejšnji petek je v Gorici, kot smo že na kratko poročali, potekal 24. redni občni zbor goriskega tajništva Sindikata slovenske šole. Občni zbor je otvoril dosednji predsednik prof. Leopold Devetak in pozdravil vse prisotne, predvsem pa predstavnika trzaskega SSS prof. Jožeta Bašo in dolgoletnega predsednika SSS v Gorici Albina Sirka. Joško Baša je poudaril nujnost enotnega nastopanja za reševanje skupnih problemov.

Prof. Dario Frandolič je kot član nadzornega odbora predlagal, da bi potrdili sedanji odbor, ker je dobro deloval in bi bile spremembe v sedanji napeti solski stvarnosti neprimerne. Člani so soglasno sprejeli predlog, zato odbor SSS se nadalje sestavljajo: Mirka Brajnik, Igor Devetak, Leopold Devetak, Dario Frandolič, Egle Frandolič, Sonja Klanjšček, Nadja Marincić, Jože Pahor, Livio Pahor, Enzo Pavletič, Natasa Pavlin, Igor Petejan, Livio Semoč, Ivan Sirk, Martin Srebrnič, Slavko Tomsic in Marjan Voncina. Na prvi seji bodo odborniki določili funkcije posameznih članov.

Sledila so poročila predsednika Leopolda Devetaka, tajnika Marjana Voncine in blagajnika Jožeta Pahorja.

Predsednik je v sedmih točkah nakazal zadeve, s katerimi se je sindikat ukvarjal v dveh letih mandatni dobi. Omenil je nevarnost, da bi zaprli osnovno solo v Pevm, na kar je sindikat nemudoma reagiral in dosegel,

da se načrt ni uresnil. To je specifični problem, ki odraza, kako skuša država zmanjšati stroške oz. racionalizirati solski sistem. Na splošno glede racionalizacije je SSS ponudil pripravljenost na sodelovanje kot aktivni subjekt.

Glede števila vpisov v slovenske vrtce in sole se negativni trend počasi izboljšuje. Sindikat je skrbi za vpise tudi s plakati, ki vabijo starše, da otroke vpišejo v slovensko solo. Ministrstvo je marca poslalo skrbništvu noto, naj se ustanovi v s.l. 1995-96 "pol" Cankar, Zois in ITI. Sindikat je po posvetu s starši in dijaki sklenil, da je treba realizirati projekt te združitve in slovensko sekcijo ITI preseliti v solski center. Glede selitve srednje sole I. Trinka je sindikat bil pobudnik, da se je ustvaril solski odbor, v katerem so predstavniki političnih komponent. Zadeva se ni rešena kot tudi ni preselitev slovenske sekcije ITI v solski center. O novi delovni pogodbi je Devetak dal negativno mnenje, saj poviski se zdalec ne krijejo inflacije.

Tajnik prof. Marjan Voncina je poročal o delu odbora, ki je med drugim pripravil informativna srečanja s člani o novostih v solski zakonodaji, o novi delovni pogodbi, o pokojninski reformi, o odpravi popravilnih izpitov, o novih kriterijih za napredovanje v karieri, o zavodnih vzgojnih načrtih, o listinah solskih storitev. Vprašal se je, ali so te

reformne res korak naprej v posodabljanju solskega ustroja ali obstaja nevarnost, da samo pripomo-rejo k se večji birokratizaciji sistema. Dodal je, da zmeda v solskem sistemu ne more pozitivno učinkovati na učno-vzgojni proces, ki je edino pravo jedro dela solnika.

Svoje poročilo je tajnik zaključil z vprašanjem pravnega priznanja SSS, saj je nova delovna pogodba ukinila sindikalne komisije, v katerih je sindikat imel do danes svoje predstavnike. Kdo bo sedaj nadzoroval delovanje solskega urada v zvezi z vprašanji, ki se neposredno tičejo slovenske sole? Sindikat se je sicer že aktiviral, vendar bo treba vložiti se dosti dela in energij za reševanje novih in starih problemov.

Sledila je diskusija o morebitni skupni manifestaciji solnikov v Rimu, o pravnem priznanju SSS, o sekciji ITI, o nujnosti iskanja skupne solske strategije, ki bi se zoperstavila tudi s konkretnimi predlogi vse nasilnejši racionalizaciji solskega omrežja.

Občnemu zboru je zvečer sledila sindikalna večerja, na kateri so bili prisotni tudi bivši predsednik zavoda za šolstvo iz Nove Gorice prof. Elizej Princić, pedagogski svetovalec prof. Danilo Stekar ter solski skrbnik Ugo Mannini. Na srečanju je predsednik Leopold Devetak prisrčno pozdravil in se zahvalil gospe Jožici Klanjšček, ki je s tem solskim letom zaključila svoje službeno poslanstvo na nižji srednji soli I. Trinka.

MALA CECILIJANKA / V PRIREDBI ZDRUŽENJA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

Mladi pevci in pevke zapeli staršem v veselje in ponos

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice je tudi letos po podobnem srečanju odraslih članov pevskih zborov priredilo Malo cecilijanko t.j. revijo mladinskih pevskih zborov. Včeraj popoldan je v telovadnici pri Katoliškem domu na tej mladinski reviji nastopilo deset pevskih zborov z Goriskega, Trzaskega in iz Nove Gorice. Ob glasbeni spremljavi so zapeli v veselje številne publike, v kateri so seveda bili množično zastopani stari in drugi svojci nastopajočih, vsak po tri pesmi.

Pod vodstvom Lucije Lavrencic je zapel otroški pevski zbor iz Doberdoba, otroški pevski zbor "F.B. Sedej" iz Steverjana se je

predstavil pod vodstvom Valentine Humar, otroški pevski zbor iz Stmavra je vodila Nadja Kovic, otroški pevski zbor Ladjičica iz Devina pa Olga Tavcar; mladinski pevski zbor "Vrh sv. Mihaela" je nastopil pod vodstvom Marjanke Cevdek, združena mladinska zbornica "Standrez" in "Oton Zupancič" sta nastopila pod vodstvom Cristine Marussi in Elde Gravner, pevski zbor "Plesivo" pod vodstvom Irene Stibelj, otroški pevski zbor "Rupa-Pec" je vodila Tanja Kovic, otroški pevski zbor "Kresnice" iz Trsta pod vodstvom Karmen Koren in se mladinski pevski zbor osnovne sole "Frana Erjavca" iz Nove Gorice, ki ga vodi Milena Princić.

Del številnega občinstva na včerajšnji reviji mladinskih zborov (foto Bumbaca)

NOVICE

Srečanje o pravicah občanov v okviru Evropske unije

Goriska sekcija Evropeistične akademije FJK prireja danes ob 18. uri v muzeju kmečke kulture v naselju Colmello di Grotta pri Fari javno srečanje na temo osveščanja občanov Evrope. Javnosti želijo predstaviti informacije o prostem premikanju oseb znotraj držav Evropske unije, o pravicah do glasovanja, bivališča in lastništva nepremičnin v državah članicah, o programih za poklicno izobraževanje itd. Sodelovali bodo deželna odbornica za evropske zadeve Alessandra Guerra, pokrajinski odbornik za kulturo Paolo Petiziol, zupan Fare Maurizio Fabbro in predsednik goriske sekcije Evropeistične akademije Fabio Illusi. Kulturni utrinek bodo prispevali gojenci glasbene sole iz Fare in člani fotokrožka "Lo scambio", ki bodo predvajali diapozitive.

Knjižni sejem v Krminu

Na knjižnem sejmu v dvorani nekdanjega kina Italia v Krminu bosta danes dve knjižni predstavitvi: ob 17. uri bo Pavel Maurenšig predstavil Mauro Bazzini La Stella in njeno knjigo o Carolini Coen Luzzatto, uro kasneje pa bo Hans Kitzmüller predstavil furlansko-nemško izdajo Pasolinijevega dela "I turcs tal Friul".

Gigi Lo Re predstavi knjigo

Znani goriski igralec na bobne in član nekdanjega rock ansambla "Le tigr" Gigi Lo Re bo nocoj ob 20.30 v Fogarjevem avditoriju predstavil svojo knjigo "Il ruggito della tigre". V njej, kot sam pravi pripoveduje o življenju, glasbi in ljubezni. Izkupiček od prodaje bo šel v dobrodelne namene za prizadete otroke.

ZGODOVINOPISJE / PISMA IZ ZAPORA JOSIPA KOSOVELA

Osebna dimenzija »tihega junaka«

Ko je v sedemdesetih letih Carlo Ginzburg, zgodovinar, ki je zaslovel s studijo o furlanskem mlinarju Menocchiu, polemiziral s svojimi kolegi, ker so se predajali kvantitativnim analizam preteklosti ali pa ostajali zvesti državotvorni historiografiji, ugotavljal, da se zgodovinar ne more in ne sme odreči »mesu in krvi«. Če je preučevanje demografskih trendov, nihanj cen, velikih političnih dogodkov temeljnega pomena za poznavanje preteklih obdobj, je po njegovem prav tako nepogrešljivo preučevanje zgodovinskih akterjev, osvetlitev njihovega ravnanja in misljenja. Ginzburgerjev poziv ni naletel na gluha ušesa, če lahko sodimo po zgodovinopisni beri zadnjih dveh desetletij.

Mali ljudje so postali zlahkni razlagalci preteklosti in vse več raziskovalcev historičnega si je izbralo nova opazovališča, svojčas zanemarjenim virom je pristopilo z novimi metodološkimi prijemi in z novimi vprašanji. Politična zgodovina je izgubila dolgotrajni primat in politična dimenzija je postala le eden od izsekov stvarnosti, ki jih zgodovinopisje preučuje.

K ponovnemu razmisleku o tem, da je perspektiva politične zgodovine le ena od možnih, prav gotovo pa ne porok za celovito poznavanje neke dobe in njenih ljudi, me je vodilo branje pravkar izdane knjige »Josip Kosovel, Vaš Pepi in papaci. Pisma iz zapora«, (Goriška Mohorjeva družba, Gorica 1995), ki jo je uredila Lida Turk. V zajetni Kosovelovi korespondenci je urednica med več kot 400 pismi izbrala 60, ki jih je Josip Kosovel poslal zeni in sinu iz zapora od junija 1940 do februarja 1944. Pisma, ki so bila v večini primerov napisana v italijansčini, je občuteno prevedla Marija Cenda.

Zivljenjska pot Josipa Kosovele, ki jo osvetljuje biografija izpod peresa Turkove, se je začela na začetku 20. stol, v trzaski malomeščanski, nadaljevala s solanjem v Ciril-Metodovi soli in nemški gimnaziji, nakar po koncu prve svetovne vojne v Kranju in na ljubljanski univerzi. Leta 1925 je Kosovel nastopil službo profesorja na tečaju trgovskega izobraževalnega društva, po razpustu vseh slovenskih sol in zavodov v solskem letu 1927/28 pa

je prevzel vodstvo tečajev za slovenske dijake najprej na zasebni soli Galilei, nakar se v ul. sv. Franciska. Da bi slovenska mladina v času najhujšega fasizma ne bila prikrajšana za slovensko besedo, ga je vodila k temu, da je skrbel za tiskanje slovenskih knjig, za denarne podpore dijaski mladini in prosvetno življenje nasploh. Kljub pritisku fašističnih oblasti je vzdrževal stike z Ljubljano, zlasti z Lavom Cermeljem, z goriskimi krščanskimi socialisti in leta 1934 postal član narodnega odbora. Njegovo postrtovalno pedagoško in politično delo je prekinil sele drugi trzaski proces.

Posebno sodisce ga je obtožilo ilegalnega protidržavnega delovanja in ga obsodilo na pripor, ki ga je odsedel v piemontskem Fossanu vse do februarja leta 1944.

da bi bilo po petdesetih letih »danes neumestno postavljati kakrsnokoli trditve« v zvezi s tem. Leta 1951 je postal upravnik Narodne in študijske knjižnice. Toliko o javni, politični karieri »tihega junaka«, kot ga je imenoval Zorko Jelenc, člana tiste politične liberalno naravnane slovenske elite, ki je v 20-ih in 30-ih letih ohranjala pri življenju slovensko tkivo in osrčju mesta.

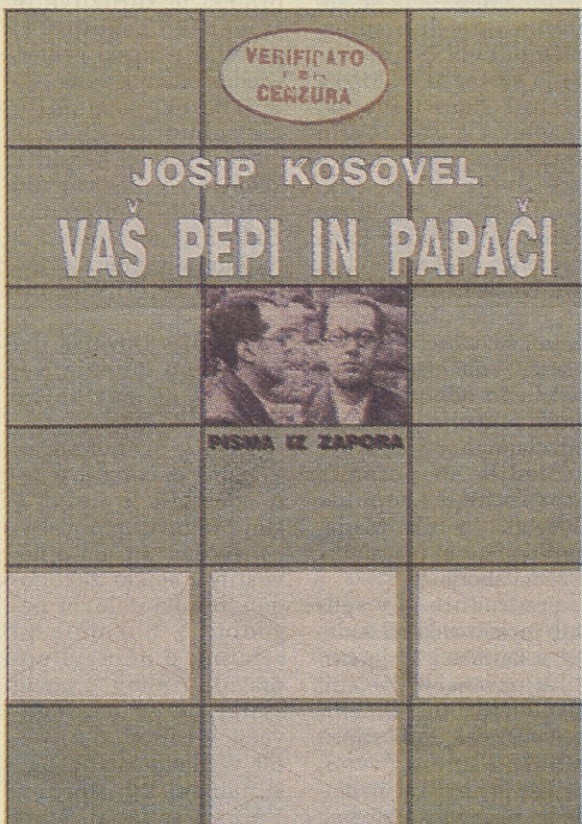
Predvojne politične izbire in delovanje Kosovele, kot tudi drugih članov narodnoosvobodilnega gibanja, je slovensko zgodovinopisje osvetlilo. Pričujoča knjiga pa nam z objavo dela Kosovelove korespondence razkrije zasebno dimenzijo pripravnika, družinsko življenje in družabno okolje, v katerem je nastala in se ohranjala mreža medosebnih razmerij. Skratka, če je zgodba o ilegalnem delovanju in o tlačenih narodnostnih pravicah napisana, je druga, zgodba o meščanskih družinah, o sprehodih, kolesarjenjih, čajankah in snidenjih slovenskih intelektualcev in trgovcev, se nedodelana. Njeno izrisovanje pa bi prav gotovo pripomoglo k izoblikovanju popolnejše, če ze ne celovite predstave o trzaskih Slovencih v času med obema vojnoma.

Cenzura je Kosovelu preprečevala, da bi svobodno prestopal mejo zasebnega in družinskega sveta, prav ta okolnost pa daje možnost, da se ob narodnem borbu zariše lik uglajenega meščana, predanega pedagoga, skrbnega družinskega očeta in moza. Kosovelov miselni svet je laičen svet, vpet v racionalne sponse, v njem ni prostora za zanesena čustva. Pedantna skrb za zdravje, za vezbanje telesa, ki je predpogoj dobrega duhovnega počutja, je ena od glavnih poant objavljenе korespondence.

V ospredju njegovi skrbi je sinova vzgoja, uglajenost vsakdanjega družinskega življenja. Redno dopisovanje z družino mu omogoča, da sledi sinovemu odrascanju, da kljub fizični odsotnosti usmerja sinov umski, moralni in telesni razvoj, da ga spodbuja k pridnosti, marljivosti, vztrajnosti, k zmerni pobožnosti, ubogljivosti, a tudi k samozavesti. Z rednim dopisovanjem Kosovel podoživlja drobne družinske dogodke, zmanjšuje oddaljenost in travmatičnost nekajletne ločitve od svojih najdražjih. V Kosovelovih pismih se da zaznati nenehno obvladovanje duhovne stiske, v katero ga je pahnil pripor, in pričakovanje, da bodo podobne uravnovesnosti sposobni tudi njegovi najbližji.

In nenaključno je prav javna sfera tista, ki tik pred odhodom novembra 1943 iz zapora »iztiri« pisca. V treh pismih, ki jih je po neuradnih zvezah poslal zeni Zorki v Trst, je razvidno, da Kosovel ni pripravljen paktirati svoje svobode in povratka v družinsko nišo, z nemškimi oblastmi. Ne zeli, kot piše, da bi prevladala »nasa osebna želja«, in to zato ker, »nasa zadeva ni osebna zadeva, ampak zavzema značaj principijelne zadeve«.

Marta Verginella

Po povratku v Trst se je Kosovel vključil v delovanje osvobodilne fronte, zbiral je sredstva za partizansko delovanje, njegov dom v ul. Commerciale je postal zbirališče starih znancev in novih trzaskih borcev. Po osvoboditvi in vse do odhoda jugoslovanskih čet je pripravljaval oddaje na trzaski radijski postaji in si kot referent Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Trst in Primorje prizadeval za ožvitev kulturnega in solskega življenja v povojnem Trstu.

Po prihodu angloameriških oblasti se pedagoški naravnosti navkljub ni zaposlil na slovenskih solah in Lida Turk ugotavlja,

Igra senc

Solunsko Gledališče senc bo v ponedeljek in torek nastopilo v Trstu s predstavama »Sv. Jurij in zmaj« ter »Prikazen iz Soluna«, svojevrstni predstavi, v katerih nastopajo sence, ki jih projicirajo na platno. Gre za tradicionalno gledališko zvrst, ki se je uveljavila predvsem na daljnem Vzhodu, pa tudi v krajih vzhodnega Sredozemlja. V Grčiji je zazvelo v začetku prejšnjega stoletja z imenom Karagiozis, vendar segajo njegove korenine v daljno preteklost, v čas antične grške kulture, ko je o tej zvrsti pisal celo Platon v svoji Republiki. Danes je najbolj priznani izvajalec gledališča senc Ioannis Chatis iz Soluna, cigar figure, ki jih premika za platnom, so prave umetnine, ki jih razstavljajo v številnih muzejih.

Trzaski nastop je priredilo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine v sodelovanju s programom Kaleidoskop Evropske unije. Predstave bodo v gledališču v Ul. dei Fabbri v ponedeljek, 11. decembra ob 9. in 11. uri za sole ter ob 20. uri, v torek, 12. decembra pa spet ob 9. in 11. uri za sole. Za informacije je na razpolago urad Stalnega gledališča na tel. številki 567201.

KOROŠKI KOLEDAR 96

Globok zarez v aktualne probleme

Zanimiv uvodnik Janka Malleja

Izšel je Koroski koledar za leto 1996, ki ga je založila založba Drava, izdala pa Slovenska prosvetna zveza. Koledar je priložnost, da se bralec seznani z življenjem Slovencev v Avstriji in njihovim kulturnim delom. Če gledam na zapisano kot Slovenec v Italiji, opazim sorodnosti in razlike. Marsikatera stiska in nevarnost za kulturno življenje sta si tako podobni, da se mi poraja nekaj več kot sum na zunanjo režijo.

V uvodnem članku Kulturni pluralizem-kultura dialoga izpostavlja avtor Janko Malle uspehe in hkrati nabrušene nože za hrbtno kulturo, ki jih zapazamo tudi med nami. Beležimo uspehe, vendar so tudi med nami rezila, ki drsijo po nasi kozi. Malle odločno odklanja kulturo kot zapiranje v lastno domaćijsko samovsečnost. Tega ne mara niti na ljubiteljskem področju. S citatom Florjana Lipusa izpostavlja tezo, da samo ohranjanje ne more ohraniti neke ogrožene narodne skupnosti. Stagnacija vodi navzdol, v postopno folklorizacijo. Resitev je v kvalitetnem vzpenjanju, v dialogu med Slovenci in hkrati s sosedi. Zaprtost hribov in dolin lahko osvetli le kulturna odprtost. Druga tarca Mallejevih puscic je tista slovenska politika »ambicioznezev«, ki bi radi ujeli kulturo v parole in gesla, ki so uporabna za oblastniške zdruhe in konfrontacije. Malle zeli takšno Slovensko prosvetno zvezo, ki bezi ideološkim pastem, stagnaciji, oblastniškemu zlobudranju in »stavi« na kakovost, radovednost, odprtost in iskanje novih izrazov. Zagovarja vezi med ljubiteljsko in poklicno kulturo, saj se v tem dialogu lahko tudi statika »vasi« izogne folklori. Na koncu zapiše uvodničar odlično misel, da imata tako katoliška kot laična kultura pravico do lastnega opredeljevanja in lastne različnosti. Enoten pogledov je za kulturo nasilje, ki rodi samo plitvino.

Franc Wakounig piše o kulturnih dosežkih Slovencev na Koroskem, ki dopolnjuje uvodnik. Kulturi je namenjena vrsta člankov iz posameznih področij. Joško Hudl piše o glasbi, Slavko Pezdir ocenjuje iz

»ljublanskega« kotla gledališko dejavnost na Koroskem in beleži marsikateri zanimiv dosežek. Jana Zikulnig piše o likovnem svetu in dejavnosti, Vojko Stopar o spremembah ZKOS. Avgustin Malle objavlja studijo o nastanku občine Borovlje. Tekst je zgodovinopisni, kot tudi prispevek Dusana Necaka o usodi »Nemcev« na Slovenskem po letu 1945. Tistim, ki so sodelovali z nacizmom, ni bilo lahko... Zanimiv pa je podatek, da se je po zadnjem številu leta 1991 izjasnilo v Sloveniji za Avstrijce 199 oseb, za Nemce 546, za tiste, ki jim je materin jezik nemščina, pa 1583.

O narodnosti in veri piše Vekoslav Grmci, ki obtožuje današnje cerkev v Sloveniji, »da nadaljuje svojo dejavnost v duhu domobranstva« in da se »povezuje kar najtesneje z ustrezno strankarsko politiko«. Gre za dokaj hude obtožbe duhovnika duhovnikom. Literarni prispevek Razburljivo jutro je izpod peresa Andreja Kokota, dramsko nastavljen tekst pa je zapisal Franci Zwitter. Ostro je spominsko razmisljanje Florjana Lipusa O neprožnosti v spreminjanju. Znani koroski pisatelj se spominja na leta, ko je obiskoval Marijanišče na Plesivcu. Izpoveduje zakaj je hotel postati duhovnik in zakaj je pozneje zapustil Katoliško cerkev. Spomin govori o notranji drami, hkrati pa o dvojnosti cerkvene strukture. Lipus ji po eni strani priznava toplino, po drugi pa jo obtožuje, da je namesto odprtosti in radovednosti zapirala dijakom pogled v svet z dogmatičnostjo. Takole zaključuje Lipus svoj zapis: »Tako mi je ostala v spominu dvojna podoba Plesivca: humanistična gimnazija kot nosilka svobodnih in odpirajočih se duhovnih področij, internat kot utrdba utesnjevalnih in zapirajočih se.« Članek je bil namenjen zborniku ob 50-letnici Plesivca, a so ga uredniki zavrnili...

Koroski koledar je dobra publikacija, ker se zareže v aktualno problematiko in se zavestno izogiba lagodnosti spominjanja ter beleženju zgolj dobrega in uspešnega.

Ace Mermolja

GLASBA NA »TOKU PREPUŠČENIH SPLAVIH«

Ob zaključku niza štiri sodobne kitare

Nastopil je Fred Frith Guitar Quartet

Kvartet elektricnih kitar Freda Fritha je v četrtek sklenil letošnji niz toku prepuščenih splavov "Zattere alla deriva", ki ga v gledališču Miela prirejata zadruga Bonawentura in združenje More Music.

Fred Frith, eden najpomembnejših kitaristov sedemdesetih let, je reden in dobrodošel gost trzakega niza – v četrtek je tako že tretjič nastopil v Trstu, za 27. januar pa napovedujejo predvajanje filma Nicolasa Humberta in Wernerja Penzela Middle Of The Moment, v katerem ima Frithova glasba pomembno vlogo. Zal ga je tokrat pričakalo skromno število poslušalcev, za kar je verjetno kriv predpraznični čas, ki ob mrzličnem tekanju po trgovinah za razne nakupe in stresu za

radi osebnih obračunov, ki se nam hoes nočes kar vsiljujejo ob izteku leta, ljudi velikokrat zadrži na toplem doma.

No, nekaj Firthovih oboževalcev je le prislo v Mielo in z navdušenim aplavzom odtehtalo številčno skromnost. Kitarist se je tokrat predstavil v kvartetu z Renéjem Luisserom, Marcom Stewartom in Nickom Didkowskyjem. Kvartet je Firth ustanovil leta 1990 za izvedbo skladbe The As Usual Dance Towards The Other Flight To What Is Not. Nato so vsi člani skupine se naprej komponirali za kvartet; del teh skladb so tudi vključili v četrtkov spored. Gre za svojevrstno eksperimentalno glasbo, skoraj za raziskovanje zvoka, kakrsnegakoli, od sumov do hro

penja in bučanja, skozi vse to, kot sonce med oblaki, kdaj pa kdaj posije krpica melodije, ki je razpoznavna tudi le konvencionalne glasbe vajenim ušesom. To so zdaj nežne, kot menuet lahkotne melodije, zdaj odločne in trde, nato spet rahle, poigravajoče, nato spet porogljive in hudomušne, dokler jih spet ne pogoltno drugačen zvok. S svojimi glasbo kvartet ustvarja vzdusja, v katerega se poslušalec rad pusti zazibati, nato pa ga skoraj nasilno in z ironijo zdrami iz njega.

V prvem delu koncerta so glasbeniki predstavili lastne skladbe, v drugi del pa so uvrstili tudi dela drugih avtorjev, med temi tudi Kyrie srednjeveškega glasbenika Guillaumea de Machaut in skladbo Quebecana Clauda Vivera. (vat)

ZNANOST / VELIK USPEH AMERIŠKEGA ZNANSTVENEGA PROJEKTA

Galileo: modul prodrl v Jupitrovo atmosfero

Po dobri uri je zgorel - Čez pet dni prvi podatki o Jupitrovi naravi

WASHINGTON - Cloveku se je posrečil veliki met. V atmosfero največje planeta našega osončja, Jupitra, je poslal vesoljsko ladjo, ki je na Zemljo že poslala prve signale o izjemnem dogodku. Modul, kot pravijo ladjici, je včeraj dvanajst minut po polnoči po srednjeevropskem času vzpostavil zvezo s sondo Galileo, od katere se je malo prej odlepil in začel svojo pot proti planetu. Takrat so si znanstveniki v vesoljskem centru v Pasadena v Kaliforniji oddahnil in se predali veselju.

Modulovo približevanje Jupitru je bilo samomorilsko. V atmosfero planeta je priletel s hitrostjo 170 tisoč kilometrov na uro, nato pa je padalo ublažilo njegov spust. Njegove naprave so 75 minut oddaja-

le znanstvene podatke sonde Galileo, ki jih bo uskladiščila, sortirala in obdelala, preden jih bo začela posiljati na Zemljo. Ta računalniški postopek bo trajal predvidoma do 14. decembra, ko bodo začeli na Zemlji sprejemati sporočila sonde. Galileo je na Zemljo že poslal prve signale modula: za pot od Jupitra do Zemlje so potrebovali 52 minut. Prav iz teh signalov so ameriški znanstveniki ugotovili, da je bil vesoljski projekt uspešen.

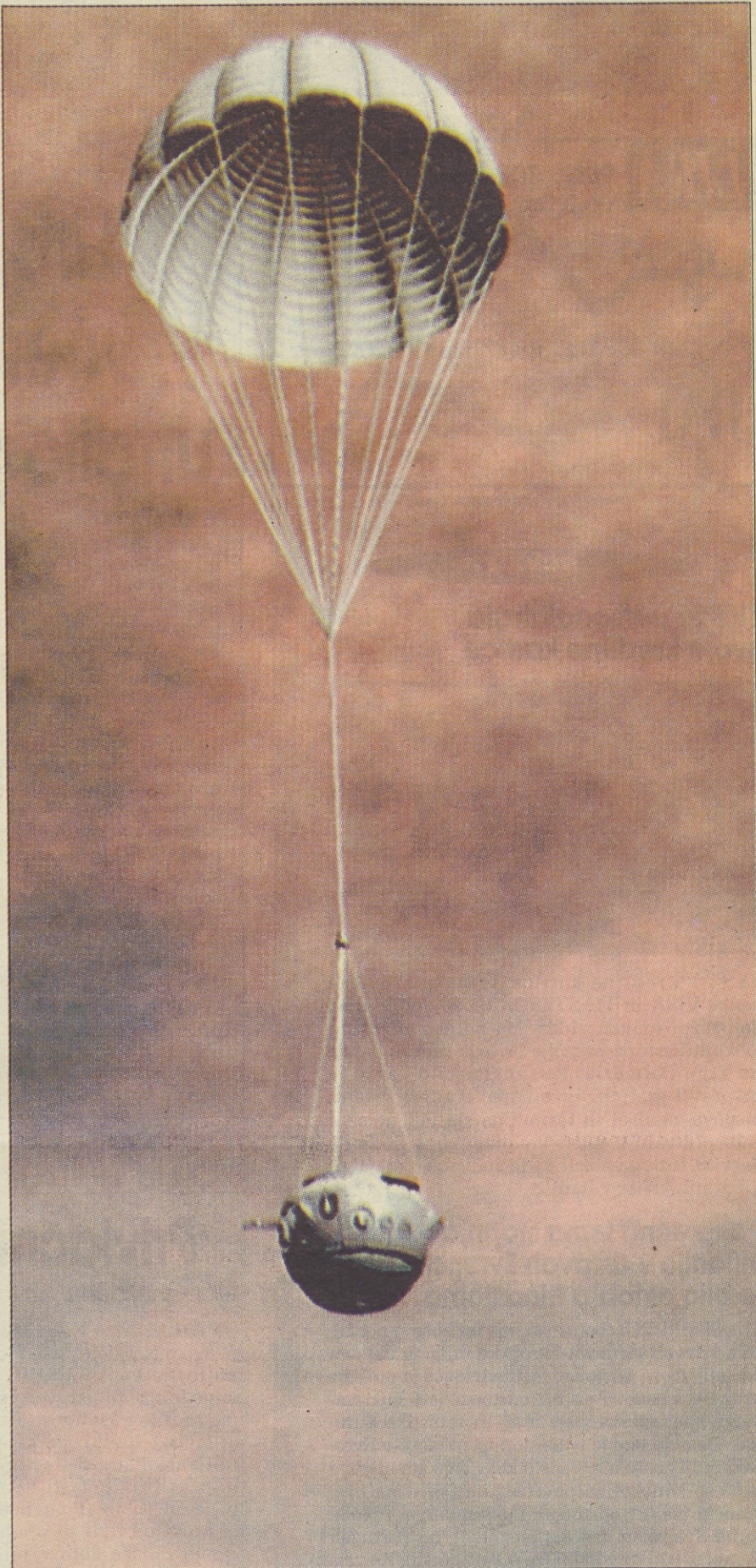
Moduleve naprave so izmerile temperaturo v atmosferi, naravo plinov, pritisk, gostoto in sestavo atmosfere, znanstveniki pa z radovednostjo pričakujejo podatke o znanih Jupitrovih pegah, ki jih bo poslal modul. Med spustom

v atmosfero je bil modul podvržen peklenski temperaturi 15.660 stopinj Celzija.

Sondo Galileo je proti Jupitru »izstrelil« vesoljski trajekt Atlantis 18. oktobra 1989, načrt tega vesoljskega projekta pa sega v leto 1977. Galileo (poimenovali so ga po italijanskem znanstveniku, ki je leta 1610 odkril štiri največje Jupitrove satelite) se je najprej približal Veneri in se nato dvakrat vrnil proti Zemlji, da je tako dobil dovolj »zaleta« za fantastično potovanje proti Jupitru. V šestih letih in dveh mesecih je prepotoval 3,7 milijarde kilometrov. Torrance Johnson, ameriški znanstvenik, ki sledi projektu Galileo od začetka, je pojasnil, da je sedanji dosežek nov korak na poti

odkrivanja izvora našega osončja in njegovega poznejšega razvoja. Doslej ni še nobena cloveska naprava prodrla v atmosfero največjega od planetov. Pred leti sta se Jupitru približali ameriški sonde vrste Voyager, a na veliko razdaljo, zaradi česar so bili tudi podatki, ki sta jih ti sonde poslali, sicer izredni, a manj pomembni od tistih, ki naj bi jih posredoval Galileo.

Potem ko je Galileo prejel vse podatke, ki jih je poslal modul, je se zadnjič prizgal svoje motorje in jih izključil po 49 minutah, potem ko se je vključil v krožnico okoli Jupitra. V naslednjih dveh letih se bo enajstkrat zavrtel okrog planeta, preden bo dokončno poletel v njegovo atmosfero in tam zgorel.

LONDON / NE GRE ZA NADNARAVNI POJAV

Nova razlaga za Bermude

LONDON - Za skrivnostna izginotja ladij in letal v zloglasnem Bermudskem trikotniku niso krivi nadnaravni ali celo zunajzemeljski pojavi, temveč ležišče naravnega plina.

To so doslej le domnevali, zdaj pa imajo znanstveniki trdne dokaze, da so na dnu Bermudskega trikotnika ogromna ležišča tako imenovanega »ledenega plina«, z vodo pomešanega metana.

Ta se v bistvu obnaša kot peneče vino ter pri zvišanju temperature nenadoma butne iz globin in povzroči na morsk gladini pravo vrenje in vrtnice, ki so usodni za ladje in celo za letala, ker se ta pojav prena-

ša tudi v atmosfero z nenadnimi vzgonskimi tokovi, ki lahko povzročijo vakumske stebre.

O obstoju tega plina so znanstveniki le domnevali. Nedavno pa se je v Veliko Britanijo vrnila oceanografska ladja Joides Resolution, ki je na dnu Bermudskega trikotnika našla ogromna ležišča »ledenega plina«.

Vodja znanstvene odprave Julian Pearce je torej prepričan, da so odkrili skrivnost Bermudskega trikotnika. Seveda znanstveniki niso bili priča pojavu nenadnega izbruha »ledenega plina«.

Po njihovem mnenju se to dogaja le v izrednih razmerah. Vsekakor pa so prepričani, da bodo v prihodnje

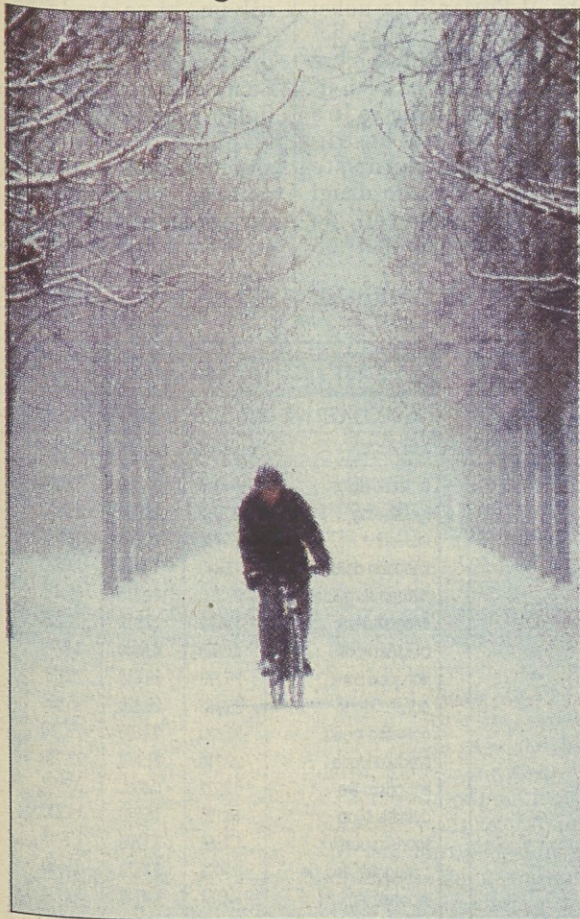
lahko napovedovali, kdaj naj bi prišlo do takih izbruhov.

Bržkone so znanstveniki se kar zadovoljni, da niso bili priča temu pojavu, ker so tragično pomrli vsi, ki so ga doživeli. Po uradnih statistikah se je samo v povojnih letih v Bermudskem trikotniku potopilo dvajset ladij in strmoglavilo šestnajst letal.

Ob sedanjem odkritju pa lahko pričakujemo, da bodo prej ali slej začeli izkoriščati to z vodo pomešano ležišče metana.

Seveda na robovih podmorskega plinskega polja, tako da bi bile ploščadi varne pred nenadnimi izbruhi plina.

Dunajska zima

Avstrijska prestolnica se je te dni prebudila v magični zimski preobleki, ki vabi k samotnim sprehodom (AP)

JERUZALEM / PO SKORAJ STO LETIH PONATISNILI KNJIGO RABINA HAZANA

Spomini židovskega izganjalca duhov v novi knjižni uspešnici

JERUZALEM - »V torek sem bil sproščen v svojem stanovanju, ko je ves zadihan prispel rabin Ruben Saharabani...« S takim dramatičnim uvodom v slovo, ki spominja na zgodbe Sherlocka Holmesa, je leta 1903 začel svojo pripoved izganjalca zlih duhov Ben Cion Mordečaj Hazan. Po devetdesetih letih so njegovo knjigo resili pozabe in jo ponatisnili, tako da je zdaj naprodaj v izraelskih knjigarnah.

Po treh mesecih trpljenja se je v vročem avgustu leta 1903 zdravstveno stanje zene Jehekele Rahamima poslabšalo, ne da bi zdravniki ugotovili vzrok njene bolezni. Pomagalo ji ni niti kadilo, ljudje pa so vse glasnije trdili, da je v posesti hudica. V takem primeru je bilo povsem normalno, da so se obrnili na Hazana, ki je bil kljub svojim 26 letom že priznan izganjalec hudic.

Govorice so bile točne, Hazan je namreč ugotovil, da je v ženski neki duh po imenu Jihija Ben Abraham. To je bila tr-

peca duša jemenskega Zida, ki so ga v puščavi ubili in ga niso pokopali. Sedem let je bil v telesu nekega psa, ki je nasilno poginil. Duša je nato iskala uteho na grobu nekega pravicega (rabina Simeona), a ta jo je zavrnil. Končno se je duša nepokopanega jemenskega Zida zatekla v telo Jehekelove žene, ko je ta po prerekanju s sosedo šla na stranišče.

»Ne skrbi, molil bom zate,« je trpeči duši obljubil Hazan. A kot v pravi kriminalki je prišlo do zapleta. Trpeča duša se ni hotela pomiriti. »Tu sem s prijatelji, dobro se počutim, boljše kot v pasjem telesu...«

Za rabina je bilo to prava žalitev, saj sta bila prizadeta njegov ponos in ugled. »Ce nočes mojega blagoslova, bos imel moje prekletstvo!« Ob teh groznjah je Jihija privolil, da bo zapustil žensko telo.

Rabinu je povedal tudi, kje, in ga zaprosil, naj se v njegovo čast deset rabinov udeleži pojedine. Ko pa se je Hazan vrnil,

ga je Jihija docakal z zasmehovanjem in sploh ni hotel urediti dane obljube. Sveti moč je zato ženski ukazal, naj si obleče najlepšo obleko, nato pa jo je zvlekel v jamo rabina Simeona.

Medtem ko so iz jame prihajali nečloveški kriki, je deset rabinov pobožno molilo. Po zadnjem kriku je nastala popolna tišina, ženska pa je nezavestna obležala. Ker je bil petek, je vse ostalo pri tem. Eksorcist je sobotni počitek izkoristil za studije in zbiranje moči, saj je vedel, da bo za izgon vsiljivca potreboval vse svoje moči.

V nedeljo je prišlo do novega preobrata. Duh je spremenil glas. »Jemenski Žid je odsel,« je dejal, »zdaj sem tu jaz.« »Jaz, kdo?« vpraša Hazan. Odgovor je bil presenetljiv, v ženski je bila duša castilca sonca, ki je bil povsem imun na židovske blagoslove in prekletstva. Izganjalec ga je hotel izgnati s silo, a se je čutil presibkega, zato je ves ponedeljek zbiral nove moči.

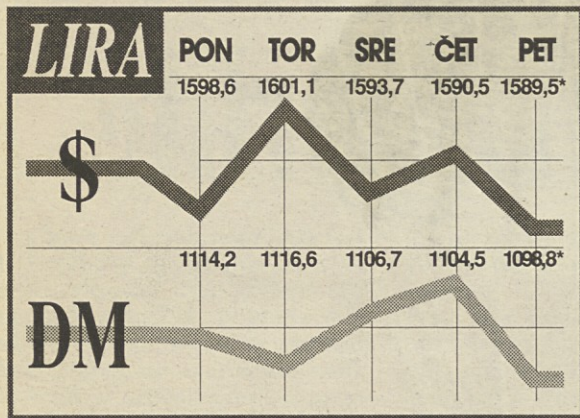
Torkov dan se je začel s Hazanovim besednim napadom in groznjami obozevalcu sonca, ki mu je vračal milo za drago. Deset bledih rabinov je nemočno prisostvovalo temu spopadu. Vse je že kazalo, da bo Hazan podlegel, ko je med nastevanjem imen angelov ženska začela kricati: »Na pomoč! Odpri-te vrata, slabo mi je, gorim, kako bom končala?«

Rabin Hazan je takoj začel trobiti v obredni židovski rog sofar. Ženska se je zvijala v krčih in popadkih, »sestkrat jo je vrglo skoraj do stropa«, nato se je umirila in onesvestila. Rabini so se nemo sprasevali, ali je duh zapustil žensko telo ali se je le potuhnil.

Po petih minutah se je ženska s krikom vrnila zavest. Prepričana je bila, da ji je kdo odrezal prst. »Bolj je kricala, bolj sem bil zadovoljen s seboj,« je zapisal rabin. »Duh je telo zapustil skozi prst.«

Preprosto, Watson, pardon, rabin Saharabani.

gospodarstvo in finance

(* Podatka sta z včerajšnjega londonskega trga)

NOVICE

TKB je personalizirala svoje kreditne kartice

TRST - Kreditne kartice Trzasko kreditne banke VISA in MASTERCARD so dobile nov, bolj razpoznaven videz. Na polju z modrimi kvadrati izstopa procelje novega sedeža banke na Trgu Dalmazija. Personalizirane kartice je pripravil grafični izvedenec Andrej Pisani, njegova zamisel in rešitev pa sta bili deležni zelo pohvalnih ocen medbančnega podjetja Servizi Interbancari, ki je največji izdajatelj kreditnih kratih v Italiji.

Povprečna letna stopnja inflacije v državah Evropske unije je bila oktobra tridstotna

LUKSEMBURG - Letna stopnja inflacije v petnajstih državah članicah Evropske unije je oktobra zdrsnila na tri odstotke, medtem ko se je prejšnje tri mesece ustalila pri 3,1 odstotka, je v Luksemburgu sporočil evropski urad za statistiko Eurostat. Oktobra lani je letna stopnja inflacije v Evropski uniji znašala 2,9 odstotka, v enakem mesecu letos se je nekoliko povečala na Danskem in v Franciji (za 0,1 odstotka), Luksemburgu, Španiji in na Švedskem (za 0,2 odstotka), na Portugalskem (za 0,4) in v Italiji (za 0,5 odstotka). Znižala se je v Nemčiji in na Nizozemskem (za 0,1 odstotka), v Belgiji (za 0, 2), Avstriji (za 0,3) in Veliki Britaniji (za 0,5 odstotka). Inflacija je znova močno narasla v Grčiji (za 1,1 odstotka), na Finskem pa se indeks ni spremenil. Letna stopnja inflacije se je v državah Evropske unije oktobra letos gibala takole: na Finskem je znašala 0,3 odstotka, v Belgiji 1, 2, na Nizozemskem 1,3, v Luksemburgu 1,6, v Nemčiji 1,8, v Franciji 1,8, v Avstriji in na Danskem 1,9 odstotka, na Irskem 2,5, na Švedskem 2,7, v Veliki Britaniji 3,2 odstotka, na Portugalskem 4 odstotka, v Španiji 4,3, v Italiji 5,5 in v Grčiji 8,3 odstotka.

V Združenih državah Amerike je v istem obdobju letna stopnja inflacije znašala 2,8 odstotka, v Kanadi 2,4, na Islandiji 2,4, na Norveškem 2,2 in v Švici 2 odstotka.

TRGI / TEČAJI V TUJINI

Lira si je včeraj še utrdila položaj

RIM - Včerajšnji praznični premor je tokrat liri za spremembo zelo koristil, saj je na tujih trgih, ki so bili kljub prazniku vsi odprti, spravila marko pod raven 1.100 lir. Tudi tokrat je izbrala okrepitev dolarja do nemške devize, ki trpi zaradi vse večjega pričanja trgov, da bo prišlo v Nemčiji do znižanja obrestnih stopenj. Vodstvo Bundesbank naj bi se o tem odločalo prihodnji teden, pet dni kasneje pa se bo sestel tudi tržni odbor centralne banke ZDA Federal Reserve, ki naj bi prav tako razpravljal o prilagajanju obrestnih mer. O možnosti znižanja cene denarja govorijo kazalci,

ki kažejo na upočasnjevanje gospodarske rasti tako v ZDA kot v Nemčiji, hkrati pa posebno za Nemčijo velja skoraj popolna odsotnost inflacijskih trenj.

Kot rečeno, lira medtem utrjuje svoje pozicije. Ob odprtju trga v New Yorku je marka veljala približno 1.099 lir, na fixingu v Frankfurtu pa je padla na 1.098, 78 lire. Italijanski bankovec se tako približuje vrednosti, ki jo je imel pred 20. septembrom, ko so ga izjave nemškega finančnega ministra Thea Wiegla spravile v težave. Lira se je včeraj rahlo okrepila tudi v razmerju do dolarja, ki je nihal med 1.591 in 1.593 lirami.

SLOVENIJA / POSLEDICA UKREPA CENTRALNE BANKE

Tolar skoraj čez noč strmoglavil

Marka od srede pridobila že 6 tolarjev

LJUBLJANA - »Dosegli bomo, da bodo banke in menjalnice zelo dosledno spoštovale najnovejši ukrep,« zagotavlja direktor deviznega oddelka Banke Slovenije Janko Tratnik, ko govori o sredinem sklepu Banke Slovenije, da bodo menjalnice po 11. decembru lahko prodale samo toliko tuje valute, kolikor je bodo v istem tednu odkupile. Odločitev je povzročila veliko razburjenja med bankirji, manj pa med menjalnici. V menjalnicah sta bila namreč ponudba in povpraševanje po tujih valutah že zdaj usklajena - kolikor deviz so odkupile, toliko so jih tudi prodale.

Je torej sklep Banke Slovenije uperjen proti bankam, ki so prodajale

veliko več deviz, kot so jih odkupile, poleg tega pa jih na podjetniškem trgu lahko kupujejo ceneje, kot jih prodajajo? Janko Tratnik pravi, da je ta ukrep uperjen predvsem proti spekulativnim pričakovanjem. Tako padanje tečaja tolarja kot povpraševanje po devizah sta namreč po njegovem mnenju nerealno visoka. Zato naj bi Banka Slovenije s sklepom pospela ta proces, ki bi se sicer vlekel se mesec ali dva. Trg se bo izčistil, zagotavlja Tratnik, in povpraševanje se bo uskladilo s ponudbo. Ko se bodo devizni tečaji zadoستي zvisali, bodo ljudje ugotovili, da deviz po tako visoki ceni nima smisla kupovati. Tako se bodo tečaji obrnili nazaj

in se ustalili. Pri kakšni vrednosti bo to, Tratnik ne more napovedati, saj so v proces vključeni tudi iracionalni elementi, v prvi vrsti pričakovanja ljudi.

In kako bodo v Banki Slovenije izvajali najnovejši ukrep? Janko Tratnik pravi, da je instrumentarij nadzora že vzpostavljen. Dnevna poročila o poslovanju se že zdaj stekajo v Banko Slovenije in prek njih bodo ugotavljali, ali se bankirji in menjalnici držijo ukrepa. V sklepu pa so zapisane tudi kazni, ki lahko doletijo (in jih tudi bodo, zagotavlja Tratnik) kršilce. Sklep predvideva dve vrsti kazni: posebej za menjalnice in posebej za banke. »Nameravamo doseči zelo dosledno spoštovanje tega ukrepa,« zagotavlja direktor deviznega oddelka pri Banki Slovenije.

Potem ko je tečaj nemške marke po odločitvi Banke Slovenije naravnost podivjal in so ga morali v menjalnicah in bankah povpravljeni iz ure v uro, so včeraj prodajni tečaji že presegli 94 tolarjev (še pred nekaj dnevi je vrednost marke nihala okrog 88 tolarjev). Menjalničarji so tečaje popravljali skoraj vsaki dve uri, vsi pa pričakujejo nadaljnjo rast.

Med opazovalci ni malo takih, ki menijo, da je Banka Slovenije s to potezo zežala v bistvu razrednotiti tolar in tako pomagati izvoznikom, ki so že dolgo zahtevali realnejši tečaj domačega bankovca. Centrana banka se jim je dolgo upirala in o čem takem ni hotela niti slišati, zdaj pa se bo moral tolar - po prenehanju divjege navale na devize seveda - hčes nočes sprijazniti z nekoliko realnejšim tečajem.

ZIMSKI TURIZEM / EDEN NAJVEČJIH SMUČARSKIH CENTROV V AVSTRIJI

Privlačnim Mokrinam se je težko upirati

Kljub slabi cestni povezavi so Italijani v kraju nad Ziljsko dolino stalni gostje, tako kot Slovenci

VIDEM - Na Mokrinah (nemško Nassfeld, ital. Passo Pramollo) je eno najvišjih in tudi največjih smučišč v Avstriji, ki ima tudi to značilnost, da je prav na meji z Italijo, pa čeprav je z italijanske strani dostop možen po ozki in vijugasti cesti, ki se dviga od Tabije (Pontebba). Imajo pa Mokrine tudi to prednost, da so nad Ziljsko dolino, torej nedalec od meje s Slovenijo.

Že dolgo let zahaja v zimskih mesecih tja gor zelo veliko smučarjev iz Furlanije-Juliske krajine. Prihajajo iz Furlanije, iz Trsta in Gorice. Na Mokrine že vrsto let hodijo smučati tudi Slovenci, se posebno odkar na slovenskih smučiščih velikokrat zmanjka snega. Poleg Avstrijcev, seveda v prvi vrsti Koroscev, so torej Italijani in Slovenci zelo zvesti obiskovalci tega čudovitega kraja nad Ziljsko dolino.

Kaj bo novega v letošnji zimski sezoni, so pred dnevi v Vidmu novinarjem in zastopnikom furlanskih smučarskih klubov povedali

predstavniki velikega smučarskega kompleksa v tem kraju. V Avstriji so v zadnjem času poostri nadzor nad vlečnicami. Vse morajo posodobiti in jih prilagoditi novim, strožjim varnostnim predpisom. Na Mokrinah so stvar že uredili med prvimi. Poleg tega so v teh dneh namestili novo gondolsko žičnico, ki popelje 15 smučarjev naenkrat. Novi žičnici je ime Rudnigalm in bo smučarje prepeljala z višine 1346 metrov na 2.000 metrov nadmorske višine do hriba Troghoehe. Od tod so uredili dve smučarski progi. V prihodnjih letih bodo postavili še nekaj novih žičnic, tako da bodo imeli 101 kilometer smučarskih prog.

Omenili smo, da je dostop z italijanske strani težak. Smučarji pridejo do Tabije (ital. Pontebba) po lepo speljani avtocesti Alpe Adria, od tam morajo po ozki in vijugasti cesti čez prelaz. Kdaj pa kdaj je cesta zaprta zaradi snežnih plazov. Cistijo jo, ker sodi med državne ceste. Sedaj so v teku izboljševalna dela. Na najbolj nevarnem odseku

bodo izkopali predor, vendar bo novi del ceste nared sele prihodnje leto.

V investicije gredo zdaj tudi na italijanski strani prelaza. Smučišča so vsa na avstrijski strani, kjer je tudi vrsta hotelov in gostišč. Na italijanski strani je v tem oziru poskrbljeno le za silo. Ravno kar gradijo hotel s sto ležišči, vendar se ni znano, kdaj bo nared. V furlanskih poslovnih krogih so že dolgo prepričani, da bi bilo prav izkoristiti tudi morebitna smučišča na italijanski strani, kar bi seveda zahtevalo velike investicije ne le v vlečnice, temveč tudi v gostinske objekte. V Furlaniji je nekaj finančnikov, ki bi bili pripravljeni investirati. To bi se jim najbrž tudi splacalo, ker je avstrijski siling v primerjavi z italijansko liro visoko cenjen in so zato avstrijske cene za italijanske turiste marsikdaj zelo visoke. Po drugi strani pa je treba upoštevati, da Avstrijci zagotavljajo odlično oskrbo svojih naprav.

Marko Waltritsch

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRZASKA KREDITNA BANKA		7. DECEMBER 1995	v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni	
ameriški dolar		1568,00	1616,00	
nemška marka		1088,00	1121,00	
francoski frank		315,00	325,00	
holandski gulden		971,00	1000,00	
belgijski frank		52,60	54,80	
funt šterling		2419,00	2492,00	
irski šterling		2499,00	2575,00	
danska krona		281,00	289,00	
grška drahma		6,50	6,90	
kanadski dolar		1151,00	1186,00	
japonski jen		15,40	16,00	
švicarski frank		1344,00	1385,00	
avstrijski šilling		154,50	159,20	
norveška krona		247,00	255,00	
švedska krona		239,00	246,00	
portugalski escudo		10,30	10,70	
španska pezeta		12,70	13,30	
avstralski dolar		1163,00	1198,00	
madžarski florint		11,00	14,00	
slovenski tolar		12,40	12,90	
hrvaška kuna		260,00	295,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		7. DECEMBER 1995	v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni	
ameriški dolar		1567,00	1617,00	
nemška marka		1093,00	1128,00	
francoski frank		315,00	326,00	
holandski gulden		968,00	998,00	
belgijski frank		52,80	54,60	
funt šterling		2415,00	2505,00	
irski šterling		2498,00	2593,00	
danska krona		280,00	290,00	
grška drahma		6,50	7,10	
kanadski dolar		1148,00	1188,00	
švicarski frank		1347,00	1382,00	
avstrijski šilling		154,20	159,20	
slovenski tolar		12,40	12,90	

MILANSKI DEVIZNI TRG		7. DECEMBER 1995	v LIRAH	
valuta		nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar		—	1590,450	—
ECU		—	2033,390	—
nemška marka		—	1104,250	—
francoski frank		—	319,980	—
funt šterling		—	2447,540	—
holandski gulden		—	985,710	—
belgijski frank		—	53,7047	—
španska pezeta		—	12,953	—
danska krona		—	285,150	—
irski funt		—	2530,250	—
grška drahma		—	6,704	—
portugalski escudo		—	10,517	—
kanadski dolar		—	1164,570	—
japonski jen		—	15,703	—
švicarski frank		—	1364,140	—
avstrijski šilling		—	156,940	—
norveška krona		—	251,220	—
švedska krona		—	240,760	—
finska marka		—	370,040	—
avstralski dolar		—	1178,520	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG		5. DECEMBER 1995	v DEM	
valuta		nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar		1.4288	1.4328	1.4368
funt šterling		2.2012	2.2082	2.2152
irski funt		2.2796	2.2865	2.2935
kanadski dolar		1.0440	1.0480	1.0520
nizozemski gulden		89.205	89.315	89.425
švicarski frank		123.07	123.17	123.27
belgijski frank		4.8540	4.8640	4.8740
francoski frank		28.773	28.833	28.893
danska krona		25.765	25.825	25.885
norveška krona		22.630	22.690	22.750
švedska krona		22.910	21.970	22.030
italijanska lira		0.8922	0.8962	0.9002
avstrijski šilling		14.190	14.210	14.230
španska peseta		1.1668	1.1708	1.1748
portugalski escudo		0.9490	0.9520	0.9550
japonski jen		1.4154	1.4169	1.4124
finska marka		33.460	33.540	33.620

ODNOSI
Z
ITALIJOZadnja priložnost za
konsenz o zunanji politiki

Vatikan odpira novo fronto v odnosih med sosedama

LJUBLJANA - Izjava predsednika italijanske vlade Lamberta Dinija, da je treba vrniti nepremičnine povojnih beguncev iz Istre, Reke in Dalmacije, pomeni pristanek italijanske vlade na najbolj grobo izsiljevanje italijanske fasistične desnice, kar bo nedvomno se zaostri slovensko-italijanske odnose.

Slovenska vlada je pred dnevi oblikovala predlog o lastninskih in drugih stvarnih pravicah, ki v sedmem poglavju obravnava stvarne pravice tujih fizičnih in pravnih oseb v zvezi z nepremičninami.

Tako je popolnoma zadostila zahtevam Evropske unije. Slovenija torej izpolnjuje vse pogoje za pridruženost članstvo in je tudi glede lastnine nepremičnin tujcev enakovredna državam, ki so takšno pogodbo že podpisale.

Razumljivo pa je, da

Slovenija ne bo pristala na izsiljevanje močnejše države, ki bo v kratkem predsedovala Evropski uniji.

Zahteve po posebnih pravicah nimajo nič skupnega s človekovimi pravicami in zaščito manjšin. Gre le za spoštovanje že sprejetih dvostranskih pogodb, katerih veljavo je uradna Italija že davno priznala.

Hkrati pa se zastavlja tudi vprašanje notranje-političnih odnosov in njihovega vpliva na zunanjo politiko. Odbor za

mednarodne odnose državnega zbora je že sprejel pobudo za sklic izredne seje, na kateri naj bi razpravljali o vprašanjih nasledstva, o vključevanju v Evropsko unijo in Nato ter o odnosih z Italijo. Predsednik odbora **Borut Pahor** je vsem poslanskim skupinam poslal pismo, v katerem pobudo za ta sklic pojasnjuje kot za skrbjenost za usodo slovenskih zunanje-političnih interesov.

Pahor poudarja, da postaja najbolj nevaren problem, na tem najbolj občutljivem področju državne politike, poglabitev domaćih strankarskih razlik.

Seja državnega zbora bo torej priložnost za oblikovanje skupnih

stališč, ki bodo plod soglasja.

To bo najbrž sploh zadnja takšna priložnost pred volitvami.

Predsedujoči Borut Pahor je poslanske skupine pozval k sodelovanju, saj bo imel odbor pri pripravi stališč izredno odgovorno nalogo. Pismo je poslal tudi predsedniku države, predsedniku vlade in zunanjemu ministru.

Zunanji minister **Zoran Thaler** se bo prihodnji teden v Parizu udeležil podpisa daytonskega sporazuma.

Povabljen je bil tudi predsednik vlade oziroma predsednik republike, vendar nam doslej se ni uspelo izvedeti, kako bo sestavljena slovenska delegacija na

omenjenem zasедanju, ki bo pomembno ne le za mir na Balkanu, temveč tudi za položaj republike Slovenije v procesu sukcesije in v naglo spreminjajočih se mednarodnih odnosih.

V italijanskem tisku pa je bila nekako sramežljivo objavljena vest, da Vatikan odpira nov slovensko-vatikanski meddržavni spor o vračanju cerkvenih gozdov, ki naj bi bili vatikanska last. Temu se Slovenija domnevno upira.

V italijanskem tisku poudarjajo, da gre za nov primer dvostranskega odprtega vprašanja, ki se pridružuje staram spornim vprašanjem v italijansko-slovenskih odnosih.

Bogo Samsa

Pristanek
na
Marsu

PETER BOZIC

Ko smo pristali, smo najprej preverili, če smo sami Slovenci oziroma da se ni naskrivaj vkrcal se kakšen južnjak. Ni nam bilo žal, ker nas ni nihče pričakoval, saj na Marsu ni nobene države, s katero bi bilo treba navezati diplomatske stike in gospodarske odnose. Tam ni Svete Gere, Piranskega zaliva in Franca Jurija, ni optantov in njihovih zapuščenih his in seveda tudi ne Ljubise Ristića, da bi zahteval vrnitev gledaliških reflektorjev, ki jih je ukradel v gledališču Pekarna, ko je leta 1977 pobral sila in kopita ter izginil v Split ustasem v naročje, njegova gledališka »deca« v Sloveniji pa je ostala brez očeta. Z nami je bil tudi pesnik iz Celovskega zvona, ki je v pesku okrog nas takoj nasel kamen in intoniral Triglav moj dom.

Slovenci bi sicer lahko ostali na Zemlji in celo v meteorološkem pasu srednje Evrope, vendar le, če bi imeli takšno opozicijo, ki bi vladi samo dihala za ovratnik, kot to počno vse normalne opozicije na svetu. Naša pa je kot mandarinova opica, ki sedi Drnovsku na ramenih in ves čas nekaj nerazumljivega vpije, vlada pa v strahu, da bo opica prepila vse okoli sebe, čedalje resneje jemlje vse te neartikulirane in degutantne goltnike in vse bolj postaja zgolj njihov refleks.

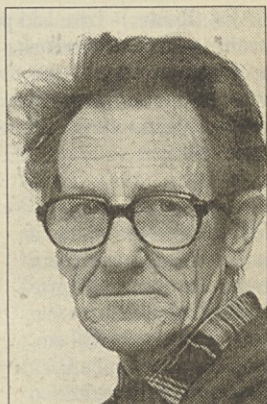
O opoziciji nismo povedali ničesar, če ne omenimo, da je ob priznanju ZRJ obtožila vlado nečednosti prav zaradi tega, ker je ta med razlogi za priznanje navedla tudi slovenske gospodarske interese. »Hop, Cefizelj, ali te imam,« je rekla opozicija, vse skupaj je pisano na kožo udbomafijskim in jugomafijskim podjetjem, ki od nekdaj sedijo vladnim ministrom v naročju in jim je prišla resolucija OZN kot naročena.

In vlada se je na vse kriplje branila, da ji ni slo toliko za gospodarske interese, temveč je imela za priznanje čisto nacerne, tako rekoč kulturne razloge. Sedaj se bodo namrec lahko v Posavini srečevali pesniki: general borec Ivan Tolj iz Hercegovine, ki ima krasne nabožne nacionalne pesmi - osebno mi jih je izročil, zbrane v lični knjižici - Radovan Karadžić, od katerega tudi imam dve zbirki doma, trebinski Vučurević, ki je začel pisati verze med tem, ko je bombardiral Dubrovnik, Jože Snoj, ki si je sam napisal pesem o tem, kako je bil vedno na skrivaj simpatizer domobrancev (komuniste pa je zavajal s tem, da je kot knjižni urednik izdajal partizansko literaturo), in ne nazadnje tudi Matija Becković, bard srbske akademije znanosti in umetnosti. Tako se bo zdaj spet povezala vsa jugoslovanska kultura in ni čudno, da je Drnovsku nerodno govoriti o nekakšnem zaniknem trgovanju.

Tudi to pot je bil največji opozicijski modrijan Ivo Hvalica, ki se mu pozna, da ima njegov strankarski šef bujno domisljivo. To najbrž pride tudi od klime, ki je okrog Kanala prav telebanasta. Ena takih modrih misli je, da nas utegne zdaj Milošević kaznovati z visokimi carinami, kot je že kaznoval Makedoncem. Vendar, kaj pa ima Milošević proti Makedoncem, saj so mu bili v času sankcij edina resna gospodarska komunikacija s svetom.

Najbrž gre za nekaj drugega, kar je tako zapleteno, da bi mandarinovi opici razneslo mozgane, če bi začela o tem razmišljati. Za to, da je v Srbiji že nekaj let vojna ekonomija, kar pomeni zelo malo zdravega denarja, ki ga Srbija po ukinutvi sankcij pač ne bo takoj pustila uiti v Makedonijo ali Slovenijo za kupovanje potrošniškega blaga, ki ga prebivalci te republike niso videli že leta. Z visokimi carinami pa se bo povečala državna zaloga zdravega denarja. Srbom je gotovo jasno, kaj morajo delati sedaj, ko so sankcije ukinjene. Ko gre za preživetje, je zadnja stvar želja, da bi kdo koga kaznoval.

Iz vsega tega je mogoče zanesljivo sklepati, da smo za na Mars. Razlika med Marsovci in Slovenci pa je ta, da bodo Marsovci slej ko prej pristali na Zemlji, Slovenci pa bolj težko na Marsu.

PROGRAM SLOVENIJA 2000 IN RAK

Novoletno darilo onkološkemu inštitutu

Zanj je poskrbela slovenska Zveza društev za boj proti raku

LJUBLJANA - Pri uresničevanju programa Slovenija dva tisoč in rak je zelo aktivna tudi Zveza slovenskih društev za boj proti raku. Za Onkološki inštitut je že doslej zbirala sredstva in prispevala k nabavi potrebne opreme, letos pa je z novoletno akcijo voščil v starih slovenskih dnevnikih nabavila opremo za endoskopijo za kirurški oddelek in respirator za intenzivni oddelek, ki so ju včeraj predali predstavnikom inštituta.

Ljubljansko društvo za boj proti raku je nabavilo, s posebej zbranimi finančnimi sredstvi od občanov in organizacij, za humanejše in kulturnejše bivanje bolnikov na Onkološkem inštitutu enajst mikrovalovnih pecic, dodatno opremo za fizioterapevtski odde-

lek in nekaj opreme v vzgojno-izobraževalne namene. Z zbiranjem sredstev zveza pomembno pomaga tudi delovanju detekcijske in diagnostične dejavnosti v onkologiji. Pomen te dejavnosti najbolj potrjuje dejstvo, da je v letu 1993 v Sloveniji za ra-

kom zbolelo že 6885 ljudi, od tega polovico žensk, za rakom na dojki pa je zbolelo sedemsto žensk. Obolelost narašča za tri odstotke letno. Eno leto preživi 89 odstotkov žensk z rakom na dojki, tri leta 72 in pet let le še 55 odstotkov. Ker je poleg edukativnega pregleda dojk, ki ga na inštitutu že opravljajo, najuspešnejša metoda mamograf, je zveza letošnjo akcijo novoletnih voščil namenila nakupu prenosnega mamografa, ki stane 150 tisoč nemških mark.

(KaN)

STRANKE / SKD

Evropa se počasi obrača
stran od Slovenije

Zaradi Tama bi moral odstopiti odgovorni minister

LJUBLJANA - To, kar se sedaj dogaja v gospodarstvu in zunanji politiki, je beg od odgovornosti in zavajanje javnosti, je na redni novinarski konferenci povedal predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle.

O vprašanju slovenskega pridruženja Evropski uniji je Peterle dejal, da je rešitev potrebno poiskati med Ljubljano in Rimom. Poudaril je, da ne moremo pričakovati, da bo Spanija zaradi Slovenije nasprotovale Italiji, in da španski zunanji minister Javier Solana, s tem ko je postal generalni sekretar Nata, Slovenije ni zrtvoval. Peterle je opozoril, da se pozornost Bruslja zaradi mirovnega procesa preusmerja na druge države bivše Jugoslavije. »Slovenska politika se preveč zanaša na lastno misel in ne upošteva odmevov iz tujine,«

je rekel Peterle. O predlogu za referendum o pridruženju Evropski zvezi je menil, da želi vlada z njim svojo odgovornost preložiti na ljudstvo.

Ko je govoril o odstopu Tamovega vodstva, je dejal, da je vprašanje, ali vlada res ni reagirala in je uprava Tama le vrnila udarec, jasno pa je, da vlada ni izkoristila priložnosti denarno podpreti mari-borskega bolnika. Kakorkoli že, po njegovem je položaj zrel za odstop ministra za gospodarske dejavnosti Maksa Tajnikarja. »Interpelacija je slabo napisana, mislim pa, da mi-

nister v tem položaju ni ma drugega izhoda,« je rekel Peterle. Kot pozitiven dogodek v gospodarstvu pa v stranki ocenjujejo spremembo tecaja tolarija, ki naj bi se do konca leta približal velikemu R, kar bo koristilo izvoznikom.

Peterle je ponovno opozoril na slabo koalicijsko usklajevanje in na kadrovski presežek LDS. Po njegovih besedah se predsednik Drnovšek skuša nadstrankarsko obnasati in očitno meni, da ni možno usklajevanje med strankami. Čas za majhne popravke se izteka, je dejal Peterle in dodal, da takšna vladna politika vodi v njeno zamenjavo. Stranka SKD ne želi izstopiti iz koalicije, zavzema se le za predčasne volitve.

Maja Grgić

LDS za strpno
sporazumevanje koalicije

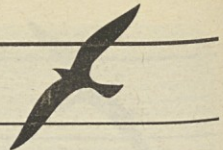
Z interpretacijami in izjavami, ki jih v svoji »Izjavi« navaja služba SKD za stike z javnostjo, kot strankih odziv na izjave dr. Janeza Drnovskega v ponedeljkovem televizijskem pogovoru, ne kaže polemizirati, saj je vsakemu nepristranskemu poslušalcu brzokone jasno, da gre za popačeno in izkrivljeno razumevanje Drnovškovih besed, pogledov in stališč.

Predsednik Drnovšek je pojasnjeval nekatere tezave in trenja, s katerimi se srečuje v koaliciji in na celu vlade in ki povzročajo zaskrbljujoče motnje v delovanju vlade, nekaterih drugih državnih institucijah in državi nasploh ter predstavil nekatere svoje zamisli in pobude, kako te odpraviti in odstraniti.

»Izjava SKD« v tej zvezi ne kaže na nič drugega kot na večno razdvojenost te stranke o svojem mestu in vlogi v koaliciji, kar je očitno za stranko neprežeten problem, ki pa ga lahko razrešuje le sama.

Navkljub koalicijski pogodbi, ki postavlja koaliciji okvirni temelj in izhodišče za njeno delovanje, se mora vsaka koalicija nenehno opredeljevati do vrste sprotnih in nepredvidenih vprašanj in problemov, tu pa - povsem razumljivo - prihaja tudi do razhajanj v pogledih in stališčih.

Predsednik Drnovšek in Liberalna demokracija Slovenije se ves čas zavzemata za urejanje vseh spornih vprašanj s strpnim koalicijskim sporazumevanjem, za katerega je tem manj možnosti in prostora, kolikor bolj se razvema neobvladano koalicijsko obrekovanje sporocili iz službe za stike z javnostjo LDS.

SREČANJE PERES-ARAFAT

Izrael nagradil mirne Palestince

Več dovoljenj za delavce iz »samouprave«

GAZA (Reuter) - Izraelski premier Simon Peres je včeraj pohvalil voditelja Palestinske osvobodilne organizacije Jaserja Arafata, ki je po Peresovih besedah »uspešno zaježil gverilske napade Palestince«, zaradi česar bo uradni Jeruzalem večjemu številu Palestincev v Izraelu izdal delovna dovoljenja.

Peres je na skupni tiskovni konferenci, ki sta jo z Arafatom imela po prvem srečanju od usmrčitve premiera Jicaka Rabina, poudaril, da bo Izrael povečal število delovnih dovoljenj za Palestince samo zato, ker so se ti večinoma odrekli terorizmu. »Upam, da si ne bodo premislili,« je se dodal Peres, ki je povedal, da so bili uro in pol dolgi pogovori s palestinskim voditejem

uspešni in produktivni. »Premier Rabin je bil umorjen, a mirovni proces teče dalje in nikoli ne bo umorjen,« je se povedal Peres, ki je s pogovori z Arafatom dokazal, da bo nadaljeval pot, ki jo je začrtal njegov pokojni predhodnik.

V duhu miru bodo oblasti v Jeruzalemu izdale 9500 delovnih dovoljenj za Palestince, ki pod palestinsko samoupravo živijo v

Gazi in na Zahodnem bregu - ki prav tako prehaja pod nadzor PLO - in želijo delati v Izraelu, kjer ima dovoljenja za delo trenutno 35 tisoč Palestincev. Ti so po podpisu mirovnega sporazuma med Izraelom in PLO svoje nezadovoljstvo z mirovnim procesom izražali s številnimi terorističnimi napadi na Izraelce; zadnjega so izvedli avgusta letos. Izrael je voditelja PLO večkrat ostro opozoril, da utegne priti do zastoja pri oblikovanju palestinske samouprave na zasedenih območjih, če ne bo ustavil napadov islamskih skrajnežev na židovske civiliste.

Izraelski premier in vodja PLO na prvem srečanju po umoru Jicaka Rabina (Telefoto: AP)

SEVERNOIRSKI MIROVNI PROCES

Ira ne namerava izpolniti zahteve po predaji orožja

BELFAST - Irška republika armada je s svojo odločitvijo, da ne bo izročila orožja, s katerim je vodila 25-letno vojno proti Britancem, upočasnila mirovni proces v Severni Irski. Glavna zahteva Britanije je namreč, da mora Ira predati vse orožje, če hoče potrditi premirje, ki ga je razglasila lani.

Ira je v sporočilu dubinskim medijem zapisala: »Pod nobenim pogojem ne nameravamo izpolniti nore zahteve po predaji orožja.« Britanska vlada se na takšno izjavo se ni odzvala. Vodja Sinn Féin Gerry Adams je dejal, da je orožje treba umakniti iz severnoirske politike, in dodal: »Prepričan pa sem, da nobena protestantska ali katoliška oborožena skupina pred pogajanjmi ne bo predala orožja.« Adams je za radio BBC izjavil, da je sicer koristen Clintonov obisk Severne Irske popačil resnično podobo mirovnega procesa. »Resnica je, da Britanija na poti k miru se vedno postavlja ovire,« je se dodal Adams. Clintonov obisk je kljub temu le povečal pripravljenost obeh strani, da resita enoletno politično mrtvilo.

Predstavnik Ulstrske unionistične stranke John Taylor je dejal, da Ira ni pripravljena na spravo.

»Ira postaja vse bolj osamljena v mednarodni skupnosti. Mednarodna komisija za razorožitev mora nadaljevati svoje dele, prvi rezultati pa morajo biti vidni takoj po novem letu. Če bo Ira zavržala sodelovanje s komisijo, bo odgovorna za vse posledice,« je Taylor izjavil za radio BBC. Ira pa obtožuje Britanijo, da je ona kriva za zastoje pogajanj. »Britanija si želi preprečiti napredek pogajanj, s svojim predlogom o predaji orožja pa je mirovni proces popolnoma zavrnil,« trdi Ira.

Triclanska komisija za razorožitev, ki ji predseduje Clintonov gospodarski svetovalec za Irsko, nekdanji senator George Mitchell, se bo sestala 15. in 18. decembra v Belfastu in Dublinu. Britanska vlada je dejala, da bo sprejela kakršenkoli alternativen predlog, ki ga bo izoblikovala omenjena komisija, da bi zagotovila trajen mir. Irška in Britanija sta se le nekaj ur pred Clintonovim obiskom dogovorili tudi o dvotimnem načrtu pogajanj. Irski predstavniki trdijo, da se bodo o predaji orožja pogajali ločeno od drugih vprašanj. Pogajanja bi se lahko po mnenju obeh strani začela že konec februarja prihodnje leto.

Martin Cowley / Reuter

V severnoirskem parlamentu še dolgo ne bo debat

EVROPSKA UNIJA JE OBJAVILA POROČILO O ODNOSIH S PRIDRUŽENIMI ČLANICAMI

Nove spodbude in omejevanja

BRUSELJ (STA) - Evropska komisija v Bruslju je pripravila poročilo o odnosih s srednje- in vzhodnoevropskimi državami, ki imajo status pridruženih članic. Poročilo natančno povzema sodelovanje na gospodarskem, finančnem in kulturnem področju ter razvijanje političnega dialoga s Poljsko, Madžarsko, Češko, Slovaško, Romunijo in Bolgarijo, ki že imajo veljavne sporazume o pridruženem članstvu.

Omenja tudi tri baltske države, ki so ta sporazum podpisale 12. junija letos, Slovenijo pa omenja kot državo, ki ima s petnajststično parafiran sporazum o pridruženem članstvu (15. junija letos), ki naj bi ga kmalu podpisali. Poročilo pozdravlja proces demokratičnih in gospodarskih reform v srednjeevropskih državah in poudarja, da se je v zadnjem času odnos EU do njih dramatično spremenil in poglobil, saj

imajo te države možnost postati polnopravne članice. Poročilo poudarja pomen sporazumov o pridruženem članstvu, programa Phare in strukturnega dialoga za pripravo srednjeevropskih držav na poznejše članstvo v EU. Prav tako sta za integracijo pomembna bela knjiga o vključevanju v skupni trg in sodelovanje med srednjeevropskimi državami, meni Evropska komisija. Poročilo navaja, da EU zdaj prou-

čuje vpliv prihodnje širitve na delovanje unije, s čimer se bo ukvarjala mednarodna konferenca leta 1996. Na osnovi teh ugotovitev bo EU obravnavala prošnje za polnopravno članstvo, ki jih je prejela od srednjeevropskih držav.

Politični oziroma strukturni dialog, kot so ga poimenovali, zdaj poteka za šest držav, ki imajo že veljavne sporazume o pridruženem članstvu. V okviru te posebne oblike sodelovanja lahko pridružene članice z EU vodijo poglobljen dialog in se posvetujejo na najvišji ravni. Enkrat letno se sestanejo predsedniki vlad in držav, dvakrat letno zunanji ministri, enkrat ali dvakrat letno pa tudi nekateri drugi

ministri petnajstih držav članic EU in šestih pridruženih držav. Slovenija se tega dialoga ne more udeleževati, ker se nima veljavnega sporazuma o pridruženem članstvu.

Na področju trgovinskega sodelovanja poročilo opisuje sporazume s pridruženimi članicami, ki so zgrajeni po načelu asimetrije, kar pomeni, da imajo pridružene države več časa za izpolnitev obveznosti, ki jih nalagajo sporazumi. V skladu s sporazumi pridružene članice ne smejo uvajati novih trgovinskih omejitev, razen v izrednih primerih. Obe strani pa lahko sprejemata splošne varovalne ukrepe, protidum-pinske ukrepe in izvozne

omejitve. Sporazumi o pridruženem članstvu vključujejo tudi pravila konkurenčnosti, zaščite intelektualne, komercialne in industrijske lastnine ter sprostitev plačilnega prometa in pretoka kapitala. EU s srednjeevropskimi državami sodeluje tudi prek posebnega programa Phare, ki je namenjen financiranju in tehničnemu sodelovanju. Od leta 1990, ko je ta program stekel, pa do leta 1994 je EU za Phare namenila več kot štiri milijarde ekujev sredstev. Slovenija je v tem obdobju od Phara prejela 44 milijonov ekujev sredstev, kar je en odstotek od celotne vsote, namenjene srednji in vzhodni Evropi, je zapisano v poročilu.

STAVKA FRANCOSKIH PREVOZNIKOV JE VSTOPILA V TRETJI TEDEN

Splošna zmeda namesto prednovoletne nakupovalne mrzlice

Trgovci se bodo še dolgo spominjali letošnjega decembra, ki je zanje katastrofa v pravem pomenu besede

PARIZ (Reuter) - Predstavniki francoskih železničarskih sindikatov so se včeraj na ministrstvu za promet sesli z vladnim posrednikom Jeanom Matteolijem, da bi prebili led pri pogajanjih z vlado. Medtem stavka francoskih prevoznikov, ki traja že tretji teden, vse bolj hromi državo. Tudi posameznih izbruhov nasilja med stavkajočimi in policijo očitno se ne bo konec.

Železničarskim sindikatistom in Matteoliju je po neuradnih poročilih uspeli doseči delen dogovor, saj bo vlada podpis spornega petletnega načrta za stabilizacijo državnih železnic, ki naj bi dobil zeleno luč v sredo, prelozila vsaj za teden dni.

Seveda pa zaplet s tem ni rešen. Železničarji namreč zahtevajo, naj se vlada ukrepom, ki po trditvah sindikatov ogrožajo pravice zaposlenih, povsem odpove. Včeraj je minil že 15. dan, odkar so v Franciji obstali vlaki, v Parizu, Marseillu in Bordeauxu pa prenehala delovati javna prevozna sredstva. Zaradi stavke gasilcev in nadzornikov poletov je na mednarodnih letališčih v prestolnici, Nici in Toulonu vladala prava zmeda, vsa letala pa so pristajala in vzletela z veliko

zamudo.

Stavkajoči železničarji so prepredili tudi odhod vlakov, ki skozi predor pod Rokavskim prelivom povezujejo Francijo in Veliko Britanijo.

Rudarji iz mesteca Freyming-Merlebach na severovzhodu so se včeraj znova spopadli s policisti, se pred tem pa so zažgali poslovno zgradbo rudarske družbe. V nemirih je bilo ranjenih vsaj 25 ljudi.

Medtem ko stavkajoči in francoska vlada tekmujejo v tem, kdo bo bolj trmasto vztrajal pri svojem, pa gospodarstvo doživlja pravo nočno moro. Prednovoletni čas, ki ga mnogi - zlasti pa trgovci - vse leto nestrpnost pričakujejo, se je letos sprevrgel v

vsakodnevne bitke s prometnimi zastoji in vsesplošno zmedo, o nakupovalni

mrzlici pa ni ne duha ne sluha. Kljub luckam, ki ze krasijo izlozbe trgovin, in bogato zalozenim prodajnim policam je pariske veleblagovnice v zadnjih dneh obiskalo malo kupcev. »Kar ozrite se po mestu. Ali menite, da je kupcev toliko kot navadno?« je ironično sprasevala Sophie Menault, vodja nadzornega oddelka v pariski veleblagovnici Printemps. »V tem času bi morale biti trgovine polne ljudi,« je se povedala.

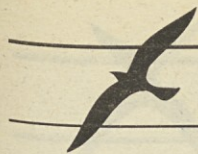
V pasazi veleblagovnice Lafayette so ženske, ki so jih najeli za čas predpraznične gneče, ravnodušno brisale prah s polic ali pa so se pogovarjale. Običajnega hrupa registrskih blagajni ni bilo slišati. »Kupcev je za več kot polovico manj kot običajno,« je povedala Florence Havy, vodja oddelka za prodajo volnenih izdelkov v veleblagovnici Lafayette. »Ljudje kupujejo manj kot navadno, ker nočejo prenašati težkih zavrtkov na poti domov. Havyjeva je povedala, da se najboljše prodaja poceni in

luksuzno blago, medtem ko je prodaja blaga v srednjem cenovnem razredu zelo nizka. »Tujih kupcev skoraj ni. Večina velikih turističnih agencij, s katerimi sodelujemo, je odpovedala potovanja. Če k temu pristojimo se učine jedrskih poskusov in bombnih napadov, je položaj naravnost katastrofalen,« je dejala Havyjeva.

Vnovično izvajanje jedrskih poskusov, ki je v svetu sprožilo številne proteste, in val bombnih napadov, v katerih je bilo od julija do zdaj ubitih osem, ranjenih pa več kot 170 oseb, sta zelo prizadela francoski turizem. Havyjeva je povedala, da se pisarniški uslužbenci, ki so zaposleni v podjetjih v bližnji okolici, po delu ne odpravijo po božičnih nakupih. »Radi bi se cim prej vrnili domov,« Direktor veleblagovnice Lafayette Jean-Michel Hallez je povedal, da je bila prodaja konec tedna za več kot polovico manjša kot sicer v tem letnem času. Serge Weinberg, predsednik nadzornega odbora pri delniški družbi

Pinault-Printemps-Redoute, je dejal, da je stavka ogrozila rahlo izboljšanje prodaje, ki je bilo opazno od sredine novembra.

Veleblagovnici Lafayette in Printemps sta skrajšali delovni čas. Vrata trgovin se zapirajo prej, da se lahko delavci, ki se vozijo na delo, pravočasno vrnejo domov. Na oddelku za prodajo igrač v Printempsu je demonstrator elektronskih igrar, ki za svoje delo prejema provizijo, povedal, da je stavka zmanjšala njegov dohodek za dve tretjini - na raven zajamčene plače. »Ali se salite? Nimamo denarja, da bi sploh lahko naročali novo blago. Položaj je porazen.« Njegov kolega je dodal, da je včasih strank celo manj kot prodajnega osebj. Zunaj so bili avtomobili stisnjeni v koloni. Prometni zastoji pred Parizom so se vili kilometre daleč, medtem ko so tisoči delavcev zmrzovali v snegu in pesacili, stopali ali kolesarili na delo. »Ko skušas priti na delo, je tako, kot bi prečkal bojišče,« je povedala ena od delavk.

SREČANJE OVSE V BUDIMPEŠTI

Vodja misije
še ni znan

Odločitev bo sprejeta v Londonu

BUDIMPEŠTA (Reuter, STA) - Dvodnevna konferenca Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) se je včeraj končala, zunanji ministri držav članic organizacije pa odločitve o imenu kandidata, ki bo vodil mirovno misijo v BiH, niso sprejeli. Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je v govoru pred delegacijami iz trinpetdesetih držav poudaril, da je kontinuiteta nekdanje SFRJ neposredno povezana z mirovnim procesom med sprtimi stranmi.

Vodja slovenske diplomacije je članicam OVSE povedal, da Slovenija v vojno ni vpletena, vendar je v njenem interesu, da se položaj na tem območju sveta umiri, in poudaril, da imajo vse republike nekdanje Jugoslavije enake pravice do nasledstva razpadle države. ZRJ ne more avtomatično obdržati članstva v mednarodnih organizacijah, ki ga je imela nekdanja SFRJ, je dejal Thaler in ocenil, da bo morala OVSE po podpisu mirovnega sporazuma proučiti vprašanje sprejetja ZRJ v organizacijo. Po govoru se je slovenski zunanji minister sestal s francoskim kolegom de Charetom. Osrednja tema njihovih pogovorov so bile priprave na konferenco v Parizu prihodnji četrtek. Po besedah ministra Thalerja naj bi Slovenija na konferenci sodelovala kot država, ki se zavzema za mir med podpisnicami mirovnega sporazuma, pri drugih projektih pa se bo odzivala samo v skladu s svojim interesom. Sodelovanje Slovenije na konferenci v Londonu torej ni »slovenska pot nazaj v - ne vem katero - Jugoslavijo«, je se povedal slovenski zunanji minister, ki je takoj po konferenci iz Budimpešte odpohtoval v London.

Zunanji ministri držav članic OVSE so včeraj sprejeli napovedane odločitve o dejavnosti OVSE pri vzpo-

stavitvi miru, demokracije in stabilnosti v BiH ter potrdili načrt o evropskem varnostnem modelu za prihodnje stoletje. Organizacija bo s svojo misijo sodelovala pri pripravah in izvedbi volitev v BiH, nadzorovala spoštovanje človekovih pravic in si prizadevala za razorožitev sprtih strani. OVSE naj bi prevzela tudi pomembno vlogo pri vračanju beguncev na domove in gospodarski obnovi države. Delegacije držav, ki so se zbrale v madžarski prestolnici, so namenile največ časa pogovorom o časovnem roku za izvedbo demokratičnih volitev v Bosni, največ temnih misli pa vprašanju nadzora nad oborožitvijo sprtih strani. Ministrski svet OVSE je torej potrdil ustanovitev svoje misije v BiH, soglasja o imenu vodje misije pa ni mogel doseči. Združene države, ki poskušajo ohraniti nadzor nad mirovnim procesom v BiH, so za vodjo misije OVSE predlagale ameriškega diplomata Roberta Frowicka. Francija se je predlogu uprla in predlagala kandidata iz Evrope, predstavniki številnih držav pa so poudarjali, da mora misijo voditi predstavnik iz Rusije, ki pozna miselnost srbskega prebivalstva in nanjo lahko tudi vpliva. Odločitev so zunanji ministri končno prelozili, o tem pa naj bi znova razpravljali v Londonu.

Predstavniki trinpetdesetih držav so zadovoljni s potekom srečanja (Telefoto: AP)

PRED JUTRIŠNJIM SVETOVNIM DNEVOM ČLOVEKOVIH PRAVIC

Kritikam ZN ni videti konca

Velike države prepogosto pozabijo na spodbujanje pravic človeka

WASHINGTON (Reuter) - Pred jutrišnjim dnevom človekovih pravic so analitične raziskave pokazale, da ugledne skupine aktivistov za človekove pravice za kršitve slednjih najpogosteje obtožujejo OZN, njenega generalnega sekretarja in visokega komisarja za človekove pravice ter ZDA.

Predstavniki organizacije Human Rights Watch so v letnem poročilu generalnega sekretarja OZN Butrosa Gali obtožili, da je bil »na žalost neuspešen« pri uresničevanju zakoreninjenih zaobljub ZN o promoviranju človekovih pravic in temeljnih svobosc. Omenjena organizacija je ZDA sicer pohvalila za njihovo odločnost, da vojnimi zločincem za ceno miru, sklenjenega v Daytonu, ne podarijo amnestije, a je v naslednjem stavku ostela Washington zaradi njegovega domnevnega spodkopavanja prizadevanj za ustanovitev stalnega sodišča za kriminalne zadeve. Predstavniki Human Rights Watch pa so bili do ZDA in drugih zahodnih držav kritični tudi zaradi tega, ker te zaradi trgovinskih in investicijskih interesov prepogosto pogledajo skozi prste represivnim (vojaskim) režimom, ki grobo kršijo človekove pravice.

OZN je omenjeno 300 strani dolgo poročilo označilo kot »neodgovorno«, predstavniki ameriškega zunanjega ministristva pa so zavržili, da ZDA nimajo razloga za sramovanje, saj so »nesporni prvaki v spoštovanju človekovih pravic«. Čeprav uradni Washington glasno zagotavlja, da »trg se ne predstavlja zagotovila za spoštovanje človekovih pravic«, pa avtorji omenjenega poročila menijo, da je primer Kitajske najzgovorneje ovrgel trditve ZDA. Odkar je predsednik Clinton »razdvojil« status države z največjimi trgovinskimi ugodnostmi in kršitve človekovih pravic na Kitajskem, so tamkajšnje oblasti se odločneje začele obravnavati z aktivisti.

Organizacija Human Rights Watch v poročilu tudi opozarja, da je javnost vse bolj zaskrbljena nad dejstvom, da so ugledne države v minulem desetletju promoviranje človekovih

pravic potisnile v ozadje. V poročilu tudi piše, da Butros Gali pač »ne zeli uzaliti pomembnejših držav, zaradi česar tudi ni pripravljen izreči kritike na račun Kitajske, ki zatira pravico do svobode govora in pravico do druženja, denimo v okviru konference ZN o zenskah«. Kritikam na račun Butrosa Gali v omenjenem poročilu ni videti konca; generalni sekretar ZN je denimo po napadu ruske vojske na civiliste v Čečeniji novinarjem dejal, da »brutalne vojne ne bo komentiral«, se večjo neodgovornost pa je pokazal, ko je poveljniku enot ZN v Bosni dovolil, da je med obleganjem »varovane« Srebrenice blokiral letalske napada Nata; posledica tega je bil padec Srebrenice pod nadzor vojske bosanskih Srbov in izginotje oziroma najverjetneje kar umor 8000 Muslimanov. Poročilo organizacije Human Rights Watch ni prizaneslo niti Varnostnemu svetu ZN, ki je po trditvah omenjene organizacije za človekove pravice na »etnično klanje v Bosni odgovorilo le z dobavljanjem človekoljubne pomoči« prizadeti državi.

LONDONSKA KONFERENCA O BIH

Priprava na
uradni podpis
sporazuma

LONDON (Reuter, AFP) - Včeraj so se predstavniki petdesetih držav in mednarodnih organizacij zbrali v Londonu, kjer se bodo poskušali dogovoriti o načinih za uveljavitev miru na Balkanu. Pri tem se bodo morali soočiti z nepredvidljivostjo strani, ki so sklenile mirovni sporazum, in s predvidljivim ruvanjem za prevzem voditeljske vloge med državami, ki bodo pri mirovni operaciji, vredni več milijard dolarjev, sodelovale in jo financno podprle.

Zunanji ministri držav ter predstavniki vlad in organizacij, kot sta Visoki komisariat Združenih narodov za begunce in Svetovna banka, bodo v Londonu prevzeli številne in zahtevne naloge: zagotovitev stabilnosti na Balkanu, dogovarjanje o novih političnih in zakonskih določbah, vzpostavitev tržnega gospodarstva in pomoč pri gospodarski obnovi. Londonska konferenca, ki naj bi položila temelje za novo dinamiko znotraj mednarodnih odnosov, je tudi priprava za uradni podpis mirovnega sporazuma, ki bo 14. decembra v Parizu. »To bo priložnost za srečanje različnih strani, ki si bodo izmenjale informacije in se dogovorile, kako bi bilo resnični mir mogoče uveljaviti,« je konferenco opisal eden izmed britanskih uradnikov.

V britanski prestolnici se bodo delegacije iz številnih držav pogovarjale predvsem o vojaški operaciji zveze Nato v BiH, na srečanju pa naj bi tudi potrdili Carla Bildta, evropskega mirovnega posrednika na Balkanu, za visokega predstavnika za zvezo med

civilnimi in vojskimi operacijami. Bildt je v intervjuju za Financial Times včeraj poudaril, da je za uresničitev daytonskega sporazuma odločilnega pomena razvoj dogodkov v Sarajevu. »Ker bo kakih sto tisoč bosanskih Srbov, ki živijo v Sarajevu in njegovi okolici, živelo v hrvaško-muslimanski federaciji, se lahko zgodi, da bi se nekateri iz strahu, da bodo diskriminirani, odločili zapustiti mesto. Odločilnega pomena je medsebojno zaupanje med Hrvati, Muslimani in Srbi. Bosna bo ostala razcepljena tudi po odhodu Nata, če poveljstva vprašanja političnega sistema ne bodo rešena,« je se povedal Bildt.

Danes se bodo predstavniki držav in mednarodnih organizacij v sklopu konference v Londonu udeležili treh sestankov z različnimi temami. Najprej bo na sporedu razprava o človekoljubni pomoči ter vprašanjih beguncev in razseljenih oseb, Visoki komisariat ZN za begunce pa je že napovedal, da bo vrnitev prebivalstva na domove zahtevala okrog 300 milijonov dolarjev. Na drugem srečanju se bodo delegati pogovarjali o izvedbi volitev, na tretjem pa o obnovi države, ki bo zahtevala vsaj šest milijard dolarjev, čeprav vsote prispevkov posameznih držav se niso znane.

Večina diplomatov poudarja, da je posiljanje človekoljubne pomoči na Balkan prav tako pomembno kot uveljavitev miru z vojskimi operacijami. »Če bo prebivalstvo lačno in brez strehe nad glavo, se nam obetajo resnične težave,« je povedal eden izmed njih.

STRAHOVI VOJAKOV SEVERNOATLANTSKE ZVEZE PRED MIROVNO OPERACIJO V BOSNI

Šest milijonov ubijalcev tiho čaka

SCHWETZINGEN - Ameriški vojaki v vrsti korakajo po gozdni stezi in se v trenutku ustavijo, ko moz na celu kolone dvigne prst, se obrne in poroča o zemeljskih minah, raztresenih na drugi strani ceste.

To je bila le vaja enot, nameščenih v južni Nemčiji, ki se pripravljajo na izvrševanje bosanskega mirovnega sporazuma, vaja, ki jasno kaže na glavno nevarnost za Natove vojske na Balkanu. »Mine bodo tam največji problem,« pravi stabni narednik Jeff Sistad, poveljnik tankovske čete iz Detroita, ki je v četrtek uril vojske, bolj navajane na prekladanje stabnih papirjev kot na patroliranje po gorskih poteh. Na ozemlju nekdanje Jugoslavije je po starih letih etničnih spopadov po splošnih ocenah raztresenih okoli šest milijonov različnih vrst min. Za zdaj so jih odkrili le milijon. Mine so poceni, preproste za uporabo in pogosto jih je tudi skoraj nemogoče odkriti. To zahrbtno orožje, ki ostaja smrtonosno se leta po koncu bojev, je že ubilo dvanajst, ranilo pa 131 pripadnikov modrih celad.

Sistad pravi, da je največ min - tako imenovanih »uničevalcev podplatov« - bolj kot za usmrnitev sovražnika nastavljenih za ohromitev bojnih enot, s čimer se zaradi množice ranjenih zmanjša njihova bojna sposobnost. »Vse mine se ne sprožijo takoj, ko jih kdo pohodi,« pravi Sistad, ki s tem namiguje na mino italijanske izjave, imenovano metuljček - kovinsko ploščico z nacilne oblike, ki se sprozi le po več zaporednih pritiskih. Ameriški vojski vaditelji po-

kusajo grozno min zmanjšati, tako da vsakega vojaka posebej poučijo, kako mino odkriti, se ji izogniti in kako pravilno označiti njeno lego, da bi jo lahko strokovnjaki pozneje odstranili. »Vojaki, ki niso neposredno ali posredno udeleženi v bojih, ne smejo postati žrtve,« pravi poveljnik tankovske enote, kaptan David Siegel iz Warrensburga v Missouriju. »Res je v Bosni zdaj mir, vendar so mine vsepovsod.« Ameriške enote se bodo pri odkrivanju skritih min-

skih polj ravnale po obvesčevalnih poročilih vojske in obvestilih krajevnega prebivalstva. Nizkoletci helikopterji Apache ter »gromovniške« voznje tankov in oklepnikov Bradley pa naj bi vzeli pogum vsem, ki bi jim prišlo znova na misel postavljati mine na že očiščenih cestah.

Mine je mogoče odkriti tudi z razlivanjem olja po cesti, kar pokaže sveža izkopavanja, vojaki in civilisti, ki potujejo v lahkih vozilih, pa se lahko zaščitijo se z improviziranim oklepom iz jeklenih plošč ali vrečami peska. Medtem ko vojaki vadijo, narednik Charles Bradley iz Fredericksburga v Virginiji vztraja pri tem, da vojaki, ko opazijo mino, ostanejo tam, kjer so bili, kar je v nasprotju z ustaljeno vojsko prakso »razpršitve« ob znaku nevarnosti. Nenehno ponavlja opozorila vojakom, naj ne poskušajo odstraniti min, kar je delo za strokovnjake. »Nikoli ne bom pozabil, da sem najbolj neumen strokovnjak za mine na svetu, in to nameravam tudi ostati,« modro zatrjuje Bradley.

Michael Shields / Reuter

Ameriški vojaki imajo tudi sodobno opremo za iskanje min (Telefoto: AP)

NOVICE

Daytonski ali Pariški sporazum?

WASHINGTON (Reuter) - Ameriško zunanje ministrstvo je odločno zavrnilo francoski predlog, da bi bosanski mirovni sporazum, ki je bil oblikovan v ZDA, dobil ime po Parizu, kjer bo podpisan. Po tritedenskem pogajanju prejšnji mesec v Daytonu se je sporazuma o koncanju 44-mesečne vojne v Bosni prijel ime daytonski sporazum. Toda nekateri Francozi so predlagali, da bi dogovor poimenovali elizejski sporazum, ker ga bodo 14. decembra podpisali v Parizu. Predstavnik ameriškega zunanjega ministristva Nicholas Burns je francoske težnje označil za domisljave in dodal, da bo uradni dokument verjetno govoril o »pariskem podpisu sporazuma, sklenjenega v Daytonu«. Burns je novinarjem dejal, da je popolnoma jasno, kako se bo sporazum zapisal v zgodovino. »Enaindvajset dni smo se trudili v Daytonu in vse, kar smo se tam domenili, bo natančno, od besede do besede, podpisano v Parizu. Vse, kar sem doslej prebral, je govorilo o daytonskem sporazumu. O imenu bo torej odločala zgodovina,« je dejal Burns.

Streli na turške poslance

ANKARA (Reuter) - Poluradna anatolska tiskovna agencija je včeraj sporočila, da so streljali na hišo poslanskega kandidata vodilne turske opozicijske stranke. Policija je četrkovno streljanje potrdila, nadaljnjih informacij pa ni posredovala. Hišo Nevzata Yanmaza, ki naj bi 24. decembra na splošnih volitvah kandidiral na listi konservativne Domovinske stranke, je zadelo osem krogel. Ze prejšnji teden so v Anakri umorili tudi borznega posrednika, ki naj bi kandidiral na listi stranke, ki jo vodi ministrska predsednica Tansu Ciller. Policisti menijo, da je bil umor posledica poslovnih nesoglasij.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA, Erjavčeva 1

Veliki oder
A. P. Cehov: **TRI SESTRE**,
Danes, 9. decembra, ob 20. uri,
PREMIERA! IZVEN (KONTO).
Ponedeljek, 11. decembra, ob 19.30,
za abonma **PONEDELJEK**
in **IZVEN (KONTO)**.

**LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA**
Krekov trg 2
Veliki oder

M. Leaf-M. Dekleva:
ZGODBA O FERDINANDU
Danes, 9. decembra, ob 10.00
(delno **IZVEN**) in 11.30, za **IZVEN**.

Danes, 9. decembra, ob 17.30:
N Simončič: **VELIKI KIKIRIKI**, za **IZVEN**.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO Čopova 14

Jean Jacques Bricaire: **DOHODNINA**
Danes, 9. decembra, ob 19.30,
za abonma **VIKEND** in **IZVEN**.

Danes, 9. decembra, ob 11. uri:
S. Makarović: **SHOW STRAHOV**
za **IZVEN** in **KONTO**.

Mala scena MGL

Torek, 12. decembra, ob 21. uri:
I. Cankar: **MOJE DELO JE KNJIGA**
LJUBEZNI, ODPRI JO, DOMOVINA...
PREMIERA

KOREODRAMA LJUBLJANA Pražakova 12

Jutri, 10.
decembra,
ob 20. uri
v Križevniški
cerkvi:

D. Z. Frey: **DOGODEK V MESTU GOGI**.
RAZPRODANO!

CANKARJEV DOM Prešernova 10, Ljubljana

Jutri, 10. decembra, ob 20. uri
in v Dvorani Duse Pockaj: **BETONTANC**,
KNOW YOUR ENEMY!

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE, Šlandrov trg 5

Jean Anouilh: **SKUSNJA** ali
KAZNOVANA LJUBEZEN
Danes, 9. decembra, ob 19.30,
za abonma **SOBOTA VECERNI** in **IZVEN**.

**SNG
OPERA IN
BALET
LJUBLJANA**
Župancičeva 1

Danes, 9. decembra, ob 19.30:
J. Strauss ml.: **NETOPIR**,
za **IZVEN** in **KONTO**.

Torek, 12. decembra, ob 19.30:
Adolphe Adam: **GISELLE**,
za red terek, **IZVEN** in **KONTO**.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Krekov trg 2, Ljubljana

A. E. Greidanus: **HODI DE BODI**
ali **DVE VEDRI VODE**.

Jutri, 10. decembra, ob 16. uri,
za **IZVEN**.

SNG MARIBOR, Slovenska 27

Jutri, 10. decembra, ob 20. uri v Minoritih:
M. Vezovišek: **JERMANOVO SEME**, za
ABONENTE in **IZVEN**.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Glavni trg 6

Danes, 9. decembra, ob 19.30:
Harold Pinter: **PREVARA**
PREMIERA, za **IZVEN**.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR Rotovski trg 2

Jutri, 10. decembra, ob 11. uri:
Zlatko Krilič: **PRAVLJICA O VELIKANU**
MRAZAKU, za otroke od 5. leta naprej.

KUD FRANCE PREŠEREN Karunova 14, Ljubljana

Danes, 9. decembra, ob 17. uri:
TRNKOVA **SOBOTA**ZA. Lutkovno gledali-
šče **PAPILU: BRUNDARIJA**.
Predstava je primerna za otroke od 3. leta
naprej.

Ponedeljek, 11. decembra, ob 21. uri:
Moja Dimec: **JANTAR JUPITER**.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
SSG ponovi Taborijevo farso »Mein Kampf«
v režiji Borisa Kobala v četrtek, 14. t. m., ob
16. uri (red G).

SSG gostuje s pravljico S. S. Prokofjeva »Pe-
ter in volk« in v režiji S. Verca, v ponedeljek,
11. t. m., ob 11. uri, v torek, 12. t. m., ob 10.
uri in v sredo, 13. t. m., ob 9.45 v Devinu.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich
Opera in baletna sezona 1995/96

Danes, 9. t. m., ob 20. uri (red A) Bellinijeva
opera »Norma« pod vodstvom Yorama Davi-
da. Režija Aldo Reggiani. Predprodaja vsto-
pnic za vse predstave je že v teku pri blagaj-
ni dvorane Tripčevich (9-12, 18-21).

Gledališče Rossetti

Danes, 9. t. m., ob 20.30 (red prva sobota) bo
Teatro Stabile iz Veneta uprizorilo delo Furia
Bordona »Le ultime lune«; režija Giulio Boset-

ti. Nastopa Marcello Mastroianni. V abonmaju
odrežek št. 4-rumen. Za abonente popust.
Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja
vstopnic za predstavi »Il giardino dei cilie-
gi« (odrežek 11-modri) in »Una delle ultime
sere di Carnevale« (odrežek 5-rumen).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Jutri, 10. t. m., ob 11. uri »Povem ti pravljico«
v izvedbi Centro Teatro di Figura. Na
sporedu bo pravljico »Il tempo delle fiabe«.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V torek, 12. in v sredo, 13. t. m., ob 20.30 go-
stovanje gledališče skupine Pino Micol z de-
lom E. Rostanda »Cirano de Bergerac«.
Režija Maurizio Scaparro.

KOROŠKA

TINJE

V torek, 14.12.95, ob 19.30 okrogla miza na
temo »Avstrija-Slovenija: sosedstvo z ve-
likim gospodarskim potencialom«.

ŠT. JAKOB V ROŽU

Jutri, 10. t. m., ob 19.30 bo v Regionalnem

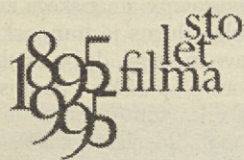
centru diskusijski večer »Pravice otroka so
pravice človeka - otrok in nasilje v današnjem
svetu. Predavala bo mag. Astrid Liebhäuser.

RADIŠE

Jutri, 10. t. m., ob 19. uri bo v Kulturnem domu

ogled videofilmov »Barbara, Lucija, pomoj«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

od 3. do 10. decembra:
11. dnevi gay in lezbicnega filma.
Slovenska kinoteka.

Jutri, 10. decembra, ob 20. uri:
Umreti za (To Die For / Heaven s a Drag),
Peter Mackenzie Litten, VB, 1994.
Zaključek 11. dnevoj
gay in lezbicnega filma.

1.-30. decembra:
Filmski potep,
potujoči program petih na novo
odkupljenih vrhunskih filmskih klasik
po Sloveniji:
Thelma in Louise, Casablanca, Ameriški
graffiti, Lasje, Taksist. (Mladina film)

Danes, 9. decembra, ob 20. uri
v Videoteki Cankarjevega doma:
Videopredstavitve Plesne skupine
Mercea Cunninghama.

Torek, 12. decembra, ob 20. uri
v Gallusovi dvorani:
Merce Cunningham Dance Company:
DOGODEK.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Mestni muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni
XXIII 1): danes, 8. t. m., ob 11. uri obisk raz-
stave keramik, ki so jih izdelali v Trstu v 18.

stoletju. Vodi Marzia Vidulli Torlo.

V DVORANI TRIPČEVICH SE DREVI OB 20. URI Z BELLINIJEVO NORMO ZAČENJA SEZONA TRŽASKE OPERNE HIŠE VERDI.

GLASBA SLOVENIJA

KUD FRANCE PREŠEREN Karunova 14, Ljubljana

Danes, 9. decembra, ob 20. in 23. uri:
GARY FLOYD BAND v zasedbi: Gary-
Floyd, vokal; Danny Roman, kitara; Ed
Ivey, bas; Bruce Ducheneaux, bobni;
Jonathan Burnside, kitara.

SLOVENSKA FILHARMONIJA Kongresni trg 10, Ljubljana

Danes,
9. decembra, ob
17. uri v Veliki
dvorani: Glasbeni
atelje Tartini:

Novoletni koncert.

Jutri, 10. decembra, ob 11. uri:
Nedeljske matineeje: KOMORNI AN-
SAMBEL SLOVENICUM. Dirigent:
Uroš Lajovic. Solisti: Andreja Zakonj-
sek, Mateja Arnez, Mirjam Kalin in
Zenski zbor Cerklje.

Program: J. Golob, J. Haydn, M. Haydn.
Četrtek, 14., in petek, 15. decembra, ob
19.30: MODRI ABONMA 1. in 2:
Orkester Slovenske filharmonije. Diri-
gent: En Shao, solist: David Lively, klavir.
Program: M. Ravel, J. Brahms.

ILIRSKA BISTRICA, Klub MKNŽ, Bazoviška 26

Petek, 15. decembra: THE STUFF
z Reke. Kot predskupina bodo nastopi-
li METROPOLIS iz Ljubljane.

CLUB MAONA Arze 5, Fiesa, Piran

Danes, 9. decembra, ob 21. uri:
Slovenija Jazz Projekt
in Alenka Godec.

KLUB ŠKUC Stari trg 21, Ljubljana

Jutri, 10. decembra, ob 21. uri:
Cveto Kobal, flavta; Volodja Balzalo-
sky, violina; Igor Saje, kitara.

CANKARJEV DOM Prešernova 10, Ljubljana

Ponedeljek, 11. decembra, ob 21. uri:
NEW STRINGS - Godalni kvartet.
Antonio Kozina, violina; Vlado Batista,
violina; Giorgio Gerin, viola; Sergio
Candotti, kontrabas. Jazz, funky, rock,
latino koncert.

KLUB K4 Kersnikova 4, Ljubljana

Torek, 12. de-
cembra,
ob 21. uri:
k. u. t. GAS.

KNJIŽNICA VELENJE

Četrtek, 14. decembra, ob 19. uri:
Pevka Ljuba Jenče bo predstavila pre-
plet starih pesmi iz vseh slovenskih
pokrajin.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM Prešernova 10, Ljubljana

V galeriji CD poteka 2. SLOVENSKI BIENA-
LE ILLUSTRACIJE.

V mali galeriji CD je na ogled fotografska raz-
stava Marjana Paternostra z naslovom Poza-
bljeni negativ 2. Razstava bo na ogled do 12.
decembra.

MODERNA GALERIJA Tomšičeva 14, Ljubljana

V spodnjih prostorih Moderne galerije razsta-
vlja Antony Caro, Kaskade. Razstava bo na-
ogled do 12. decembra.

MALA GALERIJA Slovenska 35, Ljubljana

V galeriji je do 3. januarja na ogled razstava
Vadima Fiskina z naslovom One Man Show
X-101098.61 Y-461956.99 H-298.07.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21, Ljubljana

V galeriji je do 15. decem-
bra na ogled razstava-
Ljubljana-Budimpesta.-
ČAS KOT STRUKTURA,
METODA KOT POMEN.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. janua-
rja na ogled mednarodna
razstava VSE O SRCU.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA Mestni trg 5, Ljubljana

V galeriji je do 14. decembra na ogled razsta-
va SEST FRANCOŠKIH SLIKARJEV.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ Gospodsvetska 13, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava GRAFICNA
MAPA TORONTA skupine IRWIN. Razstava
bo na ogled do 31. decembra.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA Vodnikova 65, Ljubljana

V Galeriji je do 9. januarja na ogled razstava
akademskega slikarja Henrika Marchila (foto).

BEŽIGRAJSKA GALERIJA Dunajska 31, Ljubljana

V galeriji je do 11. januarja na ogled razstava
Staneta Kregarja Osnutki za barvna okna.

ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA Karunova 4

V prostorih Arhitekturnega muzeja na Fuzin-
skem gradu je na ogled razstava arhitekta Ja-
neza Kobeta Zdravilišče Belorus v kraju Ne-
bug ob Crnem morju v Rusiji.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Cartesius: na ogled je razsta-
va Lojzeta Spacala.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je
razstava Irene Ravalica.

Galerija N. Bassanese (Trg Giotti 8):
do 31.12. razstavlja Barbara Strathdee.
Trgovsko središče »Il Giulia«: do
13.1.96 je na ogled skupinska razstava
tržaskih umetnikov, ki jo prireja Lite-
rarni krožek F-Jk.

Miramarski park- Konjušnica: do
7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na
ogled razstava izkopanin antične
Eble.

Dvorana Krozka Generali-Trg Duca
degli Abruzzi: Do 15. t.m. je na ogled
razstava slikarja Quintina Bassanija
»Il paesaggio istriano«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4):
14.12. bodo odprli razstavo ameriske-
ga slikarja Jamesa Browna, ki bo traja-

la do 31. januarja.

Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) - Na
ogled je skupinska razstava z naslo-
vom »Carta e segno«, ki bo trajala do
7. januarja.

OPČINE

SKD Tabor: v Prosvetnem domu je na
ogled razstava Demetrija Ceja.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v
Coroninijevem dvorcu je do 31.12. od-
prta razstava »Ottocento di frontiera«.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala je odprta od
delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov);
ob sobotah, nedeljah in praznikih od
10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta raz-
stava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Ve-
vre.

Galerija Ars temporis: razstavlja Ja-
roslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja
Bruno Giocolli.

TINJE: Galerija Tinje: stalna razstava
lesorezov Wernerja Berga in razstava
Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU: K+K center: do
30.12 bo na ogled razstava »Pozablje-
no taborišče Ljubelj-sever«.

ALPSKO SMUČANJE / VELESLALOM ZA SVETOVNI POKAL

Zmagala Ertl, Mojca Suhadolc spet na odru

Vrhničanka po četrtkovem 3. mestu, včeraj druga

VAL D'ISERE - Nemka Martina Ertl je zmagala v veleslalomu za svetovni pokal v Val d'Iseru. S časom 1:54.44 je za 23 stotink prehitela Vrhničanko Mojco Suhadolc, ki je s časom 1:54.67 se izboljšala svojo najboljšo uvrstitev doslej - tretje mesto, ki ga je dosegla na superveleslalomu dan prej. Na tretje mesto se je uvrstila Avstrijka Alexandra Meissnitzer (1:54.83), ki je za Suhadolcovo zaostala 16 stotink. Ostale slovenske tekmovalke v drugi voznjini so nastopile.

Urska Hrovat je bila v prvi voznji 35. (58.62, 1.43 zaostanka), Natasa Bokal 46. (59.09, + 1.90), Andreja Potisk-Ribič pa 54. (59.56, + 2.37). Katja Koren je odstopila, Alenka Dovžan pa zaradi bo-

lezni in nekoliko povisane temperature ni nastopila.

Suhadolcova je se drugič v dveh dneh stala na stopničkih za zmagovalke ter s tem potrdila svoje besede, da je v letosnji sezoni zelo dobro pripravljena, da pa na prvih tekmah ni imela sreče. V drugi voznji je že v vrhnjem, nekoliko bolj ravinskem delu, smučala zelo napadalno in imela ob vmesnem času še 0.51 prednosti pred Svicarko Karin Roten (ta je bila po prvi voznji sele 19. in je z nastopom v drugi pridobila največ mest - na koncu je bila četrta). Tudi v spodnjem delu slovenska smučarka ni napravila večje napake in je za 3 desetinke prehitela dotlej vodilno Svicarko. Na

startu so bile se najboljše stiri tekmovalke: Avstrijka Anita Wachter, zmagovalka svetovnega pokala leta 1993, je do vmesnega časa izgubila vso prednost pred Vrhničanko. Se več: zaostajala je za 15 stotink in tega do cilja ni več mogla nadoknaditi. Tretja prve voznje, Italijanka Isolde Kostner, je do vmesnega časa prednost pred našo tekmovalko prepolovila in po nekaj napakah v spodnjem delu krepko zaostala. V startni hišici sta bili le se dve smučarki. Avstrijka Meissnitzer, ki je zmagala v četrtku v superveleslalomu, je v vrhnjem delu proge se povečala prednost pred Suhadolcovo (za 8 stotink). V spodnjem ni napravila večje napake, vendar ni

vozila dovolj natančno, da bi prehitela novo slovensko smučarsko junakinjo. Zaostala je za 16 stotink. Martina Ertl ni dovolila presenečenja. Pri merjenju vmesnega časa je bila v drugi voznji 22 stotink hitrejša od Suhadolcove (skupaj torej 62 stotink prednosti), v spodnjem delu pa je ta razlika skopnela le na 23 stotink.

Izidi veleslaloma: 1. Martina Ertl (Nem) 1:54.44 (57.19, 57.25), 2. Mojca Suhadolc (Slo) 1:54.67 (57.59, 57.08), 3. Alexandra Meissnitzer (-Avt) 1:54.83 (57.28, 57.55), 4. Karin Roten (-Svi) 1:54.97 (58.08, 56.89), 5. Anita Wachter (Avt) 1:55.29 (57.51, 57.78), 6. Katja Seizinger (Nem) 1:55.41 (57.90, 57.51), 7. Isolde Kostner (Ita) 1:55.44 (57.32, 58.12), 8. Ylva Nowen (-Sve) 1:55.48 (58.19, 57.29), 9. Sonja Nef (Svi) 1:55.52 (58.22, 57.30), 10. Michaela Dorfmeister (-Avt) 1:55.55 (57.77, 57.78).

Vrstni red v svetovnem prvenstvu - skupno (po 5 tekmah): 1. Seizinger 260, 2. Ertl 251, 3. Meissnitzer 208, 4. Zeller Bähler 166, 5. Wachter 157, 6. Street 147, 7. Suhadolc 140, 8. Kostner 136, 9. Dorfmeister 101; **ekipno:** 1. Avstrija 876, 2. Nemčija 713, 3. Svica 600, 4. Italija 300, 5. ZDA 234, 6. Slovenija 220; **pokal narodov (12):** 1. Avstrija 2031, 2. Svica 1457, 3. Norveška 989, 4. Italija 906, 5. Nemčija 826, 6. Francija 677, 7. Slovenija 642, 8. Švedska 439, 9. ZDA 317, 10. Rusija 106.

Martina Ertl je bila najhitrejša na veleslalomu v Val d'Iseru (Telefoto AP)

NOGOMET / ŽREB ČETRTRFINALNIH PAROV EVROPSKIH POKALOV

V igri ni več slabih enajsteric

Na sporedu nekaj zelo zanimivih tekem Srečanja bodo marca prihodnjega leta

ZÜRICH - V Zürichu so včeraj izzrebal četrtfinalni pare v pokalu pokalnih zmagovalcev in pokalu UEFA. Srečanja v pokalu UEFA bodo 5. in 19. marca, pokalni prvaki pa se bodo pomerili 7. in 21. marca prihodnjega leta. V obeh konkurencah med osmerico ni več slabih ekip, obeta pa se tudi nekaj zelo zanimivih spopadov.

Pari so naslednji: pokal pokalnih zmagovalcev (7. in 21. marca): Borussia Mönchengladbach - Feyenoord Rotterdam, Dinamo Moskva - Rapid Dunaj, Parma - Paris St. Germain, Deportivo La Coruña - Real Zaragoza; pokal UEFA (5. in 19. marca): Bayern München - Nottingham Forest, Barcelona - PSV Eindhoven, Slavia Praga - Roma, Milan - Bordeaux.

NOVICE

Na ledu vodilni v vseh skupinah

NEW YORK - V nočnih tekmah severnoameriške profesionalne NHL hokejske lige je nastopila četverica vodilnih v posameznih skupinah vzhodne in zahodne konference. Vodilni v severovzhodni skupini Pittsburgh Penguins so doma s 7:5 premagali Montreal Canadiens, Detroit Red Wings iz centralne skupine pa so ugnali Dallas Stars s 3:1. Sicer pa so sinoči odigrali kar osem srečanj, v katerih so najvišjo zmago dosegli Philadelphia Flyers, ki so s 7:3 ugnali Buffalo Sabres. Najzsluznejši za zmago domačih so bili Eric Lindros, John LeClair in Pat Falloon, ki so zadeli po dvakrat.

Izidi: Pittsburgh Penguins - Montreal Canadiens 7:5, Toronto Maple Leafs - New Jersey Devils 2:1, Philadelphia Flyers - Buffalo Sabres 7:3, Anaheim Mighty Ducks - Florida Panthers 3:3 (po podaljšku), Detroit Red Wings - Dallas Stars 3:1, Ottawa Senators - Chicago Blackhawks 5:2, Edmonton Oilers - Colorado Avalanche 5:3, San Jose Sharks - Winnipeg Jets 5:3.

IAAF obtožena režiranja volitev za atleta leta

MONTE CARLO - Nekdanji tiskovni predstavnik Mednarodne atletske zveze (IAAF) Christopher Winner je javno razkril igro IAAF, ki je vnaprej določila izide volitev za najboljšega atleta leta 1994. Winner pravi, da so volitve za zmagovalko določile Britanko Sally Gunnell, vodstvo IAAF pa je v zadnjem trenutku spremenilo izid in za nagrado določilo Amerikanko Jackie Joyner Kersee. Winner je dobil ukaz, naj izid spremeni, potem ko se Britanka Gunnellova ni hotela udeležiti slovesnosti s televizijskim prenosom v Monte Carlu. Med oskudovanci je tudi britanski tekač cez ovire Colin Jackson, ki so ga v kategoriji moskih z drugega vrhla na četrto mesto. »Prevzemam popolno odgovornost in lahko rečem le, da me je sram, ker sem bil udeležen pri teh sramotnih dejanjih IAAF,« je za ameriški časopis USA Today izjavil Winner. Nagrade za letosnje leto bodo podeljene danes v Monte Carlu.

Vodilna uspešna po 5 setih

RAVENNA - Nastop na svetovnem pokalu je brzkone načel formo marsikaterega reprezentanta, zato je denimo v včerajšnjem 10. kolu italijanske odbojbarske A1 lige vodilna Daytona v Padovi sešla po petih setih strla odpor skromnega mostva MTA. Derbi kola je bil v Cuenu, kjer je Alpitour prav tako tesno premagal borbeni Edilcuoghi. Izidi 10. kroga: Wuber Schio - Sisley Treviso 0:3 (10:15, 11:15, 8:15), Alpitour Cuneo - Edilcuoghi Ravenna 3:2 (16:14, 8:15, 5:15, 15:10, 15:10), Mta Padova - Las Daytona Modena 2:3 (16:14, 4:15, 11:15, 15:11, 14:16), Gabeca Galatron Montichiari - Cariparma 3:1 (15:9, 13:15, 16:14, 15:11), Jeans Hatù Bologna - Comcavi Neapelj 0:3 (12:15, 5:15, 12:15), Lube Banca Marche Macerata - Galo Gioia del colle 3:0 (15:9, 15:8, 15:2).

Vrstni red: Alpitour in Daytona 20, Edilcuoghi in Sisley 14, Gabeca in Comcavi 10, Cariparma in Lube Banca 8, Wuber 6, Mta 4, Jean Hatù in Gioia del Colle 2.

TENIS / GRAND SLAM CUP

Kafelnikov danes v polfinalu proti Goranu Ivaniševiću

MÜNCHEN - Rus Jevgenij Kafelnikov je z zmago v četrtfinalu grand slam cupa proti Nizozemcu Jaccu Eltinghu vse bližji najbolj debelemu svežnju zelenih bankovcev, ki jih je kdajkoli zaslužil v svoji teniski karieri. Nagradni sklad znaša namreč kar 6 milijonov dolarjev, zmagovalac pa jih bo pospravil 1,6 milijona. Kafelnikov je včeraj proti Nizozemcu izgubil prvi niz s 3:6, nato pa v odmoru med nizoma zamenjal tudi majico in namesto bele oblekel temno modro. Druga barva je ocitno prinesla tudi drugačno igro. Na koncu je bil namreč Rus boljši. Drugi niz je dobil s 6:3, v tretjem pa je Eltinghu prepustil se eno igro manj. Do odločitve je

prislo v peti igri tretje-ga niza, ko je Kafelnikov odzvel servis nasprotniku in nato do konca ni izgubil več niti igre.

V polfinalu bo danes njegov nasprotnik Hrvat Goran Ivanišević, ki se mu za uvrstitev v polfinale ni bilo treba potiti. Njegov nasprotnik v četrtfinalu Pete Sampras je namreč zaradi poskodb kolena predal dvoboj brez boja. Vsekakor ima Ivanišević lepo priložnost za uvrstitev v finale, v katerem bo njegov nasprotnik zmagovalac dvoboja med Nemcem Borisom Beckerjem in Americanom Toddrom Martinom. Ljubljeneec Münchenskega občinstva Becker je favorit, toda Martin se ne predaja vnaprej.

KOŠARKA / PRVENSTVO V NBA

251 točkami Raufa Denver ugnal Utah

NEW YORK - Mahmoud Abdul Rauf je sinoči v ameriški poklicni kosarski ligi NBA dosegel 51 točk, kar je doslej rekord v ligi, njegov klub Denver Nuggets pa je ugnal Utah Jazz s 124:119. Pred tem sta bila v tej sezoni z 42 točkami rekorderja Michael Jordan in Penny Hardaway.

Rauf, ki je pred tem na eni tekmi dosegel največ 39 kosev, je imel devet trojk (met 9:14), skupaj pa je od 27 poskusov zadel 17 metov. V zadnjih 28 sekundah je zadel 4 točke. Devet minut pred koncem je bilo 105:83 za Denver, po trojki Jeffa Hornacka 22 sekund in pol pred zaključkom srečanja pa so igralci iz Utaha

znizali na 114:119, vendar jim v zadnjih sekundah ni uspelo zadeti. Pri Utahu so bili uspešni Karl Malone (27 kosev in 22 skokov), Hornacek je dal 25 kosev, John Stockton pa 21, vendar si je dobre tri minute pred koncem zvil glezenj in v odločilnem delu ni mogel pomagati soigralcem.

San Antonio Spurs je tesno ugnal Atlanta Hawks s 104:102, David Robinson (31 točk) pa je 8 sekund pred koncem zadel dva odločilna prosta meta.

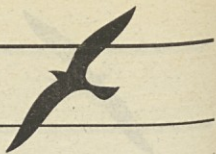
Milwaukee Bucks so bili boljši od Los Angeles Clippers s 112:103, Vin Backer pa je z 32 kosi dosegel največ točk v letošnji sezoni. Ujel je 15 zog, Glenn Robinson pa je nanizal

23 točk.

Portland Trail Blazers so premagali Toronto Raptors 96:88, Cliff Robinson pa je zadeli 15 od 24 točk na tekmi v zadnji četrtini.

Detroit Pistons so na gostovanju premagali drugo kanadsko ekipo Vancouver Grizzlies s 93:84. Pri gostih sta bila najboljša Allan Houston (20) in Grant Hill (19 in 12 skokov), Vancouver pa je nanizal že 17. zaporedni poraz.

Rezultati četrtkovih tekem: San Antonio Spurs - Atlanta Hawks 104:102, Milwaukee Bucks - Los Angeles Clippers 112:103, Denver Nuggets - Utah Jazz 124:119, Portland Trail Blazers - Toronto Raptors 96:88, Detroit Pistons - Vancouver Grizzlies 93:84.

domači šport

Danes

Sobota 9. decembra 1995

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Standrežu: Imsa - Kreaton Sassuolo

MOSKA C1 LIGA

20.00 v Sovodnjah: Soca Sobema - Pallavolo Trieste; 20.30 na Opcinah: Koimpex - Flebus Povoletto

ZENSKA C1 LIGA

18.00 na Opcinah: Koimpex - Cordenons; 20.30 v Dolu: Dolo - Bor Mercantile

MOSKA C2 LIGA

20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Olympia CDR - Volley ball Maniago; 20.45 v Reani del Rojale: Rojalese - Bor Fortrade

ZENSKA C2 LIGA

20.00 v Vidmu: Cus Udine - Olympia K2 sport; 20.30 v Nabrezini: Sokol - Tarcento

MOSKA D LIGA

17.30 v Standrežu: Espago - Rozzol; 20.30 v Repnu: Körting - Acli Ronchi

ZENSKA D LIGA

18.00 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt - Sloga; 19.30 v Moraru: Morarese - Koimpex; 20.30 v Trstu, Ul. Forti: Virtus Favento - Val Zadružna kreditna banka

1. MOSKA DIVIZIJA

20.45 v Foljanu: Corridoni - Olympia

1. ZENSKA DIVIZIJA

20.00 v Krminu: VBL Cormons - Val MLADINCI

17.00 v Trstu, Volta: Volley 80 - Koimpex

KOSARKA

MOSKA C2 LIGA

20.30 v Trstu; 1. maj: Bor Radenska - Sgt

MOSKA D LIGA

18.15 v Trstu, 1. maj: Cicibona - Momo Giò Basket; 18.30 pri Briscikih, Ervatti: kontovel - CUS Trieste; 20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Agorrest - Grado

PROMOCIJSKA LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Omnia Costruzioni - Breg; 20.30 pri Briscikih, Ervatti: Polet Metra - San Vito

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

14.30 v Standrežu: Juventina - Mossa

POKRAJINSKI MLADINCI

15.30 v Dolini: Costalunga - Vesna; 16.00 na Proseku: Primorje - Portuale; 17.00 v Korenu: Corno - Sovodnje

CICIBANI

15.00 na Proseku: Primorje - San Sergio B; 15.00 v Dolini: Breg Grmada - Domio B

NAMIZNI TENIS

MOSKA C1 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Rangers Videm

ROKOMET

ZENSKA B LIGA

20.00 v San Fioreju: San Fior - Kras

MOSKA C LIGA

16.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Paese

Jutri

Nedelja, 10. decembra 1995

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A LIGA

14.00 v Zgoniku: Kras - Fiamma Messina

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Rudi: Ruda - Juventina; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Canzian

1. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Reanese; 14.30 v Percotu: Union - Vesna; 14.30 v Bazovici: Zarja - Tavagnacco

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trstu, Ul. Campanelle: Campanelle - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Zagraju: Sagrado - Mladost; 14.30 v Trstu, 1. maj: Union - Gaja; 14.30 v Repnu: Gaja - Venus; 14.30 na Opcinah, Ul. Carsia: Montebello Don Bosco - Dolina

NARASCAJNIKI

10.30 v Trziču, Ul. 1. maj: Aris San Polo - Sovodnje; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Montebello Don Bosco

NAJMLAJŠI

9.00 v Bazovici: Gaja - Domio

ZACETNIKI

9.30 v Trstu, Sv. Sergij: San Sergio A - Primorje Telital; 10.30 v Doberdobu: Mladost - Ronchi

KOSARKA

MOSKA B LIGA

17.30 v Collegnu, športna palača: Cerea Collegno - Jadran TKB

KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco A - Kontovel

NARASCAJNIKI

11.30 pri Briscikih: Kontovel - Bor Radenska

ODBOJKA

MLADINCI

9.30 v Trstu, Galilei: Prevenire - Körting

MLADINKE

11.00 na Opcinah - Koimpex - Bor Friulexport

DEKLICE

9.30 na Opcinah: Sloga B - Altura; 10.00 v Trstu, Ul. S. Pasquale: Oma - Breg

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A LIGA

Kras bo skušal ugasniti Fiammo

Jutrišnja tekma s Siciljankami (ob 14. uri) je zelo zahtevna - Moška vrsta že danes

pocival zaradi odstopa Lane.

V uri, ki je bila doslej rezervirana za prvenstvene tekme ženske A1 lige, bomo lahko danes prisostvovali le tekmi moške C1 lige. V okviru 7. in zadnjega kroga prvega dela v tretjeligaskem prvenstvu se bo Krasovo most-

vo (Bertolotti, Radini, Santini), s pričetkom ob 18. uri, pomerilo z Rangersom San Rocco iz Vidma. V tem prvenstvu nastopa kar 126 ekip. Kras v skupini S med osmimi ekipami trenutno zaseda predzadnje mesto, drevisnji nasprotnik iz Vidma četrti. V hudi borbi za obstanek nasih fantov bo prav prišla tudi moralna podpora gledalcev iz tribun zgoniške telovadnice.

S prvim delom prvenstva sta koncali ženska in moška Krasova ekipa v C2 prvenstvu, ki se bo nadaljevalo po novem letu. V nedeljo, 17. decembra bo v Zgoniku kvalifikacijski deželni turnir za mladinske ekipe za uvrstitev na državno prvenstvo, popoldne ob 14. uri pa bodo Krasove prvoligasice odigrale zaostalo tekmo A1 s Che Linom iz Messine. (J.J.)

KOŠARKA / JUTRI POPOLDNE V 13. KOLU B LIGE

»Bis« s Collegnom?

Jadranovci si morajo spet zavihati rokave - V Trstu 83:74

Po hladni prhi, ki je premočila Jadrana Tkb, z njo pa tudi vse bolj številčne obiskovalce tekem naše združene košarkarske ekipe, se za jadranovce nocoj pričena nov cikel. Po začetnem katastrofalnem obdobju, ko so naši košarkarji nanizali kar pet porazov v šestih tekmah, je sledilo zlato obdobje petih zaporednih uspehov, ki so Jadranu omogočili, da se je vključil v skupino moštev, ki teknujejo za uvrstitev v končnico.

Pred sabo ima zdaj Vremčeva ekipa še deset tekem, ki bodo odločale o končni razvrstitvi. Rauber, Vitez in ostali »tekabejci« so v zadnjih mesecih dokazali, da lahko predvajajo zelo dobro in res učinkovito igranje, sobotni domači poraz z Varesejem pa je se enkrat potrdil, da je ravnovesje sil v tej ligi res zelo izenačeno, o čemer tudi zgornjo prico izredno »kratka lestvica« (od tretjega do predzadnjega mesta je piclih 6 točk razlike!). Jadranovci si morajo torej spet zavihati rokave, začeni seveda že od jutri popoldne.

Vremčeva posadka bo jutri odpotovala v blizino Turina, in sicer v Collegno, kjer se bo, s pričetkom ob 17.30, pomerila s tamkajšnjo peterko Cerea Collegno. V uvodnem delu prvenstva je bila to edina Jadranova zritev, sedaj pa se piemontski klub z 10 točkami nahaja na 8. mestu skupno z ekipo Scame iz Bergama. Collegno, ki je lani ravnotako napredoval iz C1 lige, predvaja zelo agresivno in hitro igranje, glavna moč ekipe pa je skupinska igra v napadu, kjer vlogo glavnih protagonistov odigravajo Caron, Burdese, Nicola in Dho. Ekipa je obenem zelo izkušena, saj se povprečna starost igralcev bliza 30 letom.

Postava - playmakerji: Caron (74, 186), Novara (69, 190); branilci: Lotezzano (66, 185), Nicola (66, 197), Caron (65, 196); krila: Bogliatto (73, 200), Burdese (68, 195), Dho (64, 198); centri: Lanzavecchia (69, 200), Magliano (76, 204); trener Luigi Bellini.

V Jadranovih vrstah vlada dobro vzdušje, saj so igralci že prebavili grenko lombardsko pilulo in si želijo takoj zauziti novo porčijo sladke torte.

TAKO V 1. DELU: Konec septembra so jadranovci doma proti Collegnu praznovali prvo letošnjo zmago (83:74), kljub temu, da s prikazano igro niso zadovoljili. Nasprotniki pa so v drugem delu srečanja igrali slabše od nasih fantov, ki so z boljšo obrambo nadoknadili zamujeno in zmagali.

Jadran: Oberdan 19, Arena (na sliki) 17, Calavita 14, Pregarc 10, Rauber 9, Vitez 9, Samec 5, Hmeljak.

Collegno: Lotezzano 14, Caron 13, Dho 10, Nicola 10, Burdese 8, Novara 8, Bogliatto 7, Ceron 2, Lanzavecchia 2.

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 13.KOLA: Biella - Sesto San Giovanni +18, Cassano - Oderzo -6, Riva del Garda - Cividale -5, Robur Varese - Orobica Bergamo +12, Monza - Scame Bergamo +5. (VJ)

**Ponziana 0
Rivignano 0**

V zaostali tekmi promocijske nogometne lige sta Ponziana in Rivignano igrala brez gola in tako sta Juventina in Sovodnje se naprej na vrhu lestvice z 20 točkami, Rivignano jih ima 19. Zaostala tekma 1. AL: Opicina - Cividalese 2:1.

ROKOMET / MOŠKA C LIGA

Kras proti Paeseju v pričakovanju sklepa o prizivu

Po izgubljeni sobotni tekmi proti tržaškemu Principu, na kateri je eden od dveh sodnikov priznal zadetek, ki ga je Principe dosegel v (po) zadnji sekundi srečanja, drugi pa se z njegovo odločitvijo ni strinjal. Na tekmi je bil prisoten tudi komisar, ki naj bi imel pri odločitvi zadnjo besedo. Poleg tega pa priziv Krasa zadeva tudi enournu zamudo začetka tekme. Pravila dovolijo namreč, da se srečanja lahko pričnejo največ s tridesetminutno zamudo.

Vrstni red po 3. kolu: Principe 6, Kras, Sanfiorese, Cus, Paese, Belluno 4, Conegliano in ANSPI 2, Team TS in Musile 0.

tu sobotne tekme proti ekipi Principe, na kateri je eden od dveh sodnikov priznal zadetek, ki ga je Principe dosegel v (po) zadnji sekundi srečanja, drugi pa se z njegovo odločitvijo ni strinjal. Na tekmi je bil prisoten tudi komisar, ki naj bi imel pri odločitvi zadnjo besedo. Poleg tega pa priziv Krasa zadeva tudi enournu zamudo začetka tekme. Pravila dovolijo namreč, da se srečanja lahko pričnejo največ s tridesetminutno zamudo.

Vrstni red po 3. kolu: Principe 6, Kras, Sanfiorese, Cus, Paese, Belluno 4, Conegliano in ANSPI 2, Team TS in Musile 0.

Obvestila

SK BRDINA

obvesca, da bo v sredo, 13. t. m. IZREDNI OBCNI ZBOR v Domu Brdina na Opcinah s pričetkom ob 20. uri.

DRUSTVO SLOVENCEV

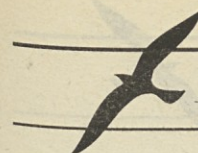
MILJSKE OBCINE organizira rekreacijsko telovadbo za odrasle vsako sredo in petek od 17.00 do 18.00 v mali telovadnici italijanske srednje sole - Ul. D'Annunzio 48 - Milje (informacije Vesna Tul tel. 271862).

SKD HRAST- sportni odsek

organizira rekreacijsko in predsmucarsko telovadbo. Za informacije klicite st. 0481/78130 in 0481/419957.

SK DEVIN

obvesca, da bo tudi ob torkih telovadba od 18.30 do 19.30 v telovadnici v Sesljanu.

MOŠKA B2 LIGA / SPET SPEKTAKEL V ŠTANDREŽU

Nekdanji polfinalist v A1 ligi gost Imse

Sassuolo je glavni favorit za napredovanje

Odbojarska B2 liga je res zahtevna, a je lahko za igralce in odbornike polna zadoščenj. Tako bodo lahko kapetan Feri in ostali igralci nasega drugoligaša Imse na stara leta svojim otrokom in vnukom pripovedovali, da so se 9. decembra leta 1995 v prvenstveni tekmi pomerili z moštvom, ki je bilo na prehodu med 70' in 80 leti v samem državnem vrhu.

Zgodba društva Provenza iz Sassuola, drevisnjega tekmeča Imse v Standrežu, verjetno glavnega favorita za napredovanje v B1 ligo, je zanimiva. V sezoni 1978/79 je tedanji Edilcuoghi Sassuolo dosegel v A1 ligi (ko se ni bilo play offa) končno uvrstitev na 4. mestu za prvakom Klippanom iz Turina, modenskim Paninijem in Paolettijem iz Catanie. V sezoni 1981/1982 se je prebil do polfinala končnice za državni naslov, v naslednjih dveh sezonah pa do četrtfinala, kjer ga je obakrat izločil kasnejši finalist (enkrat pa tudi prvak) Santal iz Parme. V drugi polovici osem-

desetih let se je začela neustavljiva kriza, ki je društvo v sezoni 1990/1991 pripeljala do D lige. Sledil je preporod, ki se traja. Sassuolo se je s serijo zaporednih napredovanj vrnil v B2 ligo. Lani je prvenstvo končal nepremagan, v zveznem pokalu pa ga je sele v polfinalu z veliko muko izločil Rovigo (B1 liga). Mostvo so letos se okrepili s prihodom 36-letnega podajalca Ferrarija (Mezzolombardo, B1 liga) in visokega 25-letnega centra (195 cm) Bettija, ki je bil leta 1989 državni prvak s tedanjim Velascovim Paninijem. Prvoligaško preteklost imata tudi tolkača Bellini in Torelli.

»Produkti našega bogatega naraščaja se zaradi finančne stiske, v kateri se je znašla večina profesionalnih mostev, počasi vračajo domov, zato se tudi mi spet vzpenjamo. Naša postava se ni neuigrana, začetek je bil zato trd. Marconi je dober in nas je premagal, proti Asoli pa smo imeli smolo. V zadnjih kolih (tri zaporedne zmage, op. ur.) so

se stvari uredile. Prvenstvo je izenačeno in kvalitetno, vendar menim, da smo sposobni pustiti za sabo vse nasprotnike. Vem, da imajo Goricani enega močnega glavnega tolkača. Doma so nevarni, kot vsi. Jih spoštujemo, a se jih ne bojimo,« pred tekmo pravi trener Sassuola, nekdanji prvoligaš Oreste Vancandio.

V Standrežu se torej drevi obeta hudo boj, saj Imsa - kljub drugačnim ciljem - ne namerava poceni prodati svoje kože.

»Pripravili smo se dobro, ozračje v mostvu pa je odlično. Zal imamo težave s krilnimi igralci. Matej Cernic ves teden ni treniral in se je glede tega pridružil Igorju Floreninu. Danes bi moral na krilu začeti Giancarlo Populini. Ostali igralci so vsi zdravi,« pravi Valov pomožni trener Robert Makuc.

Feri in tovariši imajo torej že pripravljeno pripovedko za svoje potomce. Se prijetnejši pa bo spomin na srečanje, če bodo lahko pripovedovali o bleščeci zmagi. (ak)

MOŠKA C1 LIGA / ZA NAŠI ŠESTERKI

Vabljliva priložnost za osvojitev točk

Koimpex mora proti Povolettu oprati madež
Za Sočo Sobema »derbi« s Pallavolom TS

Oba naša predstavnika v moški C1 ligi danes nastopata na domačem igrišču. Koimpex se bo pomeril z neugodnim Povolettom. Ta je kot znano lani izpadel iz lige, a so ga kasneje spet vključili v ligo. Dobil je novega trenerja in nekaj novih igralcev, njegov začetek prvenstva pa je bil letos uspešnejši, saj ima zdaj že šest točk na lestvici. V zadnjih dveh kolih pa je izgubil s S. Giustino in s Sočo. Slogasi danes nimajo dosti alternativ. Morajo zmagati, da dokažejo, da je bil poraz v prejšnjem kolu v Fossiju le nesrečna epizoda, do katere je moralo prej ali slej priti. Trener Blahuta bo v tem kolu lahko računal na vse igralce razen

Boris Šfiligoj (Soča)

na Caca. Slabo igro iz prejšnjega kola bodo slogasi zelo težko ponovili, na domačem igrišču pa imajo tudi prednost pred

nasprotniki. Največja težava bo verjetno prav v tem, da igralci morajo zbrisati grdo predstavo v prejšnjem kolu in absolutno zmagati.

Soca Sobema se bo v Sovodnjah pomerila s trzaskim Pallavolo Trieste. Za sočane bo torej tekma precej težka, saj ima trzaska ekipa zelo dober igralski kader, čeprav sta visoka brata Scalandri, kot kaže, še vedno poškodovana. V lanskem prvenstvu pa so se uvrstili takoj za Koimpexom na četrto mesto. Letos je ekipa vzel v svoje roke ambiciozni trener Levatino, tako da je društvo pričakovalo se večje uspehe. Do sedaj ekipa ni upravičila vseh pričakovanj. Prvenstvo je začela z dvema porazoma, toda potem je dosegla nekoliko boljše rezultate. V tretjem kolu je zadala Laguni Light doslej edini poraz, v zadnjih dveh kolih pa je premagala Legnago in Novo Gens. Zdi se torej, da se forma Tražacarov vzpenja, zato so sočani zelo previdni. Se naprej bo odsoten poškodovani Braini, medtem ko se bo vrnil Muscau, ki pa je v tem tednu opravil le en trening. Sočani bodo danes pazljivi predvsem v sprejemu, saj kar pet igralcev trzaskе ekipe servira v skoku. Obenem bodo sočani poskusili vsiliti svoj ritem igre in tako ponoviti nastope zadnjih kol. Posebno na domačem igrišču so točke izredno dragocene, zato bi bila tretja zaporedna zmaga za sočane še kako dobrodošla. (A.M.)

ŽENSKA C1 LIGA / ZA KOIMPEX

Cordenons je lahko trd oreh

Borovke v Dolu brez Benevolove

Slogine odbojkari- ce čaka drevi doslej najtežja naloga v letošnjem C1 ligi po gostovanju v Porciji. Cordenons je od ekip, ki so doslej prisle na Opčine, gotovo najboljše. Čeprav so Furlanke novinke v ligi, so doslej prijetno presenetile in v šestih tekmah dosegel že štiri zmage. Posebno učinkovite so doma, kjer so poleg borovk premagale Battagliano in mu zadale doslej edini poraz ter Dolo. V gosteh so po petih setih izgubile derbi novincev z Bmeter- som, gladko so klonile pred Porcijo in prav tako gladko zmagale v Villorbi proti Fontan- nam.

»Cordenons je nevarna ekipa z dobro obrambo, dobrim sprejemom in nekaj nevarnimi serverkami, zato bomo morali biti se posebej pazljivi,« svari trener Koimexa Branko Sain. V Sloginem taboru so med tednom normalno vadili in nimajo težav s poškodbami ali boleznimi. Opomogla si je tudi Vidalijeva, ki si je v prejšnjem tednu zvil glazenj. Pričakujejo, da se zmagovita serija ne bo prekinila, čeprav je seveda jasno, da bo iz kola v kolo vse težje ohraniti nepremaganost, ker pomeni to precejšnje breme, tekmeči pa proti vodilnemu igrajo s podvojenimi močmi. Za Koimpex je pomembno, da sklene sončno leto brez poraza (v prihodnjem kolu bo v Vidmu igral s pov-

prečnim Ken- nedijem), ker bi to predstavljalo idealno osnovo za nastope v »vročem« januarju, ko se bodo slogasi v gosteh pomerile s Coneglianom in Battaglianom, doma pa s Cavazzalejem in Bmetersom, v prvem februarjskem kolu pa jih čaka se neugoden derbi z borovkami.

Igralke Bora Mercantile se bodo podale v Dolo. Tamkajšnja ekipa je letos oslabiljena. V normalnih okoliščinah za borovke ne bi smela predstavljati nepremagljive ovire. Toda plave se bodo v sosednji Veneto zal odpravile brez centra Benevolove, ki jo v Trstu združujejo službene obveznosti, veliko vprašanje pa je tudi, kako bo ekipa reagirala po šokantnem porazu proti Battaglianu. Vsi seveda upajo, da je slo samo za črn dan in da bodo Gregorijeva in ostale že danes oprale ta madež, pomankljivosti in odsotnosti pa bo treba prikriti z izredno temperamentno igro. Dolo na svojem igrišču se ni zmagal (a ni imel lahkih tekmecev) in ni razloga, da bi mu to prvic uspelo prav danes. Doslej so igralke trenerja Favera zmagale samo v Trstu proti Volleyu in v Villorbi s Fontanami. Trener borovk Kalc pričakuje reakcijo svojih igralk, ki so doslej na gostovanjih tako ali drugače vedno izpolnile pričakovanja.

DEŽELNA C2 LIGA / V ŽENSKEM PRVENSTVU

V Nabrežini bo skušal Sokol presenetiti nepremagani Tarcento

Olympia CDR pred lažjo nalogo, Olympia K2 sport in Bor Fortrade v gosteh

V ženski C2 ligi bo danes zanimivo predvsem v Nabrežini, kjer se bosta pomerila Sokol in Tarcento, ki je se nepremagan na vrhu lestvice. Tarcento je lani izpadel iz C1 lige. Do sedaj se ni utrpel poraza, vendar ni imel pretirano težkega koledarja, saj je od boljših ekip igral le s Torriano (zmagal doma 3:0). Tekma s Sokolom bo prav gotovo težji izpit, saj Nabrežinke v domači telovadnici ne prodajo poceni svoje kože. Zal pa so imele igralke ta teden precej težav, tako da niso imele rednih treningov. Vsekakor bi morale biti danes vse prisotne razen Marjanke Ban.

Olympia K2 sport igra danes v Vidmu proti Cusu. Videmska ekipa je doslej zbrala le štiri točke, dve zmagi pa je dosegla proti močnim ekipama, kot so Martignacco in Vivil. Kristancičeve varrovanke torej nikakor ne smejo podcenjevati da-

Sokolovke drevi pred zelo težko nalogo

našnjega nasprotnika, čeprav so Goricanke vseeno favorit nocojsnjega srečanja.

Težko nalogo v moški C2 ligi ima Bor Fortrade, ki gostuje proti Rojaleseju. Ta ekipa je trenutno na drugem mestu na lestvici in je zgubila samo v gosteh proti Natisoni. Ekipa je izredno nevarna, saj ima v svojih vrstah precej igralcev, ki so nastopali v B in tudi v A2 ligi. S to tekmo začenejajo borovci serijo težkih tekem, saj igrajo z vsemi boljšimi ekipami v

ligi. Trener Cella je povedal, da je situacija v ekipi dobra in tudi treningi med tednom so bili uspešni. Je pa res, da so borovci sedaj v precej delikatnem položaju, saj so izgubili v zadnjih štirih kolih. »Čeprav smo letos nekoliko oslabiljeni, mislim, da je naša igra boljša od lanske, manjkajo pa rezultati. Morda smo nekoliko slabši samo v sprejemu. Tudi Rojalese vsekakor ni nepremagljiv, zato ga bomo poskusili presenetiti,« je se dejal Cella.

D LIGA / VAL IN ESPEGO V TRSTU Z VIRTUSOM IN ROZZOLOM

Nepremaganost pod udarom

Brežanke v Moraru, Körting proti Acliju, derbi za slogasi

V ženski D ligi gostuje Val Zadružna kreditna banka v Trstu proti Virtusu, ki je v prvih dveh kolih izgubil po tie breaku, prvenstvo pa je začel nekoliko bolj ambiciozno. Jerončičeva dekleta so tudi tokrat favorit, čeprav si gostiteljice ne morejo dovoliti novih spodrsrlajev. Valovke se morajo samo navaditi igrati konstantno skozi celo tekmo, da ne dovolijo nasprotniku, da si opomore. Koimpex se odpravlja na gostovanje v Moraro. Domača ekipa je v prvem kolu počivala, prejšnji teden pa je po petih setih zgubila v Fiumicellu. Prava moč nasprotnika se ni znana, izkušene brežanke pa lahko v tem prvenstvu presenetijo vsakega nasprotnika. Zanimiv bo tudi trzaski derbi med ekipo SGT in

Slogo. Obe ekipi sta se brez točk, zato je današnje srečanje pomembno za obe sesterki. Upamo, da bodo mlade slogasi v tem kolu lahko osvojile prvi par točk.

Pri moskih se bo goriski Espago, ki v dveh kolih se ni izgubil seta, na domačem igrišču pomeril z Rozzolom, ki je bolj izkušena ekipa in je v prejšnjem kolu premagal solidno Club Alturo. Vseeno pa bodo mladi Goricani poskusili ohraniti primat. V Repnu pa se bosta danes srečala edini dve ekipi, ki sta se brez točk, Körting in Aclij iz Ronk. Nasa združena mladinska ekipa bi morala biti favorit, saj je istega nasprotnika med drugim dvakrat gladko ugnala v tekmo- vanju za deželni pokal.

(A.M.)

Sobotna napoved: Fabjan Korsič

Fabjan Korsič (letnik '72) je začel igrati odbojko pri dvanajstih letih pri Nasem Praporu. Odigral je vsa mladinska prvenstva, s člansko ekipo Meblo Imsa pa je igral v C2 ligi. Zaradi studija je odšel v Conegliano, kjer je s tamkajšnjo ekipo zmagal prvenstvo 1. divizije. Eno leto je potem igral z Nasim Praporom v 1. diviziji, s Soco se v C2 ligi, od lani pa je član prve Valove ekipe v B2 ligi. Poleti se ukvarja tudi z beach-volleyem, v katerem bi se rad še izboljšal.

Najboljši igralec absolutno: Karch Kiraly (tudi zaradi ljubezni do beach-volleya)
V A ligi navijam za: simpatiziram za Cariparno

Najboljša igralka absolutno: Americanka Fibbes

Najboljši igralec pri nas: Matej Cernic je najbolj perspektiven, kapetan Ales Feri je pravi model

Najboljša igralka pri nas: na Goriskem Viviana Zotti
Moja najboljša tekma: lani s Slogo v tekmi za zvezni pokal; Val - Koimpex 3:1 (po poškodbi Populinija sem opravil krstni nastop)

Moja najslabša tekma: se ne spominim nobene posebno
Končne uvrstitve naših moskih ekip: Imsa med prve pet, Sloga prva ali druga, Soca sredina lestvice, Olympia med prve pet, Bor v sredini lestvice

V nogometni promocijski ligi (sk. B) napreduje: Sovodnje

DANASNJA NAPOVED:

Imsa - Sassuolo 3:2
Koimpex - Povoletto 3:0
Soca Sobema - Pallavolo Ts 3:1
Koimpex - Cordenons 3:0
Dolo - Bor Mercantile 1:3
Rojalese - Bor Fortrade 3:2
Olympia CDR - Maniago 3:1
Sokol - Tarcento 1:3
Cus Videm - Olympia K2 sport 1:3

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Naj vas trdno zdravje ne zavede v podvige, ki zahtevajo predvsem zbranost. Za zdaj si raje privoščite izlet po položnejših poteh, kjer lahko prav tako storite veliko; vrh gore vam ne bo ušel.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Do okolice boste precej nepopustljivi. Sele zvečer, ko vam bo ljubljena oseba odtajala srce, si boste oddahnili. Ne pozabite globoko vdihniti, pa bo jutrišnji dan poln že zjutraj.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Poskusali boste vzbuditi pozornost osebe, ki si jo potihem že dolgo časa želite. Vrteli se boste okoli nje in se ji kazali v najlepši luči - pa nič! Ali vidi preslabo ali pa predobro.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vzeli si boste čas za premislek, saj neradi ponavljate napake. Tuhtali boste dosledno, zato boste odkrili, da je novi položaj prejšnjim podoben le na zunaj; izkoristite ga torej.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na denarnem področju bo prišlo do premika na bolje. Saj ne, da bi dobili kakšno nepricakovano vsoto, novost bo v zmanjšanju vaših apetitov; zahtevni po duhu so skromni v želodcu.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Nadrejeni vam bodo naklonjeni kot že dolgo ne. Naj vas to nikar ne zavede v pregrece izražanje svoje želje po napredovanju; še največ boste dosegli, če jim boste pokazali zadovoljstvo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Navdušili se boste nad idejami starega znanca in mu pri tem kimali v spodbudo. Bodite mu kot najboljši prijatelj in v njegove načrte za trenutek se podvomite; za zadnji razmislek.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V dobro voljo vas bo spravila oseba, od katere bi kaj takega najinanj pričakovali. To vam bo odprlo oči, zato v prihodnje ne boste zapirali vrat pred nekom že zato, ker je zunaj.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Čeprav se radi spogledujete s spremembami, si boste tokrat zazeleli, da bi trenutek trajal večno. Nikar, občutek sreče je kot potok - kdor ga zajezi, vzame zrak zlati ribici.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Polna denarnica vas bo premamila v zapravljivo vihanje po trgovinah. A vaše veselje ne bo trajalo dolgo; pa ne zaradi izgube denarja, temveč spoznanja, da ste suženj tega vladarja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Čeprav se bodo stvari odvijale drugače, kot ste predvidevali, boste ohranili svojo vedrino. Pomislite: kaj bi se zgodilo, če bi dobro voljo ohranili za vselej? Pohitite; pot že poznate.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Znasli se boste pred kupom težav, ki ste se jim dolgo izogibali. Brez panike - čeprav vam kup sega do glave, nikar ne spuščajte zastav. Zgrabite problem pri korenu, pa se bo kup razletel.

MONAKO

Očarljiva Charlotte

Spretna v pogovoru z novinarji

V Monaku se vsako leto po zaključenih slovesnostih v počastitev dneva državnosti knezji in kraljevski otroci zberejo v priložnostnem zabaviščnem parku v bližini monaskega pristanišča.

V parku so se otroci princese Caroline - Andrea, Charlotte in Pierre - ure in ure zabavali z ostalimi otroki in se razposajeno spuščali po napravah. Letos je svoje nečakinje in nečake, ki so se neutrudno podili od ene do

druge zanimivosti, spremljal stric Albert. Devetletna Charlotte, ki že kaže poteze elegantne lepote svoje matere, se je celo udeležila otroškega tekmovanja, kjer je s prirojenim sarmom, značilnim za Grimaldijeve ženske, z lahkoto zmagovala. Charlotte je pokazala neverjetno spretnost za stike z javnostjo, po kateri je znana njena mama, in profesionalno odgovarjala na novinarjeva vprašanja, kakor bi to počela že vse življenje.

Skupaj z mamo, princeso Caroline in bratom

Bodoča lepota

Južnoafriški narodni park Kruger vabi temnopolte turiste

Južnoafriški narodni park Kruger, ustanovljen leta 1926, ki se razprostira na 7700 kvadratnih kilometrih, je dobil ime po afrikanerskem predsedniku države Transsavaal, Paulu Krugerju. Nova oblast si prizadeva, da bi park po koncu apartheida obiskovali tudi temnopolti Južnoafričani, saj se vedno privablja večinoma belce.

Seveda bo potrebno marsikaj spremeniti, zato ministrica za turizem severne province Maristella Sexwale-Mabitje opozarja, da smeti iz bližnjih mest v prihodnje ne bi smeli več odlagali v bližini izsušenega korita reke Letaba, ki teče skozi park. Kajti le urejen park bodo začeli obiskovati tudi državljani iz bolj oddaljenih krajev. Okrog parka rastejo naselja, v katerih bodo stanovali zaposleni v parku. Temnopoltim prebivalcem tudi v parku zaupajo bolj pomembna in odgovorna dela. Ljudje, ki se navajajo, da so zopet gospodarji svoje zemlje, se zavedajo, da bi lahko z razvojem turizma veliko bolje živeli. Zato se zaposleni v parku večkrat sestajajo z lokalnimi oblastni in jih seznanjajo z možnostmi, ki jih nudi park.

Zaposleni si prizadevajo zascititi skomne vodne vire, od katerih so odvisne mnoge živalske vrste in celoten ekosistem.

»Kadar je rečna struga suha, se razmere v parku povsem spremenijo. Zaradi suše in namakalnih naprav bližnjih kmetov, porabe vode v revnih naseljih in v zagah, so se morali vsi uporabniki vodnih virov sporazumeti o racionalnem izkoriščanju vode. Čeprav novembra pade veliko dežja, največja reka Sabie, ki teče skozi južno območje parka, zaradi kasnejše suše večkrat ostane brez vode. Hudo je predvsem na severnem območju, kjer jeizredno malo padavin in ostane voda le v večjih luknjah, ki pa so bolj podobne blatnim jamam kot jezerom.

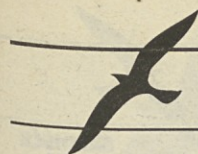
Mnogi mislijo, da bi morali rodovitna območja v parkih spremenili v obdelovalne površine, nekaj naj bi jih tudi pozidali. Vodstvo parka, njegovi delničarji in naravovarstveniki, taksnim načrtom nasprotujejo in najbolj pomembno je, da bi enako stališče zagovarjala tudi večina Južnoafričanov.

Juliette Saunders / Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	MNOŽINA BLAGA PO VRSTAH IN KAKOVOSTI	NEMSKI LETALSKI TEHNIK (OTTO)	UGANKA	GL. MESTO POKRAJ. KUZEŠTAN (IRAN)	MENIČNI POZVANEK	ENAKA VOKALA	MAJHEN RT	DEL ATLANT. OCEANA MED VB IN IRSKO	DOLG OKROGEL LESEN PREDMET	ZAPISI DOGODKOV PO LETIH	AVTOR: MARKO DRESCEK	ELEKTR. MORSKA RIBA	FANT (POGOVORNO)	OSAMLJENO DREVO	ZDRAVILO	ILKA VASTE	ROMAN FR. PISATELJA E. ZOLAJA	IZRAELSKA SKUPSCINA	POGAN, VELIKAN	MATI GRSKIH BOGOV
VRSTA KOMPO- NIRANJA SKLADBE											PRODAJALEC SPOMINKOV VRSTA RIBE, SMUC									
POLARIZIR. ELEKTRO- MAGNET. SEVANJE																				
PLOD OLJKE						GL. MESTO PAKISTANA										HR. PEVKA UKRADEN DANIELLE STEEL				
GRSKI PESNIK (FEREOS)						RAZLIČNI CRKI			SPAJKA INTERVAL MALE SEKUNDE				FRIGIJSKI KRALJ TVORBA V PANJU						URADNA LISTINA, ODLOČBA	NASLOV
REKA V ANGLIJI (THAMES)						ORAC	NARKOTIK IVAN TAVCAR					SPOLNOST, EROTIKA					RUSJANOVO LETALO			
NEMSKA PESNICA SEIDEL				VISOKO STENSKO OGLEDALO						ANTICNO IME REKE GUADIANE	KRILLO RIM. LEGUJE ZVRST MOD. GLASBE					DESNI PRITOK DONAVE V NEMCIJI	AM. IGRALEC DANNISON FR. PISAT. (GEORGE)			
MATJAZ TOMLJE			SVEDSKI PESNIK IN PISEK HANSSON	LIKOVNO UPODOBLJEN PREDMET, PODOBA	KORALNI OTOK D. PRITOK VOLGE					BOG. LOVA V GR. MITOLOG. KOREOGRAF OTRIN								KRANJ JAPONSKA DRSALKA (MIDORI)		
ULTRA- ZVOČNI VISINOMER V LETALIH							ODEBELJENI DEL DEBLA NAD PANJEM (NAR.)						AFR. KARIB. PESNIK TOMAZ DOMICELJ							
PODOBOST, SORODNOST							JOKAVEC, CMERA							MESTO V ZAHODNI FRANCIJI						
OSEBA, KI POLAGA TLAK (STAR.)							VRSTA SPORTNIH SANI							LASTNOST TRDEGA						

REŠITEV:
Vodostavno:
ALTEVOTRIKA,
SPOMINKAR,
SINIFROTRONSKO SE,
VANJE
OLIVA,
ISAMABAD,
NDA,
RIGAS,
CK,
LOT,
MIDAS,
TENZA,
OPJ,
SEKS,
EDA,
INA,
TRIMO,
ALA,
TEL,
NT,
ATOL,
ARTEMIS,
KR,
EHOLOT,
KITNA,
CESARJE,
NAJKA,
JOKAVT,
NANTES,
TLAKAR,
ENOSB,
TROJOTA.

RAI 1

7.00	Otroški variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše
9.30	Dok.: S. Earle in potapljanje v velikih morskih globinah, Velike razstave Film: Caravans (pust., ZDA '78, i. A. Quinn)
10.20	Vreme in dnevnik
12.25	Oddaja o medicini
12.35	Check-up
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna odd. o morju Linea Blu
15.20	7 dni v Parlamentu
15.50	Otroški variete Disney Club, vmes risanke
17.30	Risanke: Božicek
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Nabožna oddaja: Sedmi dan
18.30	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Scommettiamo che...? (vodita Fabrizio Frizzi, Milly Carlucci)
23.15	Dnevnik, 23.20 Posebnosti TG 1
0.10	Dnevnik 1, zapisnik, horoskop in vreme
0.40	Filmske novosti
0.45	Film: Ay Carmela (dram., Sp. '90, r. C. Saura, i. C. Maura, A. Pajares)

RAI 2

6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.20	Aktualni odd.: Evropski dnevi, 10.20 TGR v Evropi, 11.20 Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Glasba: Mio Capitano
14.50	Variete: Il fantacalcio
15.45	Izzrebanje lota
15.50	Tvoj bližnji
16.20	Film: Il ragazzo che sorride (kom., It. '68)
18.05	Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile, 18.40 vreme
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik ob 20.30
20.50	Film: La casa sulle colline (dram., ZDA '93, i. M. Madsen, H. Slater)
22.30	Koncert s C. Abbado in Evropskim komornim orkestrom, vmes (23.35) dnevnik, 1.00 Vreme
1.05	Film: Shakespeare a colazione (kom., VB '86, i. P. McGann, R. Brown)

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.20	Film: Auguri e figli maschi (kom., It. '50)
8.55	Oddaja o kmetijstvu
9.55	Smucanje: SP v snowboardu, 10.20 SP v smučanju
11.45	Dnevnik
13.00	Rubrika o morju - Ribici pripovedujejo
13.20	Nan.: Professionals
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: boks, odbojka, rubrika Sci, tenis, Motor Show, kosarka
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti
20.00	Aktualno: Caro Lubrano
20.30	Film: The Commitments (glas., ZDA '91, r. A. Parker, i. R. Arkins)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni odd.: Harem
23.55	Dnevnik in vreme
0.05	Sport: boks, Moro Show
2.05	Variete: Fuori orario, vmes japonski filmi

RETE 4

7.00	TV film: La ciociara
7.30	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 10.00 Felicità, 11.15 Valeria in Massimiliano, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto (vodi Daniela Rosati)
16.00	TV film: Rapito per un giorno (dram., ZDA '94)
18.00	Nan.: Burk, 19.00 Le cinque signore Buchanans
19.30	Dnevnik in vreme
20.30	Film: La storia di Ruth (dram., ZDA '60, i. S. Whitman, T. Tyron)
23.00	Film: Straziami ma di baci saziarmi (kom., It. '68, i. N. Manfredi, P. Tiffin), vmes (23.30) dnevnik
1.15	Pregled tiska
1.25	Medicine a confronto
2.55	Nan.: La donna bionica

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Arnold
9.30	Aktualno: Nonsolomoda, 10.00 Affare fatto
10.30	Un papà da prima pagina
11.05	Aktualno: Anteprema, 11.30 Televizijsko sodisce - Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici
15.30	Nan.: Simpsonovi
16.00	Otroški variete
18.00	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida
23.00	Dnevnik
23.35	Film: Doppio ricatto (dram., ZDA '91, i. D. Midkiff, S. Blakely), vmes nočni dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
10.30	Nan.: Quattro piccoli detective (pust., Dan. '93)
12.30	Odpri studio, 12.50 Sport studio
13.00	Nan.: Vr Troopers
13.30	Otroški variete
15.00	Glasba: Jammin'
16.00	Variete: Colpo di fulmine
16.30	Nan.: Lucky Luke
17.50	Aktualno: 8 mm
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Film: Furia cieca (pust., ZDA '89, i. R. Hauer)
22.30	Film: Black Eagle - Crni orel (pust., ZDA '88, i. S. Kosugi, J.C. Van Damme) vmes (23.30) Fatti e misfatti
0.40	Italia 1 sport
1.40	Glasba: Jammin'
2.50	Nan.: Baywatch

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.15
20.40	Dogodki in odmevi
22.35	Film: Deathstalker 3
	Anteprema sport

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00
	Dnevnik
16.00	Variete: Tappeto volante
18.05	The Lion Trophy Show
20.30	Film: Una fidanzata per papà (kom., ZDA '63)
22.50	Spanski nogomet

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugli) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Risanka: Pikijeve dogodivscine
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

08.15	Radovedni Tacek: Kabina
08.25	Male sive celice, kviz
09.15	Amelinini solski prazniki, oddaja TV BiH
09.50	Reportaža o Unicefu
10.00	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
10.50	Zgodbe iz školjke
11.25	Carovnica, ki to ni bila, kanadski film
13.00	Poročila
13.05	Večerni gost: Ciril Zlobec
14.20	Malo angleščine, prosim
14.35	Tednik
15.20	Poglej in zadeni
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Veseli kabare, musical
17.45	Večne pravljice: Rumcaj
18.00	Pande - velikani, ki vznemirjajo, avstralska poljudnoznanstvena oddaja
18.50	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Hipnotični svet Paula McKenne, 4. del
21.05	Skrivnostni svet Arthurja Clarka, 7. del angleške dokumentarne serije
21.30	Za TV kamero
21.45	Ozare
22.00	Dnevnik 3
22.25	Grace na udaru, 14. del ameriske nanizanke
22.50	Kvadrofrenija, angleški film

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
09.00	Arcadia trio, 1. oddaja: L. van Beethoven: Trio v B-duru, op. 11
09.25	Moja najljubša teta, 1. del
09.55	Turistična oddaja
10.10	Detektiva, 4. del
10.40	Sova: Frasier, 14. del serije
11.05	Nacelnik Scali, 9. del serije
11.55	Videospon
12.45	Sportna sobota
18.30	Slovenski magazin
19.05	Karaoke
20.10	V Vatikanu s Petrom Ustinovom, dok. oddaja
21.00	Obiskovalca, francoski film
22.45	Sobotna noč: novice iz sveta ravedrila; Laibach, koncert ob 15-letnici; ameriska glasb. lestvica

KANAL A

08.20	Kalicopko, pon. otroške oddaje
09.20	Tom Sawyer, pon. risanega filma
10.50	Maručini kristali, pon.
11.20	Spot tedna, A-Shop
16.40	Spot tedna
17.05	Splošna praksa, pon. 49. dela avstral. nanizanke
19.00	Vreme
19.05	Generacija transformacije II, 37. del risane serije
19.30	Devetdeseta, pon.
20.05	Splošna praksa: Samo enkrat premagan, 50. del
21.00	Prelomnica, film
22.50	Prepovedani planet, pon.

Koper

12.45	Smučarski skoki, prenos
16.00	Euronews
16.10	Leteci zdravniki - TV nanizanka
17.00	TVD mladi
17.30	Family Album - tečaj angleškega jezika
18.00	Slovenski program: Športel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih
18.45	Primorska kronika
18.55	Nikar
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.40	Globusov tik tak
20.00	Cetrkova športna oddaja, ponovitev
20.30	Kennedy, 2. del serije
21.20	Dokumentarna oddaja
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	All Star Big Band-Julian Joseph, 2. del
23.15	Achtung Baby! - oddaja o kulturi, avtor: Robert Ferrucci

ORF Avstrija 1

09.40	Medvedek Rupert
11.15	Duck Tales
11.45	Garfield in prijatelji
12.15	Klic na pomoč Kalifornija
13.00	Smučarski skoki, Svetovni pokal; iz Planice Superman - pustolovščine lois in Clarka: Rume-na svetloba
16.30	Beverly Hills 90210: Noč carovnic
17.15	Melrose Place: Nevarni zakon
18.00	Sport
18.40	Tohuvabohu, vrhunci iz oddaj o nori tv postaji
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Stavimo da...
22.05	Sport
23.15	Alfred Dorfer: Brez mreže, kabaretni program
00.15	Cas v sliki
00.20	Pozdravi s pistolo, ameriska kriminalka, 1972
02.00	Režija: Gordon Parks
02.00	Klic na pomoč, Kalifornija, ponovitev
02.45	Melrose Place, ponovitev
03.30	Beverly Hills 90210, ponovitev
04.15	Pozdravi s pistolo, pon. filma

ORF Avstrija 2

09.05	Spicilji, pon. ameriskega filma, 1992
12.30	The Making of Babe
13.00	Cas v sliki
13.10	Paz Gustava Adolfa, nemški film, 1960
	Režija: Rolf Hansen
14.40	Streški kralj, posn. predstave, 1969
16.15	Zemlja in ljudje
16.45	Kdo me hoče?
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.35	Svetovne religije
18.00	Milijonsko kolo
18.25	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Pijanec, nemski tv film, 1995
21.55	Cas v sliki
22.00	Strašno prijazna družina: Visoko z neba
22.25	Zdravniki: V soju zarometov
	Gusarska kraljica, ameriški pustolovski film
01.10	Pogledi od strani
01.20	Sport
02.30	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na dopustu; 22.40 Kratka igra; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped Show; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Glasbene želje; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Sport; 19.00 Glasbeni večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Evropski mladinski teden; 11.05 Jazz, blues...; 12.05 Film DOC; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovske skladbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.30 P. Hindemith; 19.30 Vzpon in propad mesta Mahagonny; 23.55 Lirični utrinek; 0.00 Nočni pr. RS.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjki; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Zvočna napoved; 8.50 Pesem tedna; 9.45 Du jesi, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.50 Sobotna akcija Primorski zaliv; 12.30 Opoldnevnik; 12.55 Terenska akcija; 13.45 Okno v svet; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Zanimivost; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 20 Modrih; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz disko-teke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00

Redazione teen; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Vodeni program; 15.15 Novice; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 Hot mix music.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 19.30 Večerni program

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-blištrška panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih glorič; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Sportna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

0.00 Ko robot kaka; 11.00 Curriculum vitae; 14.30 RO: Bulat Okudžava; 17.00 Kinoburger pri M. Maksu; 19.00 TB: Bill Dixon; 20.00 Amsterdamski DJ Graffiti.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Ob zlatem jubileju našega radia; 9.40 Slov. lahka glasba; 10.10 Koncert Simf. orkestra RTV Slovenija; 11.45 Filmi na ekranih; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.00 May way ali zelo oseben pogled na glasbo; 15.40 Made in Italy; 16.00 V svetu zabavne glasbe; 16.30 Glasba za vse okuse; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena; 2Dramatika Stanka Majcna (r. J. Babič, 2.); Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Foyer; 13.00 Glasba po željah; 17.00 Morski val (vsakih 14 dni); 20.30 Prenos Jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca

VREMENSKA SLIKA

Nad Iberskim polotokom je plitvo ciklonsko območje, drugod pa je območje visokega zračnega pritiska. Ob sibirskih vetrovih se nad našimi kraji zadržuje v višinah tople zrak, pri tleh pa vztraja hladen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.32 in zšlo ob 16.16. Dan bo dolg 8 ur in 44 minut. Luna bo vzšla ob 18.43 in zšla ob 8.58.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	8. 12.	7. 11.
	povprečna 6.00-7.00	24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	68	141
Maribor	72	133
Celje	93	89
Trbovlje	54	121
Hrastnik	46	117
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³	
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³	

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden, v krajih s sončnim vremenom tudi vzpodbuden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.02 najnižje -8 cm, ob 9.39 najvišje 41 cm, ob 16.38 najnižje -58 cm, ob 23.27 najvišje 30 cm.
Jutri: ob 4.36 najnižje -6 cm, ob 10.07 najvišje 36 cm, ob 17.06 najnižje -54 cm.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

Višina	°C	Novi snež
500 m	-1	Novi snež je mehek in se predi- ra. Na sirmih travnatih pobo- cijah v Zasavju ter v južni in vzhodni Sloveniji snežna ode- ja, ki je tam najdebelejša (50 cm), se ni sprijela na podlago, zato je tam znerna nevarnost proženja snežnih plazov, 3. sto- pnje po petstopenjski lestvici.
1000 m	1	
1500 m	1	20 cm
2000 m	0	
2500 m	-1	70 cm
2864 m	-2	

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj: SE 3 do 6 vozlov
popoldne: NW 3 do 6 vozlov

DANES

Slovenija: Na Primorskem in v višje ležečih krajih bo pretežno jasno, drugod bo jutraj in dopoldne megla ali nizka oblačnost. Najvišje dnevne temperature bodo od -2 do 2° C.
Sosednje pokrajine: Pretežno oblačno bo, jutri bo suho vreme, največ sončnega vremena bo v višjih legah in ob Jadranu.

JUTRI

V Sloveniji: Na Primorskem in v višje ležečih krajih bo sončno in toplo, drugod se bo večji del dneva zadrževala megla ali nizka oblačnost. Obeti: V ponedeljek se ne bo večje spremembe vremena. Več sonca in tudi topleje bo na Primorskem in v višjih legah.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Jacksonova slabost resnična ali zgolj reklamna poteza?

NEW YORK - Zdravstveno stanje pevc Michaela Jacksona je se vedno zelo kritično, tako da je se v sobi za intenzivno nego. 37-letnega Michaela Jacksona je obšla slabost med snemanjem televizijske oddaje, v kateri bi moral nastopiti skupaj z drugimi zvezdniki. Jackson ima hude dihalne motnje, iz zdravniškega poročila pa je razvidno, da ima poleg tega težave s prebavo, ledvicami in jetri. Pri tem je najbrž odločilno, da se je popevkar pred časom podvrjel plastični operaciji, s katero je povsem spremenil svoj videz, poleg tega pa je stalno jemal tablete, da je njegova polt ostajala bela. Vse to je najbrž prispevalo k dejstvu, da se je njegovo zdravje zrahljalo.

Potem ko je zbolel, se je oglasila tudi njegova »ljubeča« sestra La Toya, ki je izrazila mnenje, da je bratova slabost zgolj reklamna poteza. Michael naj bi od časa do časa uporabljal take zvijače, da bi pritegnil pozornost javnosti. Da to drži, naj bi pričalo tudi dejstvo, da Jacksonova zdravniška poročila podpisuje njegov osebni zdravnik, ne predstavniki bolnišnice, kjer se Michael zdravi.

Michaelova žena je kljub govoricam o razhajanju s soprogom videti v skrbah

bolnega Michaela je prišla obiskat sestra Janet

Verske sekte na Japonskem pod strožjim nadzorom

TOKIO - Japonski parlament je odobril zakon, ki daje vladi večje možnosti nadzora nad verskimi sektami, ki so jih doslej nadzirale oblasti v posameznih pokrajinah. Odslej bo imelo nadzor nad verskimi skupinami ministrstvo za solstvo, ki bo lahko preverjalo njihove letne bilance: zakon namreč predvideva, da so verske sekte, ki jih je na Japonskem kar 183 tisoč, oproščene davkov.

Nova zakonodaja je seveda posledica dejavnosti sekte Aum Sinriko, ki je izvedla atentate s strupenimi bojnimi plini na tokijski podzemni železnici in so ji potem dokazali, da je pripravljala biološko in kemično orožje.

Januarja se bo začel proces proti voditelju sekte Soku Asahari, ki so ga prijeli 16. maja. V atentatu na tokijsko podzemno železnico je izgubilo življenje 16 oseb, kar 5500 pa se jih je zastrupilo. Zakon tudi omejuje dejavnost velikih sekt, kot je Soka gakai, ki podpira največjo opozicijsko stranko, odslej pa ne bo več mogla zbirati denarja za svoje kandidate in jim zagotavljati glasov. Ni naključje, da največja opozicijska stranka Šinsinto za zakon, ki so ga sprejeli z glasovi treh koalicijskih strank: socialistov, liberalnih demokratov in stranke Sakigake, ni glasovala.

Odškodnina za ekološko škodo

SYDNEY - Parlament Papue Nove Gvineje je namenil nekaj manj kot 90 milijonov dolarjev za odškodnino za škodo, ki so jo utrpeli domorodci zaradi kopanja bakrene rude na območju rek Tedi in Fly. Izkopavanja, ki jih vodi avstralski rudniški gigant BHP, so onesnažila reke. Prebivalci imajo zdaj šest mesecev časa, da odločijo, ali bodo sprejeli odškodnino ali pa nadaljevali tožbo, ki jo vodijo proti avstralskemu podjetju.

BHP je po tožbi skušal od parlamenta izsiliti zakon, po katerem naj bi bila vsaka odškodnina za škodo zoper naravo in okolje protizakonita, kar jih je sicer tudi drago stalo, ker jih je avstralsko sodišče obsodilo zaradi pravne žalitve. Pravni predstavnik podjetja BHP v Papui Novi Gvineji trdi, da bo 30 tisoč domorodcev, kolikor jih je bilo oskoda-
nih, sprejelo odškodnino in umaknilo tožbo, ekološki pa trdijo, da je treba denar v celoti zavrniti, češ da prebivalcev ni nihče vprašal za mnenje.